AGATA KRISTI

BIBLIOTEKA BESTSELER

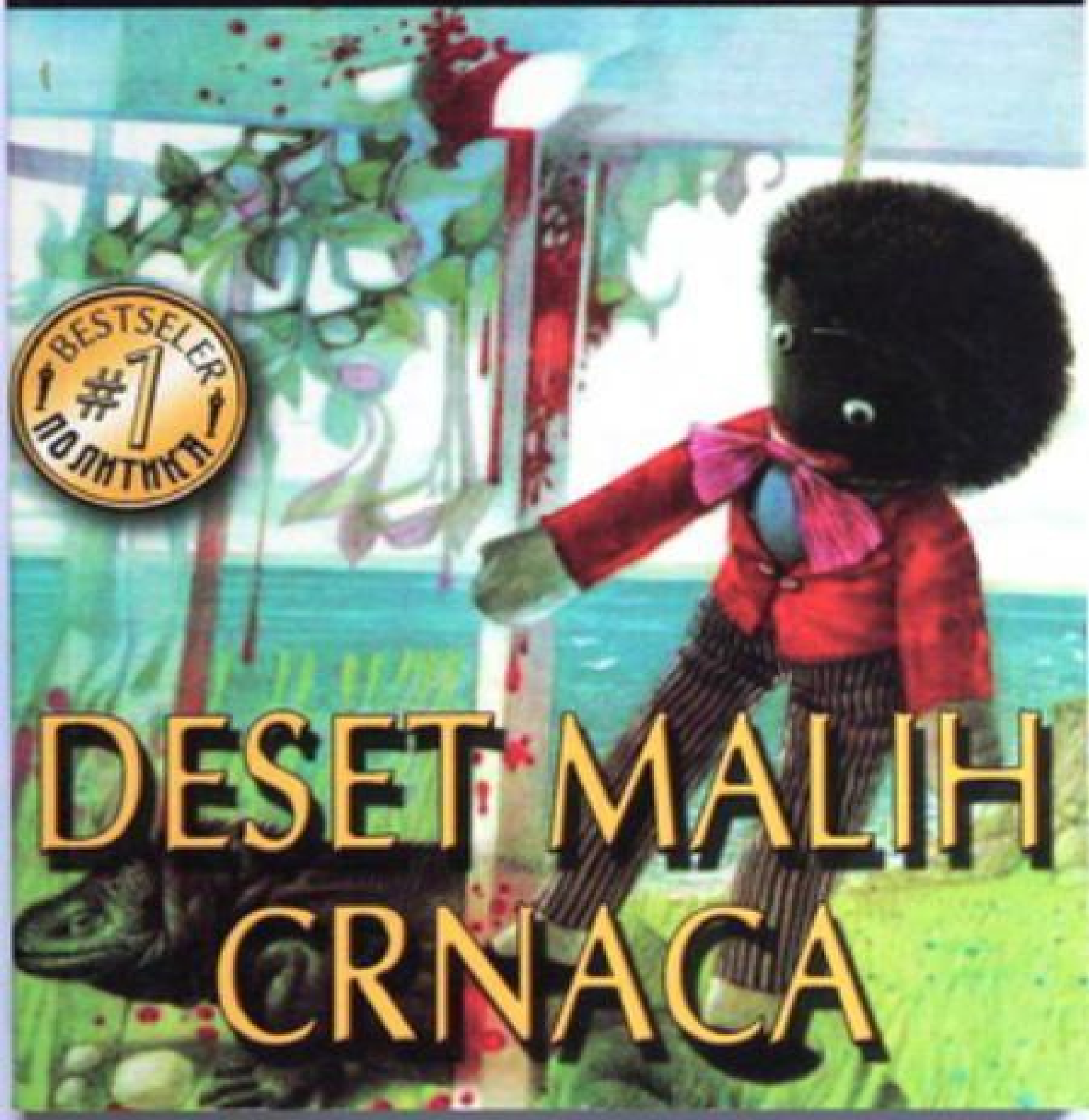

DESET MALIH CRNACA

Deset malih crnaca

And Then There Were None *(Ten Little Niggers / Ten Little Indians)*

Agatha Christie, 1939

1. poglavlje

U vagonu prvog razreda u odjeljku za pušače, nedavno umirovljeni sudac Wargrave pušio je polako cigaru i zainteresirano čitao političke vijesti iz Timesa.

Odloživši novine, pogleda kroz prozor. Upravo su prolazili kroz Somerset.

Sat je pokazivao da ima još dva sata vožnje.

Pokušao se sjetiti svega što je u novinama izašlo o Nigger Islandu. Prvo ga je kupio neki američki milijunaš koji, lud za jedrenjem, izgradi na tom otoku suvremenu raskošnu kuću, baš nasuprot devonske obale. Na nesreću, treća žena tog milijunaša nije podnosila more, pa je i kuću i otok vlasnik bio prisiljen prodati. U novinama su izašli razni izazovni oglasi. I tada se pojavi prva sitna vijest da je otok kupio neki gospodin Owen. Tom viješću započela su i prva ogovaranja u trač-rubrikama. Jer Nigger Island zapravo je kupila gospođica Gabrielle Turl, holivudska filmska zvijezda! List Busy Bee tvrdi da će to biti kraljevska rezidencija! Izvjestitelji Lerry Weather načuli su nešto o kupnji otoka za mladog lorda L, u povodu njegova medenog mjeseca, jer napokon je i on popustio Kupidu! Janas je naprosto uvjeren da otok kupuje Admiralitet, i to zato da na njemu izvodi neke vrlo sumnjive pokuse!

Bilo kako bilo, Nigger Island je bio vijest dana!

Sudac Wargrave izvuče iz džepa pismo. Iako je rukopis bio gotovo nečitak, tu i tamo neke su riječi bile napisane neočekivano jasno. Najdraži Lavrence ... toliko godina nisam čula ništa o tebi ... moraš doći na Nigger Island ... najdivnije mjesto ... toliko toga ti moram reći ... stari dani ... veza s prirodom ... sunčanje ... 12.40 sa Paddingtona ... čekam te na Oakbridgeu ... i kitnjasti potpis: uvijek tvoja Constance Culmington.

Sudac Wargrave pokušao se sjetiti kada je zapravo zadnji put vidio - Lady Constance Culmington. Ima tome već sedam - možda čak i osam godina.

Tada je putovala u Italiju da bi uživala u suncu i bila istodobno u prirodi i s temperamentnim Talijanima, Kasnije je, kako je čuo, produžila do Sirije, gdje se namjeravala izložiti još jačem suncu i saživiti s prirodom i beduina.

Constance Cumington - ona je upravo tip žene kojoj bi moglo pasti na pamet da kupi otok kao sigurno sklonište, kao bijeg od svakidašnjice kad za to osjeti potrebu. Sudac Wargrave, zadovoljan svojim logičnim razmišljanjem, lagano spusti glavu ...

Zaspao je ...

Vozeći se u vagonu trećeg razreda sa još pet putnika, Vera Claythorne nasloni glavu i zatvori oči. Kako je danas vruć dan za putovanje! Bilo bi divno otići na more! Zaista je sretna što je dobila taj posao. Kad čovjek traži posao za vrijeme praznika, to gotovo uvijek znači da će se morati brinuti o čoporu djece. Posao sekretarice mogao se u to doba godine mnogo teže dobiti. Čak ni agencija nije ulijevala mnogo nade.

A tada je stiglo pismo.

Vaše sam ime dobila zajedno s preporukom od Agencije za zapošljavanje žena. Pretpostavljam da vas oni dobro poznaju. Voljna sam vam platiti koliko tražite, pa očekujem da nastupite posao 8. kolovoza. Vlak kreće u 12.40 sa Paddingtona; čekat ćemo vas na stanici Oakbridge. Prilažem pet novčanica od po funtu za putne troškove.

Iskreno vaša
Una Nancy Owencc

U gornjem kutu bila je otisnuta adresa,, Nigger Island, Sticklehaven, Devon ...

Nigger Island! U novinama se u posljednje vrijeme samo o njemu piše.

Sva sila nagađanja i zanimljivih glasina! No, kada se bolje razmisli, sigurno je većina njih neobična. Ali, kuću je

vjerojatno sagradio neki milijunaš i kažu da je zaista vrlo luksuzno uređena.

Umorna od naporne školske godine, Vera Claythorne pomisli: Posao nastavnika tjelesnog odgoja u trećerazrednoj školi i nije baš bog zna što .

1. Kad bih Samo mogla dobiti mjesto u nekoj pristojnoj školi. Sa zebnjom pomisli:

– Sretna sam da imam barem ovo. Na kraju, ljudi ne vole Coroner's Inquest,[1] čak ni uz činjenicu da sam bila oslobođena svake krivice!

Istražitelj joj je, sjećala se, čak čestitao na prisebnosti, duhu i hrabrosti.

Uzevši u obzir da je to bila prava istraga, ishod nije mogao biti bolji. A gospođa Hamilton bila je sušta ljubaznost prema njoj - jedino Fiugo - ali bolje je da se ni ne misli na njega!

Odjednom, unatoč vrućini koja je vladala u kupeu, zadrhti i poželi da ne ode na more. Pred očima je jasno vidjela sve. Cyrilovu glavu kako se diže i spušta dok je plivao prema stijeni ... gore-dolje, gore-dolje ... A ona, je lakim, izvježbanim zamasima plivala za njim - probijala se kroz vodu presigurna u to da neće stići na vrijeme...

More - duboko, toplo plavetnilo - jutra provedena ležeći na pijesku.

Hugo - Hugo koji je govorio da je voli ...

Ne smije misliti na Huga ...

Otvori oči i namršti se čovjeku koji je sjedio preko puta. Bio je to visoki muškarac preplanula lica, svijetlih, dosta položenih očiju, te arogantnih, gotovo okrutnih usta.

Pomisli: Kladim se da je proputovao mnogim zanimljivim predjelima, svijeta, i vidio neke sasvim posebne stvari ...«

Svojim nemirnim očima, Philip Lombard baci munjeviti pogled na djevojku koja je sjedila preko puta, i donoseći na brzinu sud, zaključi: Dosta privlačna, ipak, malo je previše nalik na učiteljicu.

Trezvena osoba, nagađao je - jedna od onih koje znaju sačuvati glavu, bilo u ljubavi, bilo u ratu. Rado bih se s njom sprijateljio ...

Namrštio se. Takve misli izbaci iz glave. To je posao. Morao je misliti na posao.

O čemu je zapravo riječ, pitao se? Onaj mali židov bio je vraški tajanstven.

– Prihvatite ili odbijte, kapetane Lombard. Oprezno je upitao:

– Sto gvineja; može?

Rekao je dosta nemarno, kao da mu sto gvineja nije ništa značilo. Sto gvineja, a bio je praktički bez prebijene pare! Nadao se, međutim, da se mali židov neće dati prevariti - prokleta stvar s tim Židovima, u novcu ih nikada niste mogli nasamariti - oni su znali!

Nastavio je istim nezainteresiranim glasom:

– Možete li mi dati bilo kakve dodatne informacije?

Gospodin Isaak Morris odmahnuo je vrlo odlučno svojom ćelavom glavom.

– Ne, kapetane Lombard, stvar ostaje kako jest. Moj klijent pretpostavlja da ste vi pravi čovjek za opasne situacije. Ovlašten sam da vam predam sto gvineja u zamjenu za put u Sticklehaven; Devon. Najbliža stanica, je Oakbridge; tamo će vas dočekati i odvesti do Sticklehavena, gdje vas čeka motorni čamac kojim ćete stići na Nigger Island. Tamo ćete biti na raspolaganju mom klijentu.

Lombard odmah upita: - Na koliko dugo?

– Ne duže od dva tjedna.

Gladeći male brkove, kapetan Lombard reče:

– Jasno vam je valjda da ne mogu prihvatiti nešto - protuzakonito?

Oštro je pogledao sugovornika pošto je to izgovorio. Na malim semitskim usnama gospodina Morrisa potkrade se lagani osmijeh. On zatim reče:

– Ako vam bude ponuđeno bilo što protuzakonito, imate puno pravo odustati.

Prokleti uglađeni okrutnik, još se i nasmijao! Kao da je dobro znao da u Lombardovim dosadašnjim pothvatima legalnost nije uvijek bila sine qua non ...

Lombardove usne razvuku se u osmijeh. Bogami, dva ili tri puta zaista je zaglibio! No, uvijek se nekako izvukao! Nikada baš nije povlačio strogu granicu između zakonitog i nezakonitog ...

Ne, zaista nije bilo stvari od koje bi prezao. Nadao se da će na Nigger Islandu biti dobre zabave...

U kupeu za nepušače gospođica Emily Brent sjedila je vrlo ukočeno, kao što je to već bio njen običaj. Bila je u šezdeset i petoj i nije odobravala opušteno sjedenje. Njezin otac, pukovnik staroga kova, mnogo je polagao na držanje.

Današnja generacija bila je upravo sramotno mlitava - u svakom pogledu - a o držanju da i ne govorimo .

Zračeći principima o krijeposti od kojih nije odstupala, gospođica Brent sjedila je u prenatrpanom odjeljku trećeg razreda i trijumfirala nad neudobnom atmosferom i vrućinom. Ljudi danas od svega prave veliko pitanje! žele injekciju prije vađenja zuba, uzimaju pilule protiv nesanice, traže udobne stolice i jastuke, a djevojke dopuštaju da im tijela opušteno vise i polugole ljeti leže na plaži.

Gospođica Brent skupi usne svjesna da bi mogla služiti za primjer nekim ljudima.

Sjetila se prošlogodišnjih ljetnih praznika. Ove će godine, međutim, biti drugačije. Nigger Island ...

U mislima je ponavljala, već toliko puta pročitano pismo.

– Draga gospođice Brent, sjećate li se zajedno provedenih dana u Belhaven Guest Houseu, u kolovozu prije dvije godine? Mislim da smo tada pronašli mnogo toga zajedničkog.

Otvaram pansion na otoku uz devonsku obalu. Mislim da će biti unosno da stvorim mjesto koje će zadovoljiti ukuse ozbiljnije publike; mjesto s jednostavnom kuhinjom, bez nudista i navijanja gramofona do kasno u noć. Bito bi mi vrlo drago kada biste mogli provesti ljetne praznike na Nigger Islandu, naravno kao moj gost. Odgovara li vam početak kolovoza? Možda osmi.

S poštovanjem U.N.O...

Kako li se ono zvala? Potpis je bio nečitak, razmišljala je Emily Brent, i to je iznervira. »Toliko ljudi piše svoje ime tako nečitko.«

U mislima se vrati društvu u Belhavenu. Bila je tamo prije dvije godine.

Da, sjećala se one drage žene srednjih godina, gospođica, gospođica - no, kako se ono zvala? - otac joj je bio kanonik. A bila je tamo i gospođa Olten - Ormen- ne, naravno - Oliver! Da - Oliver.

Nigger Island! Pisalo je u novinama o Nigger Islandu - nešto o filmskoj zvijezdi - ili je to možda bio neki američki milijunaš?

– Naravno, takva su se mjesta ponekad prodavala po dosta prihvatljivoj cijeni, jer otoci ne odgovaraju svima. Ljudi misle kako je to romantično, no kad počnu tamo živjeti, shvate sve njegove slabe strane i jedva čekaju da ga, se riješe.

»U svakom slučaju imat ću besplatno ljetovanje, mislila je Emily Brent.

Uz njene smanjene prihode i toliko neplaćenih dividenda, ta se činjenica svakako morala uzeti u obzir. Kad bi se barem mogla sjetiti nešto više o gospođi - ili je to ipak bila gospođica? - Oliver!

General Macarthur pogleda kroz prozor vagona,. Vlak je upravo ulazio u Exeter, gdje je trebao presjedati. K vragu, ti spori lokalni vlakovi! A taj Nigger Island je zapravo bio na dohvat ruke.

Nije baš dobro shvatio tko je taj Owen; vjerojatno Spoof Leggardov prijatelj - ili možda znanac Johnnija Dyera.- Dolaze jedan ili dvojica tvojih starih ratnih drugova, rado bi popričali o prošlim danima Pa, volio bi i on porazgovarati o starim vremenima. Ionako je u posljednje vrijeme uobrazio da ga ljudi pomalo izbjegavaju. A sve zbog tih prokletih govorkanja! Bogami, bilo je teško, već je tome gotovo trideset godina!

Armitage je progovorio, pretpostavljao je. Prokleti mladi uobraženko! što je on znao o tome? No, koje koristi od mozganja o tome! čovjek ponekad i umišlja i čini mu se da ga ljudi poprijeko gledaju.

Zanimalo bi ga da vidi taj Nigger Island. Mnogo se glasina širi o njemu.

Čini se da bi čak mogla biti istinita priča da ga se dočepao Admiralitet, Ministarstvo rata ili možda avijacija ...

Mladi Elmer Robson, američki milijunaš, bit će da je zaista kupio otok.

Kažu da je potrošio milijune na to. Sami mrtvi kapitali ...

Exeter! Treba sat vremena čekati. A on nije želio čekati. Htio je odmah krenuti dalje ...

Dr Armstrong vozio je svog »morrisa“ kroz dolinu Salisbury. Bio je beskrajno umoran ... Svaka medalja ima i svoje naličje. Davno je prošlo vrijeme kad je sjedio u svojoj korektno opremljenoj ordinaciji u Harley Streetu, okružen najmodernijim instrumentima i najluksuznijim pokućstvom, i čekao - čekao danima da mu se sreća nasmiješi, ili mu definitivno okrene leđa ...

– No, uspio je! Imao je sreće! Sreće i vještine, naravno. Bio je dobar na poslu, no to nije bilo dovoljno za uspjeh. Mora čovjek uz to imati i sreće.

A on ju je imao! Točna dijagnoza, nekoliko zahvalnih ženskih pacijenata - žene s položajem i novcem - i, pročulo se. - Morate otići Armstrongu - posve mlad čovjek - ali tako pametan -- Pa je godinama odlazila od jednog do drugog; a ovaj je odmah shvatio u čemu je problem! I - krenulo je, Sada je dr Armstrong konačno uspio. Dani su mu bili ispunjeni. Imao je malo slobodnog vremena. Tog jutra u kolovozu bio je sretan što napušta on i što će provesti nekoliko dana na otoku uz devonsku obalu. Neće to baš biti pravi odmor. U pismu koje je dobio dosta se nejasno moglo naslutiti o čemu je riječ, ali popratni ček bio je vrlo jasan. Ogromna suma.

Ti Owenovi mora da plivaju u novcu. Čini se da je posrijedi neka mala poteškoća - muž zabrinut za zdravlje svoje supruge traži njegovo mišljenje, no ženu ne treba mnogo uznemirivati. Ona neće. ni da čuje za liječnika. Njeni živci ...

Živci! Liječnik podiže obrve. Ah, te žene i njihovi živci! No, konačno, bio je to dobar posao. Pola njegovih pacijentica bolovalo je isključivo od , pravu dijagnozu ne bi primile sa zahvalnošću! A čovjek je uvijek mogao nešto izmisliti.

»Male poteškoće sa (neka duga riječ), ništa ozbiljno - trebalo bi to izliječiti. Jednostavna njega.

Zapravo, kada bi došlo da toga da treba propisani lijek, bilo je to uglavnom na bazi povjerenja. A on je imao dobre metode, znao je uliti povjerenje i nadu.

Srećom, uspio se oporaviti od one afere otprije deset - ne, čak petnaest godina. Bio je na samom rubu propasti! Strašno ga je to potreslo. šok mu je pomogao da se sredi. Potpuno je prestao piti. Da, da, bila je to vraški opasna stvar, iako...

Sa zaglušnom sirenom koja je parala uši, ogromni supersports dalinain projurio je iz njega brzinom od osamdeset milja na sat.

Dr Armstrong zamalo što nije odletio u živicu. Jedan od onih mladih glupana koji bjesomučno jure cestom. Mrzio ih je. Gotovo ga je - unesrećio. Prokleti mladi glupan!

Tony Marston razmišljao je jureći u Mercedesu. Broj ovih gmizavaca na cesti već zastrašuje.

Uvijek ti nešto smeta na putu. A voze sredinom ceste! Vožnja Engleskom i inače je prilično teška ... Nije to kao u Francuskoj gdje si čovjek zaista može dati oduška ...

Da li da stane i nešto popije ili da nastavi put? imao je vremena napretek!

Još nekih sto milja. Popit će džin i pivo. Užasno vruć dan!

Mora da će se dobro zabaviti na tom otoku ako potraje lijepo vrijeme. Tko su ti Owenovi, pitao se? Bogati i podli, vjerojatno. Badger je imao dobar nos za takve ljude. Naravno, on je to i morao, jadnik, ta bio je bez prebijene pare ...

Nadam se da poslužuju dobro piće. S tim skorojevićima nikad se ne zna.

Baš šteta što priča o tome da je Gabrielle Turl kupila Nigger Island nije istinita. Taj filmski svijet zacijelo : ima svojih čari.

Pretpostavljao je da će se naći i koja djevojka ...

Izlazeći iz hotela, protegnu se, zijevnu, pogleda u nebo i uđe u svoj udalmain.

Nekoliko mladih žena zadivljeno ga je promatralo - visok šest stopa, dobro građen, kovrčave kose, preplanula lica i plavih očiju.

Naglo otpusti kvačilo i bučno skrenu na usku cestu. Starci i djeca odskočiše u stranu. Dječaci ga promatrahu s divljenjem.

Anthony Marston nastavio je svoj slavni pohod.

Gospodin Blare vozio se putničkim vlakom iz Plymoutha. Bilo je malo putnika u njegovu odjeljku. Neki stari pomorac mutna pogleda upravo je utonuo u san.

Gospodin Blore nešto je pažljiva zapisivao u mali notes.

Kakav skup, mrmljao je.. Fmily Brent, Vera Claytharne, dr Armstrong, —

Anthany Marston, stari sudac Wargrave, Philip Lombard, general MacArthur, C. M. G., D. S. O. Sluga i njegova žena: gospodin i gospođa Rogers.«

Zatvori notes i spremi ga u džep, bacivši pogled na čovjeka koji je drijemao u kutu.

»Mora da ima iznad osamdeset«, postavljao je gospodin Blore preciznu dijagnozu.

Pažljivo i savjesno još jednom razmisli o svemu.

–Posao bi trebao biti prilično lak«, nagađao je. Ne vidim razloga da pogriješim. Nadam se da dobro izgledam.«

Ustao je i kritički se pogledao u ogledalo. Lice koje je vidio bilo je pomalo vojnog izraza, gotovo bezizražajno, a krasili su ga brkovi i sive, položene oči.

»Da se predstavim kao major?, gotovo sam zaboravio. Onaj stari general odmah bi me raskrinkao.

»Južna Afrika, to je ono pravo! Nitko od tih ljudi nema pojma o Južnoj Africi, a vodič koji upravo čitam pomoći će mi da što uvjerljivije govorim o njoj.

Na sreću, ima raznih vrsta kolonijalaca. Kao čovjek koji je uspio u Južnoj Africi, gospodin Blore je osjećao da može mirne duše ući u bilo kakvo društvo.

Nigger Island. Sjećao se Nigger Islanda još iz djetinjstva.

... Smrdljiva stijena puna galebova - nalazila, se oko milju daleko od obale. Ime je dobila zbog svoje sličnosti s ljudskom glavom - čovjek crnačkih usta. Čudna ideja - otići tamo i sagraditi kuću!

Užasno po nevremenu! No, milijunaši su uvijek bili hiroviti!

Starac se probudi i reče:

– Na moru se nikad ne zna - nikad!

Gospodin Blore potvrdi: - Istina je. Nikad se ne zna.

Starac dva puta štucnu i nastavi se žaliti:

– Dolazi oluja.

– Čovječe, pa dan je prekrasan!

– Oluja je na pomolu. Mirišem je!

– Možda, ste i u pravu - reče gospodin Blore pomirljivo.

Vlak se zaustavi u stanici i starac nesigurno ustane.

– Ovdje silazim. Petljao je nešto oko prozora i Blore mu pomogne.

Starac zastane na vratima, podigne ruku.

– Čuvajte se i molite. čuvajte se i molim te. Sudnji dan je blizu.

Posrnu pri silasku i padne na peron. Onako ležeći, pogleda prema Bloreu i reče s neočekivanim dostojanstvom:

– Yama govorim, mladiću. Sudnji dan je na pomolu... Vraćajući se na mjesto, gospodin Blore pomisli:

»On je bliži sudnjem danu nego ja!

Međutim, kao što to obično biva, nije bio u pravu ...

2. poglavlje

Ispred stanice Oakbridge, mala grupa ljudi stajala je u nedoumici. Iza njih su bili nosači s prtljagom. Jedan od njih viknu: - Jim!

Vozač taksija istupi naprijed.

– Jeste 1' vi možda za Nigger Island? - zapita mekim devonskim naglaskom. Četiri glasa odgovore potvrdno, a odmah zatim sumnjičavo pogledaše jedan drugog.

Vozač se obrati sucu Wargraveu kao najstarijem u grupi:

– Ovdje su dva taksija, gospodine. Jedan mora pričekati putnički vlak iz Exetera, koji treba stići za pet minuta. Taj će dovesti još jednog gospodina za Nigger Island. Hoće li netko od vas pričekati? Tako će vam biti udobnije. Vera Claythorne odmah pomisli na svoj budući posao i spremno odgovori:

– Ja ću pričekati. Vi možete poći. - Njen glas i pogled imali su pomalo zapovjednički i pokroviteljski ton. Ponašala se kao da je na teniskom terenu i daje upute za igru.

Gospđđica Brent ukočeno reče: - Hvala, sagnu se i ude u taksi.

Sudac Wargrave slijedio je njen primjer. Kapetan Lombard reče:

– Pričekat ču s gospodinom ... - Claythorne - doda Vera.

– Ja sam Loanbard. Philip Lombard.

Nosači staviše prtljagu u taksi: Sudac Wargrave primijeti:

– Prekrasno vrijeme.

– Da, zaista - prihvati gospođica Brent, i, zaokupljena suputnikom, pomisli:

»Vrlo otmjen stari gospodin. Sasvim odskače od tipa ljudi koji se obično susreću u ljetnim pansionima. Mora da gospodin i gospoda Oliver imaju ugledan krug prijatelja.

Wargrave nastavi:

– Poznajete li dobro ovaj kraj?

– Bila sam već u Cornwallu i Torquayju, ali ovo je prvi put da sam u ovom dijelu Devona.

– Ni ja ne pozna n ove predjele.

Vozač drugog taksija brinuo se za preostale putnike:

– Hoćete li sjesti dok čekate? Vera odlučno odgovori: - Ne!

– Ili biste možda radije sjeli u čekaonicu? - primijeti kapetan Lombard sa smiješkom.

– Ne, prava je blagodat izaći iz tog zagušljivog vlaka.

– Zaistia, putovanje vlakom postaje nesnošljivo po ovakvoj vrućini.

– Nadam se da će potrajati - mislim, vrijeme. Ta engleska ljeta prilično su promijenljiva.

U nedostatku drugog pitanja, kapetan Loanbard upita:

– Poznajete li dobro ovaj kraj?

– Ne, nikada još nisam bila ovdje - brzo doda i odluči se da, odmah naznači razlog svog puta: - Nisam još ni vidjela svoje poslodavce.

– Svoje poslodavce?

– Da, ja sam sekretarica, gospođe Owen.

– A tako: - Njegov stav se naglo promijeni; posta nešto sigurniji i spontaniji u ophođenju.

– Nije li to malo neobično? Vera se nasmije.

– Ne, ne mislim da jest. Njena se sekretarica naglo razboljela, gospoda je nazvala agenciju, zatražila zamjenu i oni su poslali mene.

– Dakle tako je to bilo. A, recimo da vam se posao ne svidi kada dođete tamo?

– Vera se ponovno nasmije.

– Ma to je samo privremeno - posao za vrijeme praznika. Imam stalno namještenje u školi za djevojke. Zapravo, strašno me uzbuđuje pomisao da ću vidjeti Nigger Island. Toliko se o njemu pisailo u novinama. Da li je zaista tako fantastičan?

– Ne znam. Nisam ga još vidio.

– Zaista? Pretpostavljam da su Owenovi vrlo ponosni na njega. Kakvi su to ljudi? Recite mi.

Lombard se zamisli: čudno je to sve. Što da joj kažem? Da li sam ih trebao već sresti ili ne? Brzo reče:

– Osa vam je na ruci. Ne, ne mičite se. Naglo zamahnu rukom. - Tako.

Otišla je!

– Hvala vam. Ovog 1jeta ima strašno mnogo osa.

– Vjerojatno zbog vrućine. Znate li koga čekamo?

– Nemam pojma.

U taj čas ču se zvižduk vlaka. Lombard primijeti;

– Stigao je vlak.

Visok stariji gospodin vojničkog izgleda pojavi se na izlazu perona. Sijeda kosa bila je jako zaglađena, a brkovi uredno podrezani.

Nosač, posrćući pod teretom teškoga kožnatoga kovčega, pokaza na Veru i Lombarda.

Vera mu odmah priđe i reče:

– Ja sam sekretarica. gospođe Owen. Zatim predstavi Lombarda.

Izblijedjele plave oči, pronicljive unatoč godinama, odmjeriše Lombarda.

U trenu ga, je ocijenio; da je barem tamo bio netko da vidi taj – Zgodan momak. Ipak, nešto ne valja na njemu ...

Uđoše u taksi. Vozili su se pustim ulicama malog okbridgea i zatim produžili glavnom cestom. Prolazili su pravim labirintom strmih, zelenih i uskih pokrajnjih seoskih puteva.

General Macaithur izjavi:

– Uopće ne poznam ova dio Devona. Imam mali posjed u istočnom dijelu, na samoj granici.

Vera primijeti:

– Ovdje je zaista prekrsno. Brežuljci, crvena zemlja, a sve tako zeleno i raskošno.

Philip Lombard kritički doda:

– Malo je prezatvoreno ... Ja više volim čistinu ... Tamo čovjek vidi što nailazi ...

General Macarthur im se obrati:

– Mora da ste mnogo proputovali?

Lombard slegnu ramenima i nevoljko odgovori:

– Pa, bilo me je svugdje.

On pomisli: »Sada će me sigurno pitati da li sam bio u ratu. Ti starci to uvijek pitaju.

No, general Macarthur nije spominjao rat.

Popeli su se strmom cestom na brežuljak i spustili krivudavim puteljkom do Sticklehavena - nekoliko kućica i po koja barka privezana uz obalu.

Konačno su vidjeli i Nigger Island kako, obasjan suncem na zalasku, strši iz mora.

Vera se začudi:

– Jako je daleko.

Drugačije ga je zamišljala - bliže obali, prepunog lijepih bijelih kuća.

No, nije se nazirala nijedna kuća; samo ponosna silueta stijene koja je pomalo nalikovala na glavu crnca. Bilo je nečeg kobnog u njemu. Lagano je zadrhtala.

Ispred rnale gostionice »Sedam zvijezda», sjedilo je troje ljudi.

Zgrbljeni stari sudac, uspravna gospođica, Brent i treći - visok, srdačan čovjek koji im odmah priđe i predstavi se.

– Mislio sam da je zgodnije da vas pričekamo. Bolje je da idemo svi zajedno. Dopustite da se predstavim. Zovem se Davis. Natal, Južna Afrika, to je moja postojbina, ha, ha!

– Bučno se smijao.

Sudac Wargrave pogleda mrko. Ni gospođica Brent nije baš bila, sigurna da voli te kolonijalce.

– Da li je netko možda za čašicu prije nego što se ukrcamo? - zapita gospodin Davis gostoljubivo.

Budući da nitko nije potvrdno odgovorio, Davis se okrenu i mahnuvši rukom reče:

– Onda, krenimo. Naši domaćini nas sigurno očekuju...

Primijetio je kako je čudna smetenost obuzela ostale goste. Kao da ih je spominjanje Owenovih paraliziralo.

Davis opet mahnu rukom, na što se od obližnjeg zida odlijepi neki čovjek i priđe im. S obzirom na to da se njihao pri hodu odavao je čovjeka s mora.

Lice mu je bilo išibano vjetrom, a oči su imale neki čudan izraz. Govorio je mekim devonskim naglaskom.

– Jeste li spremni, dame i gospodo? čamc čeka. Još dvojica dolaze kolima,, ali gospodin Owen nije naredio da ih čekamo, jer se ne zna kada stižu.

Grupa je krenula. Vodič ih je poveo duž malog pristaništa gdje je stajao privezan čamac. Emily Brent primijeti s negodovanjem:

– Čamac je vrlo malen.

Vlasnik uvjerljivo odgovori:

– Dobar je to brodić gos'đo. Može on sve do Plymoutha, k'o od šale!

Sudac Wargrave će zabrinuto: - Ima nas zaista mnogo:

– Može on primiti još toliko, gospodine. Vedri i ugodni glas Philipa Lombards sve ih umiri:

– Sve će biti u redu. Vrijeme je divno, nema problema,.

Dosta oprezno gospođica Brent uđe u čamac. Ostali su slijedili njen primjer. Atmosfera je još bila usiljena. Kao da je za svakog onaj drugi bio nerazrješiva zagonetka.

Upravo htjedoše krenuti, kad vodič zastane. Niz strmi put koji je vodio u selo dolazio je automobil. Snažan motor, prekrasna linija - izgledao je kao priviđenje. Za volanom je sjedio mladić, čiju je kosu mrsio vjetar. Pri večernjem svjetlu izgledao je ne kao čovjek već poput mladog herojskog božanstva iz neke sjevernjačke sage.

Fantastičan trenutak! Anthony Marston bio je nalik na neko nadzemaljsko biće. Kasnije više se njih prisjetilo toga trenutka.

Fred Narracott je sjedio za kormilom razmišljajući o toj čudnoj grupi.

Zamišljao ih je sasvim drugačije, nešto mnogo otmjenije; lijepo obučene žene, muškarce u odjeći za jedrenje, sve sami bogataši i utjecajni ljudi.

Ovi se nisu mogli ni usporediti s, recimo, društvom gospodina. Elmera Robsona. Sjetivši se gostiju tog milijunaša, nasmija se. To je bilo društvo – a o piću da i ne govorimo!

Gospodin Owen mora da je sasvim drugačiji tip, mislio je Fred, nikada još nije vidio ni Owena ni njegovu gospođu. Nije još bio kod njih. Sve naloge i plaćanja imao je preko sebe gospodin Morris. Naredbe su uvijek bile jasne, plaća redovita, no ipak sve je to bilo čudno. U novinama je pisalo da je nešto tajanstveno u vezi s Owenom. Gospodin Narracott se suglasi s time.

Možda je, konačno, ipak gospođica Gabrielle kupila otok. No, tu pretpostavku odmah odbaci, bacivši pogled na svoje suputnike. Ne ovdje nitko ni izdaleka nije bio nalik na filmsku ekipu.

Ravnodušno ih ocijeni:

Stara usidjelica, zagrižljiva, znao je on takve.

Prava zmija, mogao se okladiti. Stari gospodin vojničkog izgleda, to se vidjela po svakom pokretu. Ugodna mlađa žena., pa ipak, sasvim prosječna, ništa naročita. Ne baš holivudski tip. Onaj dobroćudni veseljak, taj zacijelo nije pravi gospodin. Možda je trgovac, da, vrlo vjerojatno, mislio je Fred Narracatt. Drugi gospodin; mršav, pohlepna izraza i žustrih očiju, taj je zaista čudan. Nije isključeno da radi nešto na filmu.

– Zapravo ga nijedan putnik nije zadovoljavao. Jedino možda onaj koji je posljednji stigao automobilom - i to kakvim automobilom! Takav još nikada nije vidio u Sticklehavenu. Sigurno stoji milijune. Taj je bio pravi.

Rođen za život u visokom društvu. Kad bi svi bili kao on ... još bi i razumio ...

Čudan posao, kad malo bolje razmisli - čitava stvar bila je čudna, - čak, vrlo čudna ...

Čamac se ljuljao oko stijena. Sada se konačno vidjela i kuća,. Južna strana otoka izgledala je posve drugačija. Blago se spuštala do mora. Kuća s pogledom na jug - niska, četvrtasta, moderna zgrada, okruglih prozora koji su propuštali mnogo svjetla.

Uzbudljiva kuća, mnogo je obećavala!

Fred Narracott tada ugasi motor i brodić tiho uplovi u malo pristanište između stijena.

– Mora da je teško ovdje pristati po lošem vremenu - zaključi Philip Lombard na što će Fred Narracott veselo:

– Ne možete pristati na Nigger Island kada puše jugoistočni vjetar.

Ponekad je tjednima odsječen od obale.

Kako je onda s opskrbom? pomisli Vera Claythorne: To je najgori problem na otocima, kao i sve što je u vezi s kućanstvom.

Grebući trupom o stijenu, čamac pristane. Frad Narracott iskoči zajedno s Lombardom.

Pomogne ostalima da se iskrcaju. Narracott priveže čamac za obalu i povede ih strmim stepenicama u kamenu.

– Izvrsno mjesto! - reče general Macarthur.

No, osjećao se nelagodno. Vraški čudno mjesto.

Čim su se popeli uz stepenice i izašli na gornju terasu, raspoloženje je poraslo. Na vratima kuće čekao ih je sluga čije je ozbiljno držanje ohrabrivalo. A i sama kuca bila je privlačna, pogled s terase prekrasan ...

Sluga priđe uz lagani poklon, Visok i vitak čovjek, sijed i vrlo otmjena držanja.

– Hoćete li poći ovuda, molim.

U veliko sali pića su već bila spremna. Čitavi redovi boca. Anthony Marston odmah se udobrovoljio. Razmišljao je upravo kakva je to čudna predstava. Bez stila! što je to stari Badger mislio kad ga je poslao ovam? No, barem ima dobrog pića, a ni leda ne manjka.

Što je ono sluga govorio?

– Gospodin Owen - na žalost spriječen - ne može doći nego tek sutra.

Naredbe - sve što žele - da li bi htjeli pogledati sobe. Večera je u osam 5

Vera je pošla za gospođom Rogers uza stepenice. žena je otvorila posljednja vrata u hodniku i Vera uđe u prekrasnu spavaonicu s velikim prozorom na more i još jednim na istočnoj strani. Uzviknu od zadovoljstva.

– Nadam se da imate sve što vam treba, gospođice? - reče gospođa Rogers.

Vera se osvrnu. Njena prtljaga bila je već u sobi i kovčezi raspakirani. Na drugoj strani sobe vrata su otkrivala dio svijetloplavo popločene kupaonice.

– Da, sve je u redu, hvala - brzo odvrati gospodi Rogers.

– Pozvonite ako vam nešto zatreba.

Gospoda Rogers govorila je jednoličnim, monotonim glasom. Vera sa zanimanjem pogleda tu blijedu, sablasno beskrvnu ženu - otmjenu, kose začešljane od čela, u crnoj haljini, čudnih, svijetlih i nemirnih očiju.

Vera pomisli:

»Izgleda kao da se boji i vlastite sjene. Da, tako je - bila je preplašena!

Djeluje kao netko tko stalno živi u smrtnom strahu ...

Vera osjeti kako je podilazi jeza. Čega li se samo ta žena bojala? .

– Ja sam nova sekretarica gospode Owen. Nadam se da to znate.

– Ne, gospođice, ništa ne znam. Imam samo popis gospode i gospođa, i koje sobe im treba dati.

– Gospođa Owen me nije spominjala?

– Nisam vidjela gospođu Owen - ne još. Ovamo smo došli tek prekjučer.

»Čudni ljudi, ti Owenovia, pomisli Vera, a glasno upita:

– Tko je sve od posluge ovdje?

– Samo ja i Rogers.

Vera se namršti. Osmero judi u kući - desetero zajedno s domaćinima, a samo jedan bračni par će se brinuti o njima.

Na to će gospođa Rogers:

– Vrlo sam dobra kuharica, a Rogers se dobro snalazi u kućnim poslovima.

Naravno, nisam znala da će to biti tako veliko društvo.

– No, snaći ćete se nekako?

– O, gospođo, snaći ću se. Ako će često biti velikih zabava, možda će gospoda Owen uzeti još radne snage.

– Da, vjerujem da hoće.

Gospođa Rogers se okrenu da ode. Nečujno izađe iz sobe poput sjene.

Vera ode do prozora i sjedne. Bila je malo uznemirena. Sve je nekako čudno. Nema Owenovih, blijeda, sablasna gospođa Rogers ... 9 gosti! Da, gosti su također bili neobični. Č udno društvo.

Samo da već jednom vidim te Owenove ...

Voljela bih znati kakvi su.

Ustane i nervozno prošeta.

– Savršena spavaonica, namještena po najnovijoj modi. Bijeli sagovi na dobro ulaštenom podu, svijetlo obojeni zidovi, duguljasto ogledalo okruženo svjetiljkama. Kamin je bio bez ukrasa, osim ogromnog mramornog bloka u obliku medvjeda; skulptura u koju je bio umetnut sat.

Iznad njega, u sjajnom kromiranom okviru, bio mje komad pergamenta i na njemu - pjesma.

Vera stane ispred kamina i počne čitati. Bila je to stara, dječja pjesmica koje se sjećala iz djetinjstva.

Deset malih crnaca pošlo je u krevet; Jedan se ugušio i osta ih devet.

Deset malih crnaca bi do kasno tamo; jedan zaspi duže i osta ih osam samo. Osam malih crnaca putovaše u Devon;

Jedan ne htjede dalje i osta ih sedam. Sedam malih crnaca posjeklo je čitav brijest; jednog lupi sjekira i osta ih šest.

Šest malih crnaca gledalo je pčelin let; pčela ubode, jednog i osta ih pet.

Pet crnaca u pravne knjige zaviri; Jednog pravda preuze i osta ih Četiri.

Četiri mala crnca - pođoše na more, Jednog proguta crvena haringa - i osta ih tri tri mala crnca po šumi se šetala;

Medvjed zdrobi jednog i osta ih Dva. Dva mala crnca sunčahu se čitav dan; . Jednog sprži sunce i osta samo jedan.

Jedan mali crnac osta sam i bijedan; Ode i objesi se i ne osta nijedan.

Vera se nasmije. Naravno! To je Crnački otok!

Ponovno sjedne uz prozor koji je gledao na more.

Kakvo prostranstvo! Kopno se uopće nije vidjelo, samo velika plava površina koja se mreškala na večernjem suncu.

More ... danas tako mirno - ponekad tako okrutno ... More koje je vabilo u svoje dubine.

Utopljen... nađen utopljenik ... utopljenik u moru ... utopljen - utopljenik - utopljenik ...

Ne želi se sjećati... neće misliti na to!

Sve je već iza nje ...

Dr Amnstrong je došao na Nigger Island upravo kada. je sunce tonulo u more. Putem je čavrljao s vozačem, znatiželjan da sazna nešto više o vlasnicima Nigger Islanda. No, Narracott je čini se bio ili vrlo loše obaviješten, ili nije htio govoriti.

I tako su pričali o vremenu i pecan ju.

Osjećao je umor nakon duge vožnje. Oči su ga boljele. Vozeći prema zapadu, prisiljeni ste gledati u sunce.

Da, bio je vrlo umoran. More i savršena tišina - to mu je trebalo. Volio bi iskoristiti cijeli dopust. Ali, nije si to mogao priuštiti. Mogao je, naravno, materijalno, no nije smio izostati s posla. Danas vas ljudi tako brzo zaboravljaju.

Sada, kada je konačn6ouspio, mora se čvrsto držati svog položaja. Mislio je:

Svejedno, večeras ću se pretvarati kao da se ne vraćam, da sam raskrstio s Londonom i Harley Streetom.«

Ima nešto magično u samoj riječi otok, nešto što potiče maštu, nešto nedostupno, posebno, osamljeno. Izgubite vezu sa svijetom, no otok vas odmah uvede u svoj vlastiti svijet, u svijet iz kojeg se možda nikada nećete vratiti.

»Bježim iz svoje svakidašnjice.

Smije se i počne praviti planove za budućnost. Uspinjući se kamenim stepenicama još se smijao.

U stolici na terasi sjedio je neki postariji gospodin. Dr Armstrongu se učini strašno poznatim. Gdje li je već vidio to žaboliko lice, taj kornjačin vrat, tu pogrbljenu priliku i male, blijede, lukave oči? Naravno - stari Wargrave.

Jednom je svjedočio pred njim. Uvijek se činilo kao da napola spava, no kad je bila riječ o zakonu, bio je vrlo budan. Govorkalo se da je imao veliki utjecaj na, donošenje odluka. porate, i da mišljenje porotnika mijenja kad to zaželi. Dva ili tri puta izvukao je i neke sumnjive presude od njih. Sudac koji vješa, nazivaše ga ljudi.

I da ga sretne baš tu - na kraju svijeta!

Sudac Wargrave je razmišljao:

Armstrong? Sjećam ga se s klupe za svjedočenje. Vrlo korektan i oprezan.

Svi su ti liječnici proklete budale. Oni iz Harley Streeta su najgori. I protiv volje sjeti se nedavnog razgovora s jednim od te ljubazne gospode.

Promrmlja:

– Piće je u predvorju.

– Moram najprije pozdraviti domaćine. Sudac Wargrave ponovno zatvori oči i reče: - To je nemoguće.

– Zaprepasti se dr Armstrong.

– Nema ni domaćina ni domaćice. Ovdje je sve čudno, ne zna se ni 'ko pije ni 'ko plaća.

Dr Armstrong se za trerutak zagleda u suca. Uvjeren da je starac već zaspao, iznenadi se kad začu njegov glas:

– Poznajete li Constance Cuhnington? - Hm - ne, ne poznajem.

– Nije važno. Vrlo čudna žena. Stalno se pitam nisam li došao na krivo mjesto.

Dr Armstrong odmahnu glavom i uđe u kuću. Sudac Wargrave je i dalje razmišljao o Constanci Culmington. Vrlo nepouzdana baš kao i sve žene.

Pomisli tada na dvije žene u kući: staru gospođicu stisnutih usana i djevojku. Za djevojku nije mario - hladnokrvna drska djevojčura. Ne, tri su žene, ako računa i Rogersovu. čudno stvorenje, izgledala je na smrt preplašena. Dostojanstven par koji je znao svoj posao.

U to se Rogers pojavi na terasi i sudac ga upita:

– Da li se očekuje Lady Constance Culmington?

– Ne, koliko ja znam.

Sudac podiže obrve i nešto promrmlja. Pomisli: Crnački otok? I nije mu samo ime crno.

Anthony Marston se kupao. Uživao je u vrućoj vodi. Ruke i noge bile su mu potpuno ukočene nakon duže vožnje. Vrlo je malo razmišljao.

Anthony je bio čovjek od instinkta i akcije.

Tad mu se nametne misao: »Moram prestati s tim ...«, ali ubrzo prekine s tim i odagna sve misli iz glave.

Topla voda - umorni udovi - obrijat će se - koktel - večera.

A poslije ...?

Gospodin Blore je vezao kravatu. Nije mu to baš polazilo za rukom.

Da li je dobro izgledao? Nadao se da jest. Nitko nije bio isuviše ljubazan prema nje. mu ... čudan je bio način na koji su gledali je dan drugoga - kao da su znali ...

Sve je ovisilo o njemu. · Nije htio zabrljati.

Pogled mu padne na dječju pjesmicu iznad kamina.

Baš ljubazno što su to stavili.

Sjećam se tog otoka još iz djetinjstva. Nisam mogao ni sanjati da će me posao navesti baš ovamo. Dobro je što

čovjek ne može predvidjeti što ga čeka.

General Macarthur se namrštio.

Dođavola, sve je to prokleto čudno! Nije uopće tako nešto očekivao ...

Izmislit će nešto i otići ... napustiti sve ... No, čamac više nije na otoku.

Prisiljen je da ostane.

Taj Lombard je vrlo čudan. Nije otvoren. Kladio bi se da nije iskren.

Kad je Philip Lombard izašao iz svoje sobe i došao do vrha stepeništa, začu se gong. Kretao se poput pantere, lagano i nečujno: Izgledao je kao prava grabežljiva životinja no, ugodna za oko.

Nasmijao se. Uživat će tih tjedan dana.

U svojoj sobi, spremna za večeru i odjevena u crnu svilu, Emily Brent je čitala Bibliju.

Lagano je micala usnama:

»Pogani su pali u jamu koju su sami iskopali; u mrežu koju su namjestili, saplela se njihova vlastita noga. Bog je poznat po presudi - koju izriče; zli ljudi uništavaju se vlastitom rukom. Zli će doći u pakaoa Stisne usne i zatvori Bibliju.

Namjesti na vrat broš od nekoga dragoga kamena i siđe na večeru.

3. poglavlje

Večera se bližila kraju. Hrana je bila ukusna, vino izvrsno, a Rogersovi su odlično posluživali.

Raspoloženje je bilo dobro, razgovor je postajao sve slobodniji i intimniji.

Sudac Wargrave, omamljen odličnim portom, zabavljao je prisutne pomalo zajedljivo. Dr Armstrong i Tony Marston su ga slušali.

Gospođica Brent, čavrljajući s generalom Macarthurom, otkri da imaju mnogo zajedničkih prijatelja. Vera Claythome ispitivala je gospodina Davisa o Južnoj Africi. Davis se sasvim dobro snalazio. Lombard bi, slušajući njihov razgovor, tu i tamo podigao pogled i oči bi mu se suzile.

Lutajući pogledom po stolu, proučavao je ostale.

Anthony Manston će iznenada:

– Zanimljive su ove stvarčice, zar ne? Na staklenom postolju u sredini okruglog stola stajale su neke male porculanske figurice.

– Crnci - reče Toni. - Nigger Island - u tome je simbolika!

Vera se nagnu naprijed.

– Sumnjam. Koliko ih je? Deset?

Odjednom uzviknu:

– Baš zgodno! To je onih deset malih crnaca iz dječje pjesmice koja je obješena u mojoj sobi iznad kamina.

Lombard doda: - I u mojoj! - I u mojoj!

– I u mojoj!

Svi su govorili u zboru.

– Dobra ideja, zar ne? - na to će Vera. Sudac Wargrave samo promrmlja: - Užasno djetinjasta. I natoči još vina.

Emily Brent pogleda Veru Claythorne. Ova joj uzvrati pogled. žene ustadoše.

Staklena, vrata dnevne sobe bila su otvorena i šum mora koje je udaralo o stijene dopirao je do njih.

Emily Brent primijeti: - Ugodan šum. Vera odvrati: - Mrzim ga.

Gospođica Brent je začuđeno pogleda. Vera pocrveni.

– Ne vjerujem da je ovo mjesto tako ugodno za vrijeme oluje.

Emily Brent se složi.

– Sigurna sam da kuću zimi zatvaraju. Teško bi našli poslugu koja bi htjela tu biti preko zime. Vera promrmlja:

– Mora da je i inače teško dobiti poslugu.

– Gospođa Oliver je sretna što ima ovo dvoje. žena odlično kuha.

Čudno kako ti stari ljudi uvijek krivo za. pamte imena , pomisli Vera.

Da, mislim da je gospođa Owen zaista sretna. - Emily Brent izvadi iz torbice mali ručni rad.

Taman je htjela navesti iglu, kad zastane. - Owen? Rekli ste Owen?

– Da.

– Nikada u životu nisam srela nikoga po imenu Owen.

Vera se zabezeknu. - Ali...

Ne dovrši: Vrata se otvoriše i muškarci im se pridružiše. Rogers ih je slijedio u sobu noseći poslužavnik s kavom.

Sudac sjedne kraj Emily Brena. Arrmstrong ode do Vere. Tony Marston stane uz otvoren prozor. Blore je s naivnim iznenađenjem proučavao brončanu statuu pitajući se, možda, da li su njene čudne obline trebale prikazivati ženu. General Macarthur stajaše leđima okrenut kaminu čupkajući svoje male, sijede brkove. Izvrsna večera! Raspoloženje mu je naglo poraslo. Lombard je listao Punch- koji je našao medu časopisima.

Rogers je posluživao kavu. Bila, je izvrsna crna i vruća.

Poslije dobre večere, čitavo društvo obuze neko samozadovoljstvo.

Kazaljke na satu pokazivale su devet i dvadeset.

Zavlada tišina, ugodna, ispunjena tišina.

I tu tišinu povrijedi Glas. Bez upozorenja neljudski, prodorno ...

Dame i gospodo! Tišinu molim!

Svi ustuknuše. Pogledaše oko sebe, jedan drugoga, na zidove. Tko je to govorio?

Glas nastavi - visokim, jasnim tonom: Optuženi ste za ova djela: Edward George Armstrong - 14. ožujka . 1925. uzrokovali ste smrt Louise Mary Clees. Emily Caroline Brent - odgovorni ste za smrt Beatrice Taylor, 5. studenog 1931.

William Henry Blore - uzrokovali ste smrt Jamesa Stephena Landora, 10. listopada 1928. Vera Elizabeth Claythorne - 11. kolovoza 1935. ubili ste Cyrila Ogilviea Hammiltona.

Philip Lombard - u veljači 1932. bili ste krivi za smrt dvadeset i jednog čovjeka, pripadnika nekog istočnoafričkog plemena.

John Gordon Macarthur - 14, siječnja 1917. namjerno ste poslati u smrt Arthura Richmonda, ljubavnika vaše žene.

Anthony James Marston - 14. studenog prošle godine usmrtili ste Johna i Lucy Combes. Thomas Rogers i Ethel Rogers - 6. svibnja 1929. uzrokovali ste smrt Jennifer Brady. Lawrence John Wargrave - 10. lipnja 1930. otjerali ste u smrt Eduarda Setona.

Optuženi, imate li što reći u svoju obranu?

Glas je stao.

Vladala je mukla tišina, a tad se začu tresak! Rogers je ispustio poslužavnik s kavom!

– U istom trenutku, iz nepoznatog kuta, začu se krik i tup udarac.

Lom? Bard se prvi trže. Skoči prema vratima i širom ih otvori. Vani, u strašnom neredu, ležala je gospođa Rogers.

Lombard viknu: - Marston!

Anthony mu priskoči u pomoć. Postaviše ženu između sebe i dovukoše je u sobu.

Dr Armstrong odmah priđe. Pomogne im da je polože na kauč i nagnu se nad nju. Brzo reče: - Nije joj ništa. Onesvijestila se - to je sve.

Ubrzo će doći k svijesti.

Lonbard reče Rogersu:

– Donesi malo konjaka.

– Odmah, gospodine - promuca Rogers blijed kao krpa.

Vera uzviknu:

– Tko je to govorio? Gdje je? Zvučalo je zvučalo je ...

I general Vlacarthur se razljuti:

– Što se ovdje događa,? Kakva je to neslana šala?

Ramena mu se opustiše, ruke zadrhtaše tako da je odjednom izgledao deset godina, stariji. Blore je maramicom brisao oznojeno lice. Jedino su sudac Wargrave i Emily Brent bili naoko ravnodušni. Gospođica Brent sjedila je uspravno, visoko podignute glave. Obrazi su joj bili jako namazani. Sudac je sjedio u svojoj uobičajenoj pozi - glave sasvim spuštene u vrat. Jednom rukom lagano je češao uho. Samo oči, uvijek žive, zbunjeno i oprezno lutale su po sobi.

I opet se Lombard prvi pribere. Budući da je Arrnstrong bio zaokupljen onesviještenom ženom, Lornbard preuze inicijativu.

– Taj glas? Činilo se kao da dolazi iz ove sobe.

Vera je i dalje vikala:

– Tko je to bio? Tko je to? Nije nitko od nas. Kao i sučeve, Lombardove oči lutale su po sobi. Pogled mu se zaustavi na otvorenom prozoru, no onda odlučno odmahnu glavom. Oči mu iznenada zasvijetliše.

Pode prema vratima kraj kamina koja su vodila u drugu sobu.

Naglim pokretom uhvati kvaku i otvori vrata. Prođe kroz sobu i uzvikne:

– A, tu smo dakle!

Ostali nahrupiše za njim. Jedino gospođica Brent ostane mirno i uspravno sjediti.

U drugoj sobi, stol je bio postavljen tik uza zid koji je odvajao ovu sobu od dnevne. Na stolu je bio gramofon starinskog tipa. Otvor zvučnika bio je okrenut prema zidu, i kada ga Lombard odmaknu, pokazaše se tri male rupe u zidu.

Lombard stavi iglu na ploču pa se ponovo začu: Optuženi ste za ova djela .

Vera povika:

– Isključite ga! Isključite ga! To je strašno! Lombard je posluša.

Dr Armstrong s olakšanjem odahnu. - Besramna i okrutna šala.

Piskavi glas suca. Wargravea promrmlja: - Dakle, vi mislite da je to šala, zar ne? Liječnik je zurio u njega.

– A što bi drugo moglo biti?

Sudac je zamišljeno trljao bradu.

– Za sada vam još ne mogu ništa reći. Tada se uplete i Anbhony Marston:

– Čekajte, nešto ste zaboravili. Tko je stavio ploču i uključio gramofon?

– Da, to bi trebalo ispitati, mrmljao je Wargrave. Vratiše se u dnevnu sobu.

Rogers u taj čas uđe s čašicom konjaka. Gospođica Brent nagnula se nad gospođu Rogers. Rogers dođe do svoje supruge.

– Dopustite mi, gospođo, da razgovaram s njom. Ethel, Ethel, sve je u redu.

U redu, čuješ li me? Saberi se.

Gospođa Rogers počne brže disati. Njene preplašene oči unezvijereno su lutale unaokolo. U Rogersovu glasu osjećala se nervoza.

– Saberi se, Ethel!

Dr Armstrong blago reče:

– Bit će vam dobro. Bio je to samo mali šok...

– Zar sam se onesvijestila? - Da.

– Taj glas, taj strašni glas, kao osuda ... Ona pozeleni i zatrepta očima.

– Gdje je taj konjak?

Rogers ga je stavio na, mali stolić i netko doda čašu doktoru, nagnutom nad jadnu ženu.

– Popijte ovo, gospođo Rogers.

Gušeći se i hvatajući zrak, ona popi malo. Konjak joj vrati boju, i ona reče:

– Dobro mi je. Samo, mali šok. Rogers brzo doda:

– Naravno! I ja sam bio šokiran. Čak sam povjerovao. Opake laži! Da, laži!

Htio bih znati ...

Prekinuše ga. Začu se samo kašalj, kratak, suhi kašalj, no Rogers se tako trže kao da je čuo krik. Zurio je u suca Wargravea, a ovaj ponovno zakašlje.

– Tko je uključio gramofon? Niste li to bili vi, Rogers?

– Nisam znao što je to. Kunem se da nisam znao. Da jesam, ne bih to nikada učinio.

Sudac će suho:

– Vjerojatno govorite istinu. No, bolje je da sve objasnite.

Sluga prede maramicom preko čela i reče:

– Samo sam poštivao naređenja, gospodine. To je sve.

– Čija naređenja? - Gospodina Owena.

– Dajte da to odmah raščistimo. što vam je naredio?

– Trebao sam staviti ploču na gramofon. Na gornjoj je u ladici, a moja žena je trebala uklju.čiti gramofon kada uđem u sobu da ponudim kavu.

Sudac promrmlja:

– Vrlo zanimljiva priča. Rogers se branio:

– Ali, to je istina. Tako mi boga, istina je! Nisam znao što je to, nisam ni na tren posumnjao. Bio je neki natpis, no mislio sam da je to laka kompozicija.

Wargrave pogleda Lombarda.

– Da li nešto piše na ploči?

Lombard kimnu. Zatim se naceri pokazujući svoje bijele zube, i reče: - U pravu je. Piše Labuđi grijeh ...

General Macarthur uzvikne uzrujano:

– Pa to se protivi svakom zdravom razumu, besmisleno! Ovako dijeliti optužbe! Nešto se mora učiniti. Taj Owen, ma tko on bio ...

– Uplela se i Emily Brent:

– To je baš ono, tko je Owen?

Sudac se uspravi. Bio je to čovjek od autoriteta stečenog dugogodišnjim radom u sudnici. On reče:

– O tame moramo vrlo pažljivo porazgovarati. Predlažem da najprije odvedete svoju suprugu u krevet, Rogers. Zatim se vratite.

– Pomoći, ću vam, Rogers - reče dr Armstrong.

Oslanjajući se na dva muškarca, gospođa Rogers izađe iz sobe. Kada su izašli, Tony Maston reče:

– Ne znam kako vi, ali ja ću nešto popiti. Lombard se pridruži:

– I ja ću!

– Idem po piće. Marstan izađe iz sobe. Ubrzo se vrati.

– Našao sam boce pripremljene na poslužavniku. Kao da su čekale da ih netko uzme.

Oprezno odloži svoj dragocjeni teret. Zatim posluži ostale. General Macarthur i sudac pili su čisti viski. Svi su osjećali da im treba nešto oštro.

Jedino Eamily Brent zatraži čašu vode.

Tada se vrati dr Armstrong.

– Dobro joj je. Dao sam joj sredstvo za smirenje. Pijete, vidim? Mogao bih i ja jednu. Nekolicina muškaraca ponovno napuni čaše.

Malo zatim vrati se i Rogers.

Sudac Wargrave preuze sve u svoje ruke. Soba se pretvori u pravu sudnicu.

Sudac započne:

– Dakle, Rogers, počnimo ispočetka. Tko je taj gospodin Owen?

Rogers je zaprepašteno zurio. - Pa, vlasnik kuće.

– To mi je poznato. Ono što bih želio čuti jest to da mi kažete sve što znate o njemu.

– Ne mogu vam ništa reći. Nikada ga nisam vidio.

U sobi se začu žamor.

Javi se general Macarthur: - Nikada ga niste vidjeli? Kako to mislite? - Ovdje smo tek tjedan dana. Dobili smo posao preko agencije i pisama.

The Regina Ageccy u Plymouthu.

Blore kimnu glavom.

– Stara poznata tvrtka. - Imate li to pismo?

– Mislite, pismo na temelju kojeg smo dobili naređenje? Ne, nisam ga sačuvao. - Nastavite s vašom pričom. Dakle, posao ste dobili preko pisma.

– Da.. Trebali smo doći ovamo u određeno vrijeme. Tako smo i učinili. U kući je sve bilo u redu: Hrane u izobilju, sve je izgledalo vrlo lijepo.

Trebalo je samo obrisati prašinu.

– Zatim?

– Ništa, gospodine. Dobili smo naređenje, opet u pismu, da pripremimo sobe za kućnu zabavu, a jučer pogodne dobili smo još jedno pismo od gospodina Owena. Piše da su on i njegova supruga spriječeni, da damo sve od sebe, i daje upute za večeru i onu gramofonsku ploču. Sudac oštro zapita:

– Sigurno imate barem to pismo? - Da, gospodine, ovdje je.

Iz džepa izvuče pismo. Sudac ga uze.

– Hm, pisano je strojem i adresa je Ritz Hotel.

Blore se odmah našao do njega. - Mogu li samo malo pogledati? Uze sucu pismo iz ruke i preleti tekst.

– Poznati tip stroja. Potpuno nov - bez greške. Papir uobičajen, svugdje se upotrebljava. Iz toga nećete mnogo izvući. Možda otiske prstiju, ali sumnjam.

Wargrave ga je promatrao sa zanimanjem. Anthony Marston stane uz Blorea i preko ruke mu zaviri u pismo.

– Kakva čudna imena, zar ne? Ulick Norman Owen. Da polomiš jezik!

Stari sudac odjednom živnu.

– Vrlo sam vam zahvalan, gospodine Marston. Upozorili ste me na čudni i značajni detalj.

Pogleda ostale i, pružajući vrat poput bijesne kornjače reče:

– Mislim da je vrijeme da skupimo sve podatke kojime raspolažemo. Bilo bi dobro kad bi svatko od nas iznio sve što zna o vlasniku ove kuće.

Zastade, a zatim nastavi: - Mi smo njegovi gosti. Korisno bi balo kada bi svatko objasnio zašto je ovdje.

Nasta kratka stanka, a onda Emily Brent odlučno progovori:

– Nešto je vrlo čudno u svemu tome. Dobila sam pismo s vrlo nečitkim potpisom. Navodno ga je pisala žena s kojom sam prije nekoliko godina bila na ljetovanju. Činilo mi se da se zove Ogden ili Oliver. Poznajem, naime, i gospođicu Ogden i gospođicu Oliver. Sigurna sam, međutim, da nikada nisam ni srela ni upoznala nekoga po imenu Owen.

Sudac upita:

– Imate li to pismo uza se, gospođice Brent? - Da, odmah ću ga donijeti.

Ode i začas se vrata s pismom. Sudac ga pročita:

– Počinjem polako shvaćati ... Gospođice Claythorne?

Vera, objasni okolnosti pod kojima je došla do mjesta sekretarice gospode Owen.

– Marston?

– Telefonirali su mi. Neki stari prijatelj, Badger Berkeley. Iznenadio sam se kad sam ga čuo jer sam mislio da je stari lisac u ovo doba negdje u Norveškoj. Rekao mi je da dođem ovamo.

Sudac ponovo klimnu glavom i nastavi: - Dr Armstrong?

– Ja sam ovdje poslovno.

– A, tako. Znači, niste prethodno poznavali obitelj?

– Ne. U pismu je spomenuto ime moga kolege.

Sudac doda:

– Da bi što vjernije izgledalo ... da, taj vaš kolega, pretpostavljam, momentalno nije u zem1ji? .

– Pa ... u pravu ste.

Lombard, koji je gledao u Blorea, odjednom - Slušajte, pala mi je na um ideja ...

Sudac ga prekine: - Pričekajte.

– Ali ja ...

– Idemo redom, gospodine Lombard. Upravo razgovaramo o razlozima koji su nas naveli da smo večeras ovdje zajedno. Generale Macarthur?

Čupkajući brkove, general promrmlja:

– Dobio sam pismo od tog Owena. Spominje neke moje stare drugove koji su trebali biti ovdje. Nada se da mu neću zamjeriti što me ovako neslužbeno poziva. Bojim se da nisam sačuvao pismo.

– Gospodine Lombard?

Lombard je brzo mislio. Da li da se otkrije ili ne? Odlučio je.

– Ista stvar. Poziv, spominjanje zajedničkih . prijatelja, pa sam odmah pristao. Poderao sam ga.

Sudac Wargrave obrati se tada Bloreu. Gladio je gornju usnicu, a glas mu postane opasno ljubazan.

– Nedavno smo svi doživjeli neugodno iskušenje. Neki prividno neutralan glas obratio nam se poimence i teretio nas teškim optužbama.. Uskoro ćemo i o njima raspraviti. Trenutačno me zanima manje značajni detalj.

Među imenima navodi se i William Henry Blore. No, koliko ja znam, ovdje se nitko tako ne zove. Ime Davis nije spomenuto. Što možete na to reći, gospodine Davis?

Blore, pomalo ljutito, reče:

– Izgleda da se sve otkrilo. Moje ime nije Davis.

– Vi ste William Henry Blore? - Točno.

– Dodat ću još jedan podatak - reče Lombard. Ne samo da. ste se lažno predstavili, već sam primijetio i da ste prvoklasan lažov, gospodine Blore.

Tvrdite da dolazite iz Natala, iz Južne Afrike. Dobro poznajem Južnu Afriku i Natal, spreman sam se zakleti da vi nikada u životu niste bili tamo..

Sve oči bile su uprte u Blarea. Ljutite, sumnjičave oči.

Anthony Marston približi mu se stisnutih pesnica. - Tako, svinjo jedna!

Imaš li kakvo objašnjenje?

Blore zabaci glavu i reče:

– Gospodo, krivo ste me ocijenili. Ovdje je moja pismena preporuka i svi je možete pogledati. Ja sam bivši namještenik Odjela za kriminalistička istraživanja. Sada vodim detektivsku agenciju u Plymauthu. Dali su mi ovaj posao. Sudac Wargrave zapita:

– Tko vam ga je dao?

– Taj Owen. Priložio je novčanu uputnicu na lijepu svotu i dao mi upute što da radim. Trebao sam se priključiti ovoj kućnoj zabavi, pretvarajući se da sam i sam jedan od gostiju. Dobio sam vaša imena. Došao sam da vas držim na oku.

– Da li je naveden bilo kakav razlog?

– Nakit gospođe Owen. Dovraga i ta gospođa Owen! Ne vjerujem da ona uopće postoji reče gorko Blore.

Sudac je i dalje gladio gornju usnicu, ovaj put odobravajući.

– Mislim da su vaši zaključci opravdani reče. - Ulick Normaaz Owen! U pismu gospođice Brent, iako je prezime samo nadrljano, ime Una, Nancy jasno se vidi. U oba slučaja riječ je o istim inicijalima. Ulick Norman Owen - Una Nancy Owen - oba puta, to jest, U. N. Owen. IIi, s malo mašte UNKNOWN.[2]

Vera poviče:

– Pa to je fantastično! Ludo! Sudac blago kimnu.

– O, da, ne sumnjam da nas je ovamo pozvao neki luđak; vjerojatno vrlo opasan.

4. poglavlje

Zavlada tišina. Tišina puna strave i zaprepaštenja. Tada piskavi sučev glas ponovno sve nadglasa.

– Nastavljamo našu istragu. No, pri je toga želim dodati još neka obavještenja ovom popisu. Izvuče iz džepa pismo i sitvi ga na stol:

– Ovo je navodno pisala moja stara prijateljica, Lady Constance . Nisam je već godinama vidio. Otišla je na Istok. Ovako nejasno i nerazumljivo pisanje upravo je u njenom stilu. Poziva me da joj se ovdje pridružim i - sasvim neodređeno spominje domaćina i domaćicu. Ista priča, primjećujete li? Spominjem to samo zato što se slaže s ostalim podacima, a iz svega proizlazi vrlo zanimljiv podatak.. Tko god nas je namamio ovamo, zna ili se dobro potrudio da sazna mnogo toga o svakome od nas. Ma tko to bio, zna da smo Lady Constance Culmington i ja prijatelji i dobro mu je poznat njen stil pisanja. Također zna ponešto o kolegama dr Armstronga i mjestima gdje se sada nalaze. On zna i nadimak Marstonova prijatelja i kakve on telegrame šalje. Točno je obaviješten gdje je gospođica Brent provela, ljetne praznike prije dvije godine i koga je tamo upoznala. Zna sve o starim ratnim druovima generala Macarthura.

Malo zastane, a onda nastavi:- Kako vidite, on zna mnogo toga. Na temelju tih podataka, napravio je sasvim određene optužbe. '

Ove riječi smjesta izazvaše nemir medu prisutnima.

General Macarthur zaviče: - Gomila laži! Klevete!

I Vera je vikala:

– To je nepravedno! - Disala je ubrzano. Gnjusno!

Rogers reče promuklo:

– Laž, opaka laž ... mi nikada nismo, nitko od nas... Anthony Marston zareži:

– Ne znam samo na što je ta prokleta budala ciljala! Podignuta ruka suca Wargravea stiša graju. Pažljivo birajući riječi, on započne:

– Želim reći da mi naš nepoznati prijatelj optužio za ubojstvo nekog Edwarda Setona. Sjećam se Setona vrlo dobro. Pojavio se preda mnom na sudu u lipnju 1930. optužen za ubojstvo neke starije žene. Dobrom obranom ostavio je dubok dojam na porotu. Međutim, na temelju činjenica koje su ga teretile, bio je kriv. To sam istakao u završnoj riječi i porota ga tada proglasi krivim. Složivši se s njihovom odlukom, osudio sam ga na smrt. Uložena žalba, zbog navodno krivih uputa koje sam davao poroti, od bijena je. Nad osuđenikom je izvršena smrtna kazna. Želio bih vam samo reći da je moja savjest potpuno čista. Samo sam vršio svoju dužnost.

Izrekao sam kaznu s pravom osuđenom ubojici.

Armstrong se sada, prisjeti. Slučaj Setonl Presuda je izazvala opće iznenađenje. Sreo je dvorskog savjetnika Matthewsa na ručku dok je proces još bio u toku. Ovaj je bio pun samopouzdanja. Gotovo sigurno će ga osloboditi. Nema sumnje o ishodu. A kasnije je čuo komentare: Sudac ga ima na zubu. Tako je majstorski obradio porotu da, su ga proglasili krivim. No, sve je bilo vrlo legalno. Stari Wargrave dobro poznaje zakon.

Činilo se da sređuje neke lične probleme stim čovjekom.«

Sjećanje na sve to proleti liječnikovim mislima. Jezik mu posta brži od pameti, pa upita:

– Da li ste , uopće poznavali Setona? Mislim, prije suđenja. Reptilske oči sjevnuše ispod kapaka i sretoše se s njegovim. Jasnim, ledenim glasom, sudac odgovori:

– Nisam znao ništa o Setonu prije suđenja. Armstrong zaključi u sebi: Stari Iaže - znam da laže.

Vera Claythorne progovori drhtavim glasom: - Htjela bih vam reći - to dijete, Cyril Harnilton, bila sam njegova njegovateljica. Nije smio plivati daleko. Jednoga dana, dok sam bila zaokupljena nečim drugim, on je otplivao. Krenula sam za njim ... nisam mogla stići na vrijeme ... Bilo je strašno ... ali, nisam bila kriva. Poslije istrage oslobođena sam svake krivice. Djetetova majka bila je tako draga. Ako me čak ni ona nije krivila, zašto, zašto je ova grozota morala biti izrečena?

Nepravedno ... nepravedno...

Briznu u grčevit plač.

General Macarthur potapša je po ramenu.

– Hajde, hajde, draga moja. Naravno da to ni je istina. Taj tip je lud. Lud!

Ima bubu u glavi! Sve je izopačio; od početka do kraja.

Uspravi se, a onda, naglo reče:

– Najbolje bi bilo da se uopće ne obaziremo na te gluposti. Ipak, osjećam potrebu da vam kažem - ni trunka istine - ni trunka istine nema u ovom što je rekao o mladom Arthuru Richmondu.,Richmond je bio jedan od mojih oficira. Poslao sam ga na dužnost i poginuo je: Normalna stvar u ratno doba. Strašno me vrijeđa ljaga bačena na moju ženu. Najbolja žena na svijetu. Apsolutno - Cezarova žena!

Sjedne. Drhtavom rukom stane čupkati brkove. Ovaj govor bio je za njega veliki napor.

Zatim se javi Lombard. U očima mu se vidjelo da se dobro zabavlja.

– Što se tiče onih domorodaca ... Marston upade:

– Što je bilo s njima? Lombard se naceri:

– Priča je potpuno istinita! Ostavio sam ih! Stvar samoodržanja! Izgubili smo se u džungli. Ja i još nekolicina drugova pokupili smo preostalu hranu i - strugnuli.

General Maosrthur ozbiljno upita:

– Napustili ste svoje ljude? Ostavili ste ih da umru od gladi?

Lombard odgovori:

– Priznajem da to baš nije čin dostojan jednog pukovnika. No, samoodržanje je čovjekova prva dužnost. Osim toga, domorocima smrt ne pada tako teško, znate. Oni to ne doživljavaju kao mi Evropljani.

Vera podigne glavu i zaprepašteno reče: - Ostavili ste ih - da umru?

– Ostavio sam ih da umru.

Vedrina u njegovim očima sukobi se s užasom u njenim.

Anthony Marston reče otežući:

– Upravo nešto mislim. John i Lucy Combes. Bit će da su to ona djeca koju sam pregazio u blizini Cambridgea. Prokleto loša sreća!

Sudac kiselo upita: -. Za njih ili za vas?

– Pa, mislim; za mene, ali, naravno, u pravu ste gospodine - bila je to prokleto loša sreća i za njih. Izjurili su iz neke kućice, ili tako nešto.

Oduzeta mi je vozačka dozvola na godinu dana. Kakva gnjavaža! .

– Te brzine su nemoguće, nemoguće! Mladi ljudi poput vas opasni su za društvo - gorljivo će dr Armstrong.

Anthony slegnu ramenima.

– Danas se tako vozi: Naravno, u Eagleskoj su ceste grozne. Čovjek ne može razviti pristojnu brzinu.

Osvrnu se tražeći svoju čašu, uze je sa stola i ode do malog stolića da bi natočio još jedan viski sa sodom. Preko ramena još dobaci:

– Sad, što se može. Nisam ja kriv. Obična nesreća!

Za to vrijeme Rogers je vlažio usne i grčio prste. Zatim reče tihim, poniznim glasom:

– Smijem li samo nešto reći? - Samo recite, Rogers.

Rogers pročisti grlo i prede jezikom preko sasušenih usnica.

– Gospodine, spomenuti smo i ja i moja supruga. I gospođica Brady. U tome nema ni trunke istine, gaspodinie. Moja žena i ja bili smo kod gospođice Brady sve do njene smrti. Uvijek je bila slabog zdravlja, gospodine. Te noći bjesnjela je oluja, gospodine, te noći kada joj je naglo pozlilo. Telefon je bio u kvaru. Nismo mogli doći do liječnika. Pješice sam išao po njega, gospodine. No, stigao je prekasno. Svako će vam to potvrditi. Nikada protiv nas nije izrečena ni riječ. Ni riječ!

Lombard je zamišljeno promatrao lice koje se grčilo, suhe usnice, taj strah u očima Rogersa. Sjeti se treska poslužavnika.

Blore progovori srdačno, ali ipak podrugljivo:

– Ipak, njenom smrću ste naslijedili neku sitnicu, je li?

Rogers se pribra i hladno reče:

– Gospođica Brady nam je oporukom ostavila stanovitu sumu u znak zahvalnosti za vjerno služenje. A zašto i ne bi, pitam vas?

Lombard reče:

– A što je s vama, Blore? - Kako to mislite?

– I vaše se ime nalazilo na popisu. Blore pocrveni.

– Mislite na Landora? Riječ je o pljački banke - Londonske trgovačke banke.

Sudac Wargrave se uzvrpolji. On reče:

– Sjećam se. Nije bio moj slučaj, ali sjećam se toga. Landor je bio osuđen na temelju vašeg svjedočenja. Bili ste u to vrijeme policijski inspektor?

– Da.

– Landor je osudđen na doživotnu robiju i umro je godinu dana kasnije u Dartmooru. Bio je slabog zdravlja.

– Bio je nitkov! Smaknuo je noćnog čuvara. Činjenice su ga nedvosmisleno teretile.

Wargrave reče otežući:

– Ako se ne varam, tom prilikom ste pohvaljeni za vješto vođenje slučaja?

Blore će snuždeno: - Unaprijeđen sam. Zatim doda promuklo:

– Samo sam vršio svoju dužnost. Lombard se nasmije iznenadno i zvonko.

– Kako smo svi revni na dužnosti i kako poštujemo zakon! Izuzimajući mene, naravno. A što je s vama, doktore, i vašom sitnom profesionalnom greškicom? Protuzakonita operacija možda?

Emily Brent ga pogleda s izrazitim 'negodovanjem.

Savršeno vladajući sobom, dr Armstrong odmahnu dobroćudno glavom.

– Nikako mi cijela stvar ne ide u glavu. Ni ime koje je izgovoreno ništa mi ne znači. Kako li je ono bilo - Clees? Close? Zaista se ne mogu sjetiti nijednog pacijenta tog imena, niti da sam na bilo koji način ikada bio umiješan u nečiju smrt. čitav slučaj za mene je prava tajna. Naravno, bilo je to davno. Možda je u pitanju neka moja operacija. Toliki ljudi stignu prekasno, a kada pacijent umre, smatra se da je to krivnja liječnika.

Uzdahnu, odmahujući glavom. A u sebi pomisli: Pijan - eto što je - pijan ... A operirao sam! Iskidani živci - ruke nesigurne. Ubio sam je, nego što! Jadnica - postarija žena - jednostavan slučaj - da sam bio trijezan. Sreća moja da u našoj profesiji postoji lojalnost. Sestra je znala - naravno, ali držala je jezik za zubima. Bože, kakav šok! Jedva sam došao k sebi. No, , tko je to mogao saznati - nakon tolikih godina?

U sobi zavlada tišina. Svi su, kriomice ili otvoreno, pogledavali Emily Brent. Prošlo je nekoliko minuta, a onda je postala svjesna njihova iščekivanja. Obrve na njenom niskom čelu podigoše se i ona se javi:

– Očekujete li da i ja nešto kažem? Nemam što reći.

Sudac upita:

– Ništa, gospođice Brent? - Ništa.

Emily Brent čvrsto stisnu usnice. Sudac pogladi lice i reče blago:

– Uskraćujete nam svoju obranu? Gospođica Brent hladno odvrati:

– Nema ovdje mjesta obrani. Uvijek sam radila ono što mi je savjest nalagala. Nemam sebi što predbaciti.

U zraku se osjećalo nezadovoljstvo. Ali Emily Brent se nije dala zavesti javnim mišljenjem. Bila je nepopustljiva.

Sudac će na to proči:stivši grlo:

– Naša istraga ovime završava. A sada, Rogers, tko se još nalazi na otoku osim nas?

– Nitko, gospodine. Baš nitko. - Sigurni ste?

– Potpuno siguran, gospodine.

– Nije mi još sasvim jasno zašto nas je naš nepoznati domaćin skupio ovdje. Ali, po mom mišljenju, ta osoba, ma tko to bio, nije potpuno zdrava, u uobičajenom smislu te riječi.

– On može biti opasan. Mislim da bi bilo dobro da što prije napustimo otok. Krenimo još noćas.

Rogers primijeti:

– Oprostite, gospodine, ali na otoku nema čamaca.

– Nema nikakvog čamca? - Ne, gospodine.

– A kako saobraćate s kopnom?

– Fred Narracatt dolazi svakog jutra, gospodine. Donosi kruh, mlijeko i poštu, a preuzima narudžbe.

– Tada mislim da bi bilo dobro da svi napustimo otok sutra ujutro kad Narracott stigne s čamcem - reče Wargrave.

Svi se jednoglasno složiše, osim jednog. Anthony Marston nije bio uz većinu.

– Zar to ne bi bilo nesportski? Trebalo bi prije odlaska riješiti tajnu. Sve je to poput detektivske priče. Vrlo uzbudljivo.

Sudac će na to zajedljivo:

– U mojim godinama čovjeka napušta svaka želja za uzbuđenjima takve vrste.

Anthony odvrati iscerivši se:

– Život u okviru zakona postaje pretijesan! Ja sam za zločin! U to ime, dižem ovu čašu! Podiže čašu i iskapi je na dušak.

Isuviše naglo, možda. Zagrcnu se, sav se izobliči i pocrveni. Hvatajući zrak sklizne sa stolice i čaša mu ispadne iz ruke.

5. poglavlje

Sve se odigralo tako naglo i neočekivano da svima zastane dah. Tupo su zurili u ukočenu priliku na podu.

Dr Armstrong skoči i kleknu do njega. Podigao je glavu, a u očima mu se očitovalo zaprepaštenje.

Obuzet strahom tiho prošapta: - Bože moj! Pa on je mrtav! Ostali nisu shvatili. Ne odmah!

Mrtav? Mrtav? Mladi vilinški bog u naponu snage i zdravlja? Pokoren u trenu! Zdravi mladi ljudi ne umiru tako - ugušeni gutljajem viskija ..

Ne, nisu to mogli shvatiti.

Dr Armstrong zaviri u mrtvačevo lice. Pomirisa poplavjele, iskrivljene usnice, zatim uze čašu iz koje je pio Anthony Marston.

General Macarthur upita:

– Mrtav? Hoćete reći da se dečko samo tako zagrcnuo - i umro?

– Nazovite to kako hoćete, ali sigurno je da je umro od gušenja - odgovori liječnik:

Uzeo je čašu; zatim umoči prst u ostatak pića i oprezno ga samo liznu vrškom jezika.

Izraz lica smjesta mu se promijeni. General Macarthur će mirno:

– Nikad nisam znao da čovjek može samo tako umrijeti - od napadaja kašlja!

Emily Brent doda:

– Usred života, mi smo u smrti!

Dr Armstrong ustane i grubo odvrati:

– Ne, čovjek ne umire od običnog napadaja kašlja. Marstonova smrt ne bi se mogla nazvati prirodnom.

Vera gotovo prošapta:

– Da li je bilo - nešto - u viskiju? Armstrong kimnu potvrdno.

– Da. Ne mogu točno reći što. Svi su izgledi da je to jedan od cijanida. Ne uspije se izraziti , zadah cijanovodične kiseline, vjerojatno je riječ o cijankaliju. On djeluje trenutačno. Sudac ozbiljno upita:

– I to je bilo u njegovoj čaši?

– Da! Liječnik priđe stoliću s pićem. Skinu čep s , boce viskija, pomirisa i malo okusi. Zatim okusi sodu. Odmahnu glavom. - Oboje je u redu. Lombard upita:

– Znači li to - da je sam stavio otrov u čašu?

Armstrong potvrdi, ali s čudnim nezadovoljstvom:

– Čini se da je tako. Upade Blore:

– Samoubojstvo, je li? Lijepo, bogami. Vera će polako:

– Čovjek nikada ne bi rekao da će se on ubiti. Bio je tako pun života. Tako se dobro zabavljao! Dok je večeras silazio niz padinu u onom automobilu, izgledao je - izgledao je o, ne mogu to objasniti!

Ali, svi su znali što je mislila. Anthony Marston, pravo oličenje mladosti i muževnosti, izgledao je kao kakvo besmrtno biće. A sada je, zgrčen i skršen, ležao na podu.

Dr Armstrong upita.:

– Da li postoji još neka mogućnost osim samoubojstva?

Svi su polagano odmahnuli glaopm. Vidjeli su ga kad je otišao po piće. Iz toga slijedi da je cijanid mogao dospjeti u čašu samo rukom samog Marstona.

A ipak - zašto bi Anthony Marston počinio samoubojstvo?

Blore reče zamišljeno:

– Znate, doktore, meni tu nešto nije u redu. Ne bih rekao da je Marston bio tip samoubojice. Armstrong odgovori:

– Slažem se!

Ostalo je na tome. što se još moglo reći? Armstrong i Lombard odnijeli su nepokretno tijelo Anthonyja Marstana u njegovu sobu i položili ga na, krevet, prekrivši ga pokrivačem.

Kada su se vratili u dnevnu sobu, ostali su stajali u grupi i svi su pomalo drhtali, iako noć nije bila hladna.

Emily Brent prekine šutnju:

– Bolje da pođemo na spavanje. Kasno je. Prošla je ponoć. Pametan prijedlog, pa ipak svi su oklijevali. Kao da je svatko od njih u drugome tražio ohrabrenje.

Sudac prihvati:

– Da, moramo malo odspavati. Rogers primijeti:

– Nisam još raspremio sobu. Lombard će osorno:

– Učinite to ujutro. Armstrong se obrati Rogersu:

– Da li je vašoj ženi dobro? - Idem pogledati, gospodine. Vrati se za nekoliko minuta. - Lijepo spava, nema što.

– Dobro je. Nemojte je uznemiravati - reče Lombard.

– Bez brige, gospodine. Sam ću sve spremiti u sobi, ispitati da li su vrata zaključana i odmah idem na spavanje.

Hodnikom je otišao u blagovaonicu.

Ostali se polagano i bezvoljno uputiše stepenicama.

Da je to kojim slučajem bila stara kuća s daskama koje škripe, tamnim sjenama i debelo obloženim zidovima, atmosfera bi bila jeziva. No, ova kuća je bila posljednji krik mode. Nije bih mračnih kutova, ni skrivenih vrata, bila je preplavljena električnim svjetlom, a sve je bilo novo, svijetlo i blistavo. U kući nije bilo ničega skrivenog ili tajnovitog.

Bila je posve bez atmosfere.

No, upravo je ta bezličnost zastrašivala ...

Na vrhu stepeništa poželjeli su jedan drugom laku noć; svatko je otišao u svoju sobu, i svi su, automatski, gotovo nesvjesno, zaključali vrata.

U ugodnoj sobi toplih boja, sudac Wargrave se svukao i spremio na spavanje.

Mislio je na Edwarda Setona.

Vrlo ga se dobro sjećao. Njegove kose, njegovih plavih očiju, navike da gleda čovjeka ravno u oči s nekom ugodnom neposrednošću. Upravo je to i ostavilo tako dobar dojam na porotu.

Elewellyn, zastupnik optužbe, malo je zabrljao stvar. Bio je pregrub i htio je previše toga dokazati.

S druge strane, Matthews, zastupnik obrane, bio je vrlo dobar. Njegovi argumenti bili su uvjerljivi, unakrsno ispitivanje gotovo ubojstveno.

Postupak za ispitivanja, u loži za svjedoke bio je majstorski.

A Seton je izvrsno izdržao unakrsno ispitivanje. Nije se previše uzbudio, ni razbjesnio. To je porotu impresioniralo. Matthewsu se vjerojatno činilo da je presuda još samo puka formalnost.

Sudac pažljivo navije sat i stavi ga uz krevet.

Točno se sjećao kako mu je bilo dok je tamo sjedio - slušajući, bilježeći, ocjenjujući sve što je čuo, sređujući do najmanjih sitnica sav dokazni materijal protiv zatvorenika.

Uživao je u tom slučaju! Matthewsova završna riječ bila je fenomenalna.

Llewellyn, govoreći poslije njega, nije uspio izbrisati dojam koji je ostavila obrana.

A onda je došla i njegova završna riječ ... Sudac Wargrave pažljivo izvadi zubnu protezu i stavi je u čašu s vodom. Mlitave usnice povukoše se u usnu šupljinu. Sada su to bila okrutna usta - okrutna, i grabežljiva.

Sklapajući oči, sudac se nasmiješi. Lijepo je skuhao tog Setona!

Uz lako reumatično stenjanje, leže u krevet i ugasi svjetlo.

Dolje u blagovaonici Rogers je zapanjeno stao.

Zurio je u male porculanske figure na sredini stola.

Promrmlja čudno! Mogao bih se zakleti da ih je bilo deset! «

General Macasthur vrpoljio se u krevetu. Nikako ni je mogao zaspati.

U mraku je stalno vidio lice Arthura Richmonda.

Volio je Arthura, strašno mu je bio drag. Bilo mu je drago što se Leslie svidio.

Leslie je bila tako svojeglava. Bilo je mnogo sasvim pristojnih mladića na koje bi ona samo podigla nos i proglasila ih dosadnim. Tek tako.

No, Arthur Richmond joj nije bio dosadan. Već od samog početka dobro su se slagali. Pričali bi o kazalištu, muzici, slikarstvu. Zadirkivala bi ga, zbijala s njim šale, upravo ga dražila. A on, Macarthur, bio je oduševljen mišlju kako Leslie gaji materinske osjećaje za mladića.

Materinske! Kakva je bio budala da mu nije odmah sinulo kako je Richmond imao dvadeset osam prema Leslienih dvadeset devet godina!

Volio je Leslie. I sada mu je bila pred očima. Njeno srcoliko lice, sive duboke oči, tamna kovrčava kosa. Volio je Laslie i imao u nju neograničeno povjerenje.

I tamo, u Francusko j, usred čitavoga onog pakla, sjeo bi i mislio na nju, vadio njenu sliku iz unutrašnjeg džepa uniforme.

A onda je otkrio sve!

Sve se odigralo upravo onako kako se to zbiva u knjigama: pismo u krivoj omotnici. Pisala je obojici i stavila pismo za Richmonds u omotnicu adresiranu na svog muža. čak je i sada, nakon toliko godina, osjećao udarac koji mu je time nanijela - onu bol ...

Bože, kako je to boljelo!

A čitava je stvar trajala prilično dugo. U pismu se sve jasno vidjelo.

Richmondov posljednji dopust ...

Leslie - Leslie i Arthur!

Proklet bio taj Arthur! To prokleto nasmijano lice, taj spremni Razumijem!

Lažov i licemjer! Kradljivac tuđe žene!

Polako se taložio taj ledeni, ubilački bijes. Uspio se pretvarati kao da se ništa nije dogodilo, ništa nije pokazivao. Pokušavao je da njegov odnos prema Richmondu ostane isti.

Da li je uspio? Tako mu se bar činilo. Richmond nije ništa posumnjao.

Promjene raspoloženja na frontu su bile razumljive - čovjeku su živci stalno prenapeti.

Jedino ga je mladi Armitage ponekad čudno gledao. Bio je posve mlad, ali dobrog zapažanja. Možda je Armitage i pogodio kako stvari sto je kada je došlo vrijeme?

Svjesno je poslao Richmonda u smrt. Samo ga je čudo moglo spasiti. No, čudo se nije dogodilo. Da, poslao je Richmonda u smrt i nije mu bilo žao.

Bilo je to dosta jednostavno. Griješilo se stalno i oficiri su često bili nepotrebno slani u smrt. Vladala je opća pometnja i panika. Ljudi su poslije mogli govoriti. Stari je Macarthur izgubio glavu, počinio neke kapitalne greške i poslao u smrt svoje najbolje ljude. Više od toga nisu mogli reći.

Ali mladi Armitage je bio drugačiji. Čudno je gledao svog pretpostavljenog. Možda je znao da je Richmond namjerno poslan u smrt.

(Po završetku rata - da li je Armitage progovorio?) Leslie nije ništa znala. Plakala je za svojim ijubavnikom (pretpostavljao je), no kad se on vratio u Englesku, oplakivanje je već bilo gotovo. Nikada joj nije rekao da je otkrio njenu vezu. Nastavili su živjeti zajedno, samo nekako više nije bila stvarna. A onda je, tri ili četiri godine kasnije, oboljela od upale pluća i umrla.

Bilo je to davno, ima tome petnaest - šesnaest godina!

Napustio je vojnu službu, nastanio se u Devonu i kupio neki mali posjed kakav je oduvijek želio. Fini susjedi, ugodan kutak. Mogao je pomalo loviti - ribariti. Nedjeljom bi išao u crkvu. (Ali ne onda kada bi se čitalo kako je David poslao Uriaha u prve borbene redove. Nekako to nije mogao podnijeti. Osjećao bi se nelagodno.)

Svi su bili vrlo prijateljski raspoloženi prema njemu. To jest, u početku.

Kasnije je imao neugodan osjećaj da, mu govore iza leda. Nekako su ga drugačije gledali. Kao da su nešto načuli, neka lažna naklapanja ...

(Armitage? Ako je Armitage progovorio?) Poslije je počeo izbjegavati društvo i potpuno se povukao. Neugodno je osjećati da ljudi raspravljaju o vama.

A sve je to bilo tako davno i sada tako bez svake svrhe. Leslie se izgubila u magli vremena kao i Arthur Richmond ... Ništa od onog što se dogodilo nije više bilo važno.

Ipak, život mu je bio pust. Počeo je izbjegavati čak i svoje stare ratne drugove.

(Ako je Armitage progovorio, oni su to sigurno znali.) A sada, večeras, taj. skriveni glas objelodanio je njegovu tajnu.

Da li se dobro držao? Sačuvao prisutnost duha? Pokazao prave osjećaje - negodovanje i prezir, ali nikakav osjećaj krivnje, nikakvu nelagodnost?

Bilo je to teško reći.

Bez sumnje, nitko nije ozbiljno mogao shvatiti tu optužbu. A bila je izrečena i čitava gomila drugih besmislica, isto toliko pretjeranih. Ona šarmantna djevojka - glas ju je optužio da je utopila dijete! Idioterije! Neki luđak se razbacuje optužbama!

Pa i Emily Brent, zapravo nećakinja starog Toma Brenta iz Regimenta.

Optužiti nju za ubojstvo! I slijepac bi vidio da je to krajnje pobožna žena, jedna od onih koje mogu ići ruku pod ruku sa svećenicima.

Sve je to bilo prokleto čudno! Ludo - ništa rnanje!

Još od samog dolaska ovamo - kad li je to ono bilo? Vidi vraga, pa stigli su tek danas poslijepodne! činilo mu se da je tu već čitavu vječnost.

Mislio je: »Da mi je znati kada ćemo se izvući odavde.

Sutra, naravno, kad stigne čamac.

Čudno, ali tog trena i nije baš želio otići ... vratiti se na kopno, natrag u svoju malu kuću, natrag u sve nevolje i brige. Kroz otvoren prozor čuo je kako valovi udaraju o stijene, sada nešto bučnije nego u predvečerje.

Vjetar je jačao.

Pomisli: šum i mjesto koji mogu samo umiriti .

Najbolje je na otocima to što čovjek kad jednom na njih stigne - ne može više dalje ... došao je na kraj svega ...

Odjednom je postao svjestan da ne želi napustiti otok.

Vera Claythorne ležala je u krevetu potpuno budna, očiju uprtih u strop.

Svjetiljka na noćnom ormariću bila je upaljena. Bojala se mraka.

Razmišljala je:

»Hugo ... Hugo ... zašto večeras osjećam da si mi tako blizu?... Tu negdje, na dohvat ruke ...

Gdje je on sada? Ne znam. I nikada neću saznati. Jednostavno je otišao, samo tako, otišao iz moga života ...

Nije imalo smisla da se prisiljava da ne misu na Huga. Bio joj je tako blizu. Morala je misliti na njega - sjećati se ...

Cornwall ...

Crne stijene; meki žuti pijesak. Gospođa Hamilton, punašna i dobroćudna i Cyril - uvijek spreman da zaplače - vuče je za ruku.

Hoću plivati do stijene, gospođice Clathorne. Zašto ne smijem plivati do stijene?

Podižući pogled, vidi kako Hugo ne skida oči s nje.

A onda - večeri poslije Cyrilova odlaska u krevet ...

Pođimo malo u šetnju, gospođice Claythorne.

Dobra ideja.

Šetnja do obale. Mjesečina - topli zrak Atlantika.

A tada je Hugove ruke obujmiše.

Volim vas. Volim vas. Da li znate da vas volim, Vera?

Znala je.

(Ili je mislila da zna.)

Ne mogu vas zaprositi. Nemam ni prebite pare. Jedva se i sam izdržavam.

Čudno je to, znate; jednom sam se čitava tri mjeseca mogao radovati da ću se obogatiti. Cyril se rodio tek tri mjeseca nakon smrti Mauricea. Da je on bio djevojčica ...

E, da je on bio djevojčica,, Hugo bi sve naslijedio. Priznao je da, je pomalo razočaran. »Naravno, nisam na tome gradio nikakve planove. Ali ipak, to je bio šok. No, što se može. Cyril je drago dijete. Jako ga volim. I, zaista ga je volio. Uvijek je bio spreman da se igra sa svojim malim nećakom, i da ga zabavlja. U Hugovoj prirodi nije bilo zavisti.

Cyril baš nije bio najboljeg zdravlja. Osjetljivo dijete bez životne snage.

Jedno od onih koje možda umire prije nego što odraste ...

A onda ...?

Gospođice Claythorne, zašto ne smijem plivati do stijene?

Plačljivo ponavljanje već joj je išlo na živce. Predaleko je, Cyril.

Pazi gospodice Claythorne ...

Vera ustane. Ode do toaletnog stolića i popije tri aspirina.

Pomisli: »Kad bih barem imala kakvo dobro sredstvo za spavanje.« , »Kada bih se ja odlučila na samoubojstvo, popila bih pretjeranu dozu veronala, ili nešto slično ali nikako cijanid!

Strese se pri pomisli na Anthonyja Marstona i njegovo zgrčeno crveno lice.

Prolazeći uz kamin, baci pogled na uokvirenu, grubo rimovanu pjesmicu.

Deset malih crnaca pošlo je u krevet; Jedan se ugušio i osta ih Devet.

Pomisli:

»Ovo je grozno - baš kao mi večeras ... Zašto bi Anthony Marston želio umrijeti? Ona to nije željela.

Nije mogla ni zamisliti da bi poželjela umrijeti...

Smrt je za druge ...

6. poglavlje

Dr Armstrong je sanjao ...

U operacionoj dvorani bilo je strašno vruće ...

Mora da su pretjerali s grijanjem! Znoj mu je curio niz lice. Ruke, vlažne i ljepljive, jedva su držale skalpel ...

Kako je divno oštar ...

Bilo bi lako počiniti ubojstvo takvim nožem. A on je, naravno, upravo to i radio ...

Tijelo žene izgledalo je drugačije. Bilo je krupno i glomazno. Ovo koje je ležalo pred njim bilo je sitno i mršavo. Lice nije vidio od prekrivača.

Tko je bio taj koga je morao ubiti?

Nije se mogao sjetiti. Ali on to mora saznati! Da li da pita sestru?

Sestra ga je gledala. Ne, nju nije mogao pitati. Bila je sumnjičava, to se odmah vidjelo.

Ali, tko je to na operacionom stolu? Nisu smjeli tako prekriti lice . : Kad bi barem mogao vidjeti lice ...

Ah, tako je već bolje. Neki mladi pripravnik skinuo je plahtu.

Naravno, Emily Brent. Emily Brent je ta koju mora ubiti. Kako su joj zlobne oči! Usne se pokreću. Što to govori? Usred života, mi smo u smrti .

Sada se smijala. Ne, sestro, ne stavljajte ponovno plahtu. Moram je vidjeti.

Treba joj dati anesteziju. Gdje je eter? Siguran sam da sam ga donio. što ste učinili s eterom, sestro? Chateau Neuf du Pape? Da, dobro će doći i to.

Odnesite plahtu, sestro.

Pa jasno! Znao sam to čitavo vrijeme! To je Anthony Marston! Lice mu je crveno i zgrčeno. Ali nije mrtav, smije se. Kažem vam, on se smije. Trese operacioni stol.

Lakše, čovječe, lakše! Sestro, umirite ga, umirite ga! Dr Armstrong se trže i probudi. Bilo je jutro. Sunce je ulazilo u sobu.

Netko je stajao nad njim i drmao ga. To je Rogers. Rogers, potpuno blijed u licu, govorio mu je: - Doktore, doktore!

Dr Armstrong se potpuno razbudi. Sjedne u krevetu i oštro upita:

– Što je?

– Moja žena, doktore. Ne mogu je probuditi. Moj bože! Ne mogu je probuditi. Ì - izgleda vrlo loše.

Dr Armstrong je bio brz i djelotvoran. Obukao je ogrtač i pošao za Rogersom.

Nagnu se nad krevet u kojem je ležala žena. Bila je okrenuta na stranu i potpuno nepomična. Podigne njenu hladnu ruku, zatim očne kapke.

Poslije nekoliko trenutaka, uspravi se i okrene od kreveta.

Rogers prošapta: - Je li, je li?

Jezikom pređe preko suhih usnica. Armstrong klimnu.

– Da, gotova je.

Pogled mu se zamišljeno zadrži na čovjeku koji je stajao pred njim.

Pregledali su noćni ormarić, umivaonik, a zatim se vratiše u sobu. Rogers upita:

– Je li - je li srce, doktore?

Dr Armstrong -: ne odgovori odmah. Zatim upita:

– _ - Kakvog je inače bila, zdravlja? - Patila je od reume.

– Da li je bila kod liječnika u posljednje vrijeme?

– Liječnika? - zabezeknu se Rogers. - Nismo već godinama bili kod liječnika, ni ona, ni ja.

– Imate li razloga sumnjati da je patila od srca?

– Ne, doktore, tako nešto nije mi poznato. Armstrong nastavi ispitivati:

– Da li je patila od nesanice?

Rogers skrenu pogled, skupi ruke i stane ih kršiti. Zatim promuca:

– Nije baš dobro spavala, ne! Doktor strogo upita:

– Da li je uzimala kakva sredstva protiv nesanice?

Rogers je iznenađeno buljio u njega.

– Uzimala sredstva? Protiv nesanice? Koliko ja znam, nije. Siguran sam da nije.

Armstrong ode do umivaonika.

Bilo je tamo nekih bočica; losion za kosu, lavandino ulje, prašak od kore, krema za ruke, vodica za ispiranje usta, pasta za zube i nešto Ellimanove kreme.

Rogers mu pomogne da isprazni ladice u noćnom ormariću. Pregledaše i komodu. Nigdje ni traga sredstvima za spavanje. Rogers reče:

– Ništa nije uzela sinoć, gospodine, osim onog što ste joj vi dali.

Kada je u devet sati zazvonio gong za doručak, svi su već bili na nogama i čekali poziv.

General Macarthur i sudac bili su na terasi, pričajući o politici.

Vera Claythorne i Philip Lombard popeli su se na najviši vrh otoka. Tamo su našli Williama Fienryja Blorea kako zuri prema kopnu.

On prvi prozbori:

– Ni traga od čamca.. Čekam ga. Vera odgovori smijući se:

– Devon je pospani kraj, sve tu kasni.

Philip Lombard je gledao na drugu stranu, prema otvorenom moru.

– Što kažete na vrijeme? Gledajući u nebo, Blore primijeti: - ćini mi se da je dobro. Lombard zazviždi:

– Bit će oluje još prije mraka. Blore doda:

– Miriši na oluju, zar ne? Odozdo se začu poziv na doručak.

– Doručak? Dobro će mi doći, zaključi Lombard.

Dok su se spuštali niza stepenice, Blore će tiho Lombardu:

– Znate, jako me to pogodilo, zašto se taj mladić htio ubiti! Mučilo me to čitavu noć.

Vera je bila nešto ispred njih. Lombard malo zastane, a zatim upita:

– Imate li kakvo drugo objašnjenje?

– Želio bih dokaze. Motiv, za početak. Rekao bih da je bio imućan.

Iz dnevne sobe izađe im u susret Emily Brent. Ona upita:

– Dolazi li čamac?

– Još ne, odgovori Vera.

Ušli su u blagovaonicu. Na stolu je stajala ogromna posuda sa šunkom i jajima, a uz nju pribor za čaj i kavu.

Rogers im pridrži vrata dok su ulazili, a zatim ih zatvori s vanjske strane.

Emily Brent, pazi:

– Taj čovjek jutros loše izgleda.

Dr Armstrong, koji je stajao do prozora, pročisti grlo i objasni:

– Jutros mu ne smijete zamjeriti – hm nikakve nedostatke. Rogers se morao sam potruditi oko doručka. Gospođa Rogers nije mogla hm - obaviti svoj dio posla. Emily Brent upita:

– Što je s tom ženom?

Dr Armstrong blago odgovori:

– Počnimo s doručkom. Jaja će se ohladiti. Ima nekoliko stvari koje bih vam poslije htio reći.

Prihvatili su prijedlog, napunili tanjure, natočili kavu i doručak je počeo.

Razgovor o otoku proglašen je, po općoj su glasnosti, za tabu. Umjesto toga, nevezano su razgovarali o najnovijim događajima - vijesti iz inozemstva, sport, najnovija pojava čudovišta u jezeru Loch Ness.

Nakon doručka, dr Armstrang malo odmaknu stolicu, značajno pročisti grlo i reče:

– Mislio sam da je bolje završiti s doručkom prije nego što vam objavim tužnu vijest. Gaspocta Rogers je umrla u snu.

Čuli su se zaprepašteni i iznenađeni povici. Vera uzviknu:

– Kako je to strašno! Već dvije smrti na otoku otkako smo došli!

Skupivši oči, sudac Wargrave upita piskutavim glasom:

– Hm, vrlo čudno. A što je uzrok smrti? Armstrong slegnu ramenima.

– Nemoguće je reći ovako nasumce. - Potrebna je autopsija?

– Ne mogu dati nalaz - to je sigurno. Nemam nikakve podatke o njezinom zdravstvenom stanju.

Vera reče:

– Izgledala je vrlo nervozno. A sinoć je pretrpjela šok. Možda joj je srce popustilo?

Dr Armstrong suho i pomalo razdraženo do - Sasvim je sigurno da joj je srce prestalo kucati - no što je bio uzrok, još je veliko pitanje.

Emily Brent dobaci: - Savjest!

Njen čvrsti i jaki glas trgnu ostale. Armstrong joj se obrati:

– Što ste time htjeli reći, gospođice Brent? Exnily Brent, čvrsto stisnutih usnica, izusti:

– Svi ste čuli, optužena je da je zajedno sa svojim mužem namjerno ubila svoju bivšu poslodavku - neku staricu.

– I vi mislite?

– Mislim da je ta optužba na mjestu. Svi ste je sinoć vidjeli. Bila je potpuno slomljena, čak se i onesvijestila. Svijest da nosi grijeh na duši za nju je bio preveliki teret. Ona je doslovce umrla od straha.

Dr Armstrong sumnjičavo zaklima glavom.

– To je moguća teorija - reče on. - No, ne može se prihvatiti dok ne saznamo još neke pojedinosti o njezinu zdravlju. Ako je imala slabo srce.

Emily Brent tiho doda:

– Ako hoćete, nazovite to voljom božjom. Svi se zaprepastiše. Gospdin Blore progovori:

– Malo ipak pretjerujete, gospođice Brent.

Ona ga pogleda svojim blistavim pogledom, podiže bradu i reče:

– Vi smatrate da je to nemoguće? Da jednog grešnika smrvi bijes božji! U to sam uvjerena! Sudac je gladio bradu. Promrmlja pomalo ironično:

– Draga moja gospođo, moje iskustvo sa zločinima uči me da »proviđenje» sav posao oko osude i kažnjavanja ostavlja nama smrtnicima, i taj posao često obiluje poteškoćama. Tu nema nikakvih kratica.

Einily Brent slegnu ramenima. Blore će oštro:

– Što je jela i pila nakon što je sinoć legla u krevet?

Armstrong odvrati: - Ništa.

– Ništa nije uzela? Ni šalicu čaja? Čašu vode? Mogao bih se kladiti da je popila šalicu čaja. Takve uvijek piju čaj.

– Rogers me uvjerava da nije ništa uzela.

– A, tako! - reče Blore. - To se moglo i očekivati!

Rekao je to tako značajnim tonom, da ga liječnik u čudu pogleda.

Lombard upita:

– Dakle, to vi mislite? Blore ljutito odvrati:

– Pa, zašto ne? Svi smo sinoć čuli onu optužbu. Možda je sve to čista izmišljotina! S druge strane, možda i nije tako. Uzmimo, za trenutak da je to istina. Rogers i njegova žena otpremili su staru damu na onaj svijet.

Dakle, kuda nas to vodi? Osjećali su se potpuno sretnima i bez brige ...

Vera ga prekine. Tiho reče:

– Ne vjerujem da se gospoda Rogers ikada osjećala sigurnom i bez brige.

Ova upadica iznervira Blorea.

»Ženska posla», govorio je njegov pogled. On nastavi:

– Možda je i tako. U svakom slučaju, nije im prijetila nikakva direktna opasnost, koliko ja znam. A onda, prošle noči, neki nepoznati glas otkrije sve njihove karte. što se događa? ženu to shrva, ona naprosto nestaje.

Primijetili ste kako se Rogers zabrinuo kad je počela dolaziti k svijesti.

Nije to samo obična briga muža, za suprugu! Ne, tako mi svega! Bio je k'o na iglama. Smrtno se uplašio da ona nešto ne oda.

– I, evo kako stvari stoje. Zajedno su počinili ubojstvo i izvukli se nekažnjeno. No, ako se sve otkrije, što se događa? Izgledi da će žena odati tajnu su deset prema jedan. Ona nema živaca da drsko istupi i brani se. Za svoga muža ona je prava opasnost. On je spreman. Vješto će lagati, pa makar se svijet srušio, ali ne može se osloniti na nju! Ako ona ne izdrži, i njegov život visi o koncu! I tako on kriomice ubacuje nešto u njezinu šalicu čaja siguran da poslije neće progovoriti.

Armstrong će polagano:

– Nije bilo nikakve prazne šalice uz njezin krevet, a ni u sobi nije bilo baš ničega. Sve sam pregledao.

Blore zafrkta.

– Naravno da nije bilo ničega! Prvo što je učinio, nakon što je ona to popila, bilo je da makne šalicu i tanjurić, i da ih dobro opere.

Nasta kratka stanka. Tada general Macarthur sumnjičavo zaključi:

– Možda je tako. Ali ne vjerujem da bi uvijek tako nešto učinio - svojoj supruzi:

Blore se kratko nasmije.

– Kada je u pitanju život, ne misli se mnogo na osjećaje.

Opet nastane tajac. Prije nego što je bilo tko mogao progovoriti, otvoriše se vrata i pojavi se Rogers.

Pogledavajući čas jednog, čas drugog, on upita:

– Da li vam je još nešto potrebno?

Sudac Wargrave se malo pomakne u stolici: - Kada obično dolazi čamac?

– Između sedam i osam. Neki puta i kasnije. Ne znam što je jutros moglo zadržati Freda Narracotta. Da je bolestan, poslao bi svoga brata.

Philip Lombard upita: - Koliko je sati?

– Deset do deset, gospodine.

Lombard podiže obrve i lagano kimnu glavom.

Rogers još malo pričeka. Odjednom će general Macarthur naglo:

– Žao nam je zbog vaše supruge, Rogerse. Doktor nas je upravo obavijestio.

Rogers se duboko pokloni.

– Da; gospodine! Hvala, gospodine! Ponovno zavlada tišina.

Vani na terasi Philip Lombard reče: . - što se tiče tog čamca...

Blore ga pogleda, onda zaklima glavom i tek tada zausti:

– Znam što mislite, gospodine Lombard. I ja se to pitam. Čamac je trebao stići prije dva sata. Ni je stigao. Zašto?

– Imate li odgovor? - upita Lombard.

– To nije slučajnost - to je sve što mogu reći. To je dio čitavog plana. Sve je povezano. Lombard upita:

– Mislite da neće ni doći?

Jedan mrzovoljan i nestrpljiv glas javi se iza njihovih leđa:

– Čamac neće doći.

Blore malo okrenu svoja široka ramena i zamišljeno pogleda govornika.

– I vi mislite da neće, generale? General Macarthur oštro ponovi:

– Naravno da neće doći. Mi računamo da će nas taj čamac odvesti na obalu. O tame se upravo i radi. Nećemo napustiti otok ... Nitko od nas neće ga. nikada napustiti ... To je kraj, razumijete, kraj svega ...

Trenutak je oklijevao, a onda doda tihim ali čudnim glasom:

– To je mir, pravi potpuni mir. Doći do kraja - ne morati ići dalje ...

Da, mir ...

Naglo se okrenu i ode duž terase, a onda nizbrdicom prema moru, poprijeko do kraja otoka, gdje su stijene slobodno stršile u more.

Hodao je malo nesigurno, kao u polusnu. Blore reče:

– Evo još jednog kome nije sve na mjestu! čini se da će na kraju svi poludjeti.

Philip Lombard će na to:

1.
    - Ne vjerujem da će se to i vama dogoditi, Bloxe.

Bivši inspektor se nasmije.

– Treba mi zaista mnogo pa da izgubim glavu - i zatim suho doda: - No, sumnjam da će se to vama dogoditi, gospodine Lombard. Lombard odgovori:

– Za sada se osjećam potpuno zdrav, hvala!

Dr Armstrong izađe na terasu. Stajaše tamo oklijevajući. Slijeva stajaše Blore i Lombard, a desno sudac Wargrave, lagano šetajući gore-dolje, spuštene glave.

Poslije trenutka neodlučnosti, Armstrong se okrene prema ovom posljednjem.

No, u taj čas Rogers užurbano izađe iz kuće.

– Mogu li s vama na.čas razgovarati, gospodine?

Armstrong se okrenu. Zapanjilo ga je ono što je vidio.

Rogersovo lice je podrhtavalo. Bio je sivozelene boje. Ruke su mu drhtale.

Bio je to takav kontrast njegovu dosadašnjem suzdržanom ponašanju da se Armstrong užasnut trgnuo.

– Molim vas, gospodine, da li bih mogao s vama razgovarati. Unutra, gospodine. Liječnik pode za Rogersom.

– Što je Čovječe? Saberite se!

– Unutra, gospodine. Uđite unutra.

Otvori vrata dnevne sobe; Armstrong ude, a Rogers za njim i zatvori vrata.

– No, dobro što je, Rogerse?

Mišići na Rogersovu vratu su poigravali. Teško je gutao. Napokon izusti:

– Ovdje se, gospodine, zbivaju stvari koje ne - razumijem.

Armstrong oštro upita: - Stvari? Kakve stvari?

– Mislit ćete da sam poludio, gospodine. Reći ćete da to nije ništa. Ali to se mora objasniti, gospodine. To se mora objasniti. Jer sve je naprosto neshvatljivo.

– Dobro, čovječe, recite mi konačno o čemu je riječ! Ne govorite u zagonetkama.

Rogers ponovno proguta slinu i započne:

– Riječ je o onim figuricama, gospodine. Na sredini stola. Porculanske figurice. Bilo ih je deset. Mogao bih se zakleti da ih je bilo deset.

Armstrong potvrdi:

– Da, deset. Svi smo ih brojili sinoć za večerom. Rogers priđe bliže.

– O tome je upravo i riječ, gospodine. Sinoć, dok sam čistio stol, bilo ih je samo devet. Primijetio sam to i bilo mi je čudno. No, mislio sam da to nije ništa. A danas, gospodine, jutros, nisam ništa primijetio dok sam posluživao doručak. Bio sam jako uzrujan. No; kada sam pošao pospremiti stol, pogledajte sami ako mi ne vjerujete. Samo ih je osam, gospodine!

Samo osam! To nema smisla, zar ne, samo osam ...

7. poglavlje

Poslije doručka Emily Brent predloži Veri Claythorne da prošeću do najvišeg vrha otoka, kako bi pogledale da li dolazi čamac. Vera pri stane. Vjetar je postao svježiji. Na moru su se pojavile bijele ovčice. Na pučini se nije vidio ni jedan čamac.

Samo selo Sticklehaven nije se vidjelo, već samo brdo iznad njega; izbočeni crveni greben zaklanjao je mali zaljev.

Emily Brent započne:

– Onaj mladić koji nas je jučer doveo izgledao je dosta pouzdan. Zaista je čudno da danas toliko kasni.

Vera je šutjela. Nastojala je savladati panični strah koji ju je obuzimao.

Pomisli: Smiri se. To ti nikako ne pristaje. Uvijek si znala sačuvati živce.

Glasno odvrati:

– Kad bi samo došao. Ja, ja svakako želim otići odavde.

'Emily Brent suho primijeti:

– Sasvim sam sigurna da svi to želimo. Vera će na to:

– Sve je tako čudno ... nema - sve to nema nikakva smisla.

Postarija žena uz nju odgovori:

– Ljuta sam na sebe što sam se dala tako lako prevariti. Kad čovjek bolje razmisli, ono pismo je posve apsurdno. Ali, u to vrijeme, nisam ništa sumnjala, baš ništa.

Vera promrmlja mehanički: - Vjerujem da niste.

– Čovjek isuviše uzima zdravo za gotovo reče Emily Brent.

Vera duboko uzdahnu:

– Da li zaista mislite ono, ono što ste rekli za doručkom?

– Budite malo jasniji, draga moja. Na što zapravo ciljate?

Vera tiho odvrati:

– Da li zaista mislite da su Rogers i njegova žena to učinili starici?

Emily Brent je zamišljeno gledala u more. Zatim odgovori:

– Ja sam potpuno sigurna da je to tako. Što vi mislite?

– Ne znam što da mislim.

– Sve ide u prilog tom objašnjenju. Način na. koji se žena onesvijestila, a, sjećate se, on je ispustio poslužavnik s kavom. A onda, način na koji je govorio o tome; jednostavno nije zvučilo istinito. Da, bojim se da su oni to zaista učinili.

– Njen pogled; plašila se vlastite sjene! Nikad nisam vidjela tako preplašenu ženu ... Bit će da ju je to stalno progonilo ... - reče Vera.

Gospođica Brent promrmlja.:

– Sjećam se teksta koji je visio u mojoj dječjoj sobici. Budi siguran da će te tvoji grijesi odati. To je živa istina. Budi siguran da će te tvoji grijesi odati.

Vera najednom skoči.

– Ali, gospođice Brent, gospođice Brent, tada ...

– Da, draga moja?

– Ostali? što je s ostalima? , - Ne razumijem vas sasvim.

– Sve ostale optužbe, one, one nisu istinite? Ali, ako je istina ovo za Rogersove ... - Ona zastane, nesposobna da sredi zbrkane misli.

Čelo Emily Brent, do tada namršteno zbog zbunjenosti, sada se razvedri.

– A, sada vas razumijem. Pa, tu je taj gospodin Lombard, koji priznaje da je ostavio dvadesetoro ljudi da umru.

Vera reče:

– Ali, to su bili domoroci ... Emily Brent će oštro:

– Bijeli ili crni, oni su naša braća. Vera pomisli: Naša crna braća - naša crna braća! Puknut ću od smijeha! Postajem histerična. Potpuno sam izvan sebe ...

Emily Brent zamišljeno nastavi:

– Naravno, neke su optužbe posve pretjerane i smiješne. Na primjer, ona protiv suca, koji je jednostavno vršio svoju dužnost. Pa i ona protiv bivšeg inspektora Scotland Yarda. A i protiv mene.

Zastade, a onda nastavi:

– Prirodno, uzevši u obzir sve okolnsti, nisam sinoć htjela ništa reći. Tema je takva da nije o njoj zgodno raspravljati pred gospodom. - Ne?

Vera je sa zanimanjem slušala. Gospođica Brent produži nekako svečano:

– Beatrice Taylor bila je u mojoj službi. To nije bila dobra djevojka, no to sam prekasno saznala. Jako sam se prevarila u njoj. Lijepo se ponašala, bila je čista, i radina. Naravno, sve je to bila samo obična hipokrizija! Bila je to djevojka sumnjiva morala. Odvratno! Trebalo mi je dugo da shvatim kako je ona - kako se to kaže - u nevolji. - Zastane, a njen fini nos se nabra u znak odvratnosti. - Bio je to pravi šok! Njeni roditelji bili su pristojni ljudi, strogo su je odgajali. Drago mi je što nisu odobravali njeno ponašanje.

Napeto promatrajući gospođicu Brent, Vera upita:

– I, što se dogodilo?

– Jasno, nisam je više nijednog časa držala pod svojim krovom. Nitko ne može reći da sam ikada podržavala nečiji nemoral.

Vera tiho upita:

– A što se zbilo s njom?

– Napušteno stvorenje, nezadovoljno samo jadnim grijehom, počinilo je još teži. Oduzela je sebi život.

Vera užasnuto prošapta: - Ubila se?

– Da, bacila se u rijeku. Vera se strese.

Netremice je promatrala mirni, fini profil gospođice Brent.

– Kako ste se osjećali kad ste to saznali? Nije li vam bilo žao? Niste li sebe krivili?

Emily se ispravi.

– Sebe? Ja sebi nemam što predbacivati.

– Ali, ako ju je vaša okrutnost navela na takav čin?

Emily Brent će oštro:

– Njezini vlastiti postupci, njezin grijeh naveo ju je na to. Da je bila pristojna, skromna djevojka, to joj se ne bi dogodilo.

Okrenula se prema Veri. Nije bilo nikakva samoprijekora, nikakve nelagodnosti u tim očima. Bile su neumoljive i odavale svijest o ispravnosti vlastitih misli. Emily Brent sjedila je na najvišoj točki Nigger Islanda,, zaštićena neprobojnim oklopom svoje krijeposti.

Sitna, postarija usidjelica Veri nije bila više ni najmanje smiješna.

Naprotiv, odjednom je postala - strašna!

Dr Armstrong izađe iz blagovaonice i opet se nađe na terasi.

Sudac je sada sjedio u stolici, spokojno gledajući u more.

Lijevo od njega Lombard i Blore su pušili šuteći.

Kao i prije, liječnik je malo oklijevao. Njegov ispitivački pogled zadrža se na, sucu Wargraveu. želio se s nekim posavjetovati. Bio je svjestan logičnog, izoštrenog sučeva rasuđivanja, no ipak je oklijevao. Sudac Wargrave možda i ima bistru glavu, ali godine su tu. U ovom trenutku, Armstrong je osjećao da mu treba čovjek od akcije. Napokon se odluči.

– Lombard, mogu li načas s vama razgovarati?

Philip se trže. - Naravno.

Njih dvojica napustiše terasu. Odoše niz padinu do mora. Kada je bio siguran da ih više nitko ne može čuti, Armstrong započne:

– Želim se posavjetovati. Lombard podiže obrve i reče:

– Dragi prijatelju; ja se u medicinu uopće ne razumijem.

– Ma ne, mislim na opću situaciju. - A, to je već nešto drugo. Armstrong nastavi:

– Recite mi, ali iskreno, što mislite o položaju u kojem se nalazimo?

Lombard je na trenutak razmišljao, a onda odgovori:

– Pitanje je dosta sugestivno, zar ne?

– Što vi mislite o onoj ženi? Prihvaćate li Bloreovu teoriju?

Philip otpuhne dim:

– Potpuno je prihvatljiva - sama za sebe.

– Točno.

U Armstrongovu glasu osjeti se olakšanje. Philip Lombard nije bio glup.

Ovaj nastavi:

– To jest, ako prihvatimo pretpostavku da su gospodin i gospođa Rogers u to vrijeme uspješno uspjeli prikriti svoj zločin. A ne vidim razloga zašto im to ne bi uspjelo. što mislite, kako su to izveli? Da li su je otrovali?

Armstrong otežući odgovori:

– Možda je cijela, stvar bila još jednostavnija. Jutros sam pitao Rogersa od čega je bolovala gospođica Brady. Njegov odgovor rasvijetlio je mnogo toga. Neću vas opteretiti suvišnim medicinskim detaljima, ali u liječenju nekih srčanih oboljenja upotrebljava se amil nitrit. Kada nastupi napad, razbije se ampula amil nitrita i njen sadržaj se udiše. Ako se lijek ne bi odmah dao, posljedice mogu biti fatalne.

Philip Lombard zamišljeno doda:

– Znači, to je tako jednostavno. Mora da je iskušenje bilo strašno.

Liječnik kimnu glavom.

– Da, nikakva pozitivna akcija. Nikakav arsen koji treba nabaviti i dati, ništa određenog, jednostavno negacija! A Rogers je noću žurio da dovede liječnika i oboje su bili sigurni da to nikada nitko neće saznati.

– A čak i da je nitko znao, ništa se tu ne bi moglo dokazati - doda Philip Lombard. Najednom se namršti.

– Tako je, to objašnjava mnogo štošta. Ne shvaćajući, Armstrong upit&:

– Molim?

– Mislim, to objašnjava Nigger Island. Ima zločina koji se njihovim počiniocima ne mogu dokazati. Na primjer, zločin Rogersovih. Pa onda, sudac Wargrave, koji je počinio svoj zločin strogo u okviru zakona.

Armstrong će ozbiljno:

– Vi vjerujete u tu priču? Philip Lombard se nasmije.

– O, da, vjerujem i te kako! Wargrave je lijepo sredio Setona - bilo je to ravno zabija nju noža u leda! No, pokazao se dovoljno mudar da to učini sa sudačke stolice, u sudačkoj odori i s perikom na glavi. Tako mu nikakvim uobičajenim sredstvima ne možete dokazati njegov mali zločin.

Armstrangu kao munja sijevne glavom: »Ubojstvo u bolnici. Ubojstvo na operacionom stolu. Sigurno, potpuno sigurno - da!

Philip Lombard je dalje govorio:

– Otuda gospodin Owen, otuda Nigger Island!

Armstrong duboko uzdahnu.

– Pređimo na stvar. Koja je prava svrha našeg okupljanja ovdje?

Lombard upita: - što vi mislite?

Armstrong nervozno odvrati:

– Vratimo se na trenutak posljednjoj smrti. Kaje su moguće teorije? Rogers ju je ubio jer se bojao da će ona sve odati. Druga mogućnost izgubila je živce i odlučila da se na lak način izvuče.

– Samoubojstvo? - Što vi mislite?

– Možda je i tako, da, ali da se nije zbila i Marstonova smrt. Dva samoubojstva u toku jednog dana, malo je ipak previše! A, ako mi kažete da se Arithony Marston, mladi bik bez živaca i bez mozga, prestrašio zato što je pogazio dvoje djece u namjerno sklonio s pata - takva misao zaista je smiješna! Napokon, kako je uspio nabaviti otrov? Koliko ja znam, cijankalij se baš ne nosi u džepu. No, to je već vaša domena. Armstrong odgovori:

– Nitko normalan ne nosi cijankalij sa sobom. To bi mogao učiniti samo onaj koji se sprema da uništi osinje gnijezdo.

– Zapravo, kakav revni vrtlar ili ratar. No, nikako Anthony Marston. Sve mi se čini da će se taj cijankalij još morati objasniti. Ili je Anthony Marsion odlučio da se ubije prije nego što je došao ovamo - ili ...

Armstrong ga isprovocira: - Ili.

Lombard se naceri.

– Zašto me tjerate da to izgovorim? I vama je već na vrh jezika. Anthony Marston je, naravno, ubijen.

Dr Armstrong duboko uzdahnu. - A gospođa Rogers?

Lombard polagano počne iznositi svoje mišljenje:

– Povjerovao bih da je Anthony počinio samoubojstvo (iako, teško da tu ni je i gospođa Rogers. Povjerovao bih da je gospoda Rogers počinila samaubojstvo (vrlo lako, da tu nije i Anthony Marston. Nadalje, povjerovao bih da se Rogers riješio svoje žene da tu nema i neočekivane smrti Anthonyja Marstona. No, ono što tražimo, to su činjenice na, temelju kojih bismo mogli objasniti dvije smrti - jednu za drugom.

Armstrong će na to:

– Možda vam mogu pornoći u traženju tih činjenica. I ispriča mu Rogersovu priču o nestanku porculanskih figurica: Lombard reče:

– Da, mali crnci od porculana ... Sinoć ih je sigurno bilo deset. A sada ih je, kažete, osam? Armstrang izrecitira:

Deset malih crnaca pošlo je u krevet; Jedan se ugušio i osta ih Devet.

Devet malih crnaca bi do kasno tamo; Jedan zaspi duže i osta ih Osam samo.

Pogledaše se. Philip Lombard se naceri i baci cigaretu.

– Sve se prokleto dobro slaže! Anthony Marston umire sinoć nakon večere od gušenja, a majčica Rogers se jutros ne probudi!

– I onda? - upita Armstrong. Lombard ga pogleda.

– I otuda jedna druga vrsta crnca - crnac od kojeg ćemo možda i mi pocrnjeti! Gospodin Owen! U. N. Owen! Nepoznati luđak na slobodi!

Armstrong odahnu.

– Hvala bogu, slažemo se. Ali, vidite li što to znači? Rogers se zakleo da osim njega i nas nema nikoga drugog na otoku.

Armstrong odmahnu glavom..

– Ne vjerujem da laže. Strašno je uplašen. Uplašen gotovo do ludila.

Philip Lombard potvrdno klimnu, a zatim doda:

– Jutros nema čamca. I to se slaže. I tu su upleteni Owenovi prsti. Niger Island treba ostati izoliran, sve dok gospodin Owen ne dovrši posao.

Armstrong problijedi.

– Shvaćate li, taj čovjek je potpuno lud!

– No, postoji nešto što je Owenu promaklo. - što je to?

– Ovaj otok je, uglavnom, obična gola stijena. Začas ćemo ga pretražiti i negdje iščeprkati poštovanog gospodina Owena.

– On će biti opasan. Philip Lombard se nasmije.

– Opasan? Tko se boji vuka još ...? Ja ću biti opasan kad ga se dočepam!

Zastane, a onda reče:

– Bolje će biti da pridobijemo i Blorea. Pravi je čovjek za opasne situacije. ženama bolje da ništa ne govorimo. Što se tiče ostalih, general je već potpuno posenilio, a najjača strara starog Wargravea je majstorska neaktivnost. Trojica su sasvim dovoljna za taj posao.

8. poglavlje

Blorea nije bilo teško pridobiti. Odmah je prihvatio njihove argumente.

– To što ste rekli o porculanskim figuricama, gospodine, mijenja čitav zaplet. To je ludo, ludo! No, ima još nešto. Zar ne mislite da je taj Owen mogao doći na ideju da čitav posao obavi preko zastupnika?

– Budite jasniji, čovječe.

– Pa, evo što mislim. Poslije sinoćnog buma, mladi Marston se uplašio i otrovao i Rogers se uplašio i - sredio svoju ženu! Sve po planu U. N. O.!

Armstrong odmahnu glavom. On ponovno spomene cijanid. Blare se složi.

– Da, na to sam potpuno zaboravio, cijanid nije materijal koji čovjek tek tako nosi sa sobom. Ali, kako je dospio u njegovo piće?

Lombard počne kao za sebe:

– Razmišljao sam o tome. Marston je u toku večeri popio nekoliko čaša.

Iamađu njegove posljednje i pretposljednje čaše prošlo je dosta vremena.

Za to vrijeme čaša je stajala negdje na stolu. Mislim - iako ne mogu tvrditi – da je bila na malom stoliću. Prozor je bio otvoren. Netko je mogao ubaciti dozu cijanida u čašu.

Blore upita sumnjičavo:

– A da ga nitko od nas ne vidi? Lombard će suho:

– Svi smo bili dosta zaokupljeni drugim stvarima.

Armstrong otežući doda:

– Istina je. Svi smo bili optuženi. Motali smo se po sobi kao muhe bez glave, raspravljali, negodovali. Mislim da je to bio prikladan trenutak ...

Blore slegnu ramenima.

– Činjenica je da ne može biti drugačije! Nemamo drugog objašnjenja!

A sada, gospodo, na posao! Ima li netko slučajno revolver? Vjerojatno ipak previše očekujem.

Lombard odgovori:

– Imam ja - i pokaže na džep.

Blore raširi oči i upita gotovo nehajno: - Uvijek ga imate uz sebe, gospodine? Lombard odvrati:

– Obično, da. Znate, više puta sam se našao u škripcu.

– No, vjerujem da nikada niste bili u većem škripcu nego što ste sada!

Ako se neki manijak skriva na otoku, vjerojatno ima uza se čitav arsenal - da o noževima i bodežima i ne govorim!

Armstrong zakašlja.

– Možda se i varate, Blore. Mnogi manijaci-ubojice zapravo su vrlo tihi i skromni ljudi. Divni momci!

Blore odvrati:

– Čini mi se, dr Armstrang, da ovaj ne pripada toj vrsti.

I njih trojica krenuše u obilazak otoka.

Bio je to neočekivano jednostavan posao. Na sjeverozapadnoj strani, prema obali, glatka površina litica rušila se ravno u more.

Ostali dio otoka bio je gotovo potpuno ogoljen. Tri čovjeka radila su pažljivo i sistematski, pretražujući svaki kutak, od najviše točke pa sve do mora, svaku i najmanju udubinu koja bi mogla skrivati ulaz u spilju. No, ništa nisu našli.

Na kraju, idući tik uz more dođoše do mjesta gdje je sjedio general Macarthur i gledao u more. Bilo je vrlo mirno; tek tu i tamo čulo se zapljuskivanje valova. Stari general sjedio je ukočeno, očiju uprtih u horizont.

Blore pomisli:

»Izgleda tako neprirodno - kao da je u transu.

Pročisti grlo i upita pomalo usiljeno:

– Našli ste lijepo i mirno mjesto, gospodine?

General se namršti. Baci brzi pogled preko ramena i odgovori:

– Ima tako malo vremena, tako malo vremena. Zahtijevam da me nitko ne smeta!

– Nećemo vam smetati. Mi samo obilazimo otok. Pitamo se da li se netko možda skriva na njemu.

– Vi ne shvaćate, vi uopće ne shvaćate. Molim vas, idite!

Blore se povuče. Pridruživši se onoj dvojici, zamrmlja:

– On je lud ... Ne vrijedi s njim razgovarati. Lombard upita znatiželjno:

– Što je rekao?

Blore slegnu ramenima.

– Nešto o tome kako nema vremena i da ne želi biti smetan.

Dr Armstrong se namršti i promrmlja: - Pitam se, hm ...

Pretraživanje otoka bilo je gotovo završeno. Stajali su na najvišem vrhu i gledali prema kopnu. Ni jednog čamca nije bilo na vidiku. Vjetar je postajao svježiji.

– Nijedan ribarski čamac nije isplovio. Sprema se oluja. Nezgodno je što se odavde ne vidi selo. Inače bismo mogli nešto poduzeti signalizirati možda - reče Lombard.

Blore doda:

– Mogli bismo večeras zapaliti veliku vatru. - Vrag je u tome što je vjerojatno sve to predviđeno.

– Kako to mislite?

– Odakle da ja to znam? Neslana šala, možda. Predviđeno je da budemo odsječeni, kako se nitko ne bi osvrtao na signale i slično. Vjerojatno je u selu objavljeno da je riječ o nekoj okladi; u svakom slučaju, neka prozirna priča.

Blore sumnjičavo primijeti:

– Mislite da bi ljudi na to nasjeli? Lombard odvrati suho:

– U to je lakše povjerovati nego da su im rekli istinu! Da su u selu rekli kako otok mora biti izoliran sve dok nepoznati gospodin Owen ne poubija sve svoje goste, mislite li da bi u to povjerovali?

Dr Armstrong odgovori:

– Ima trenutaka kad ni sam ne vjerujem u to. A ipak ...

– A ipak - u tome je stvar! Upravo ste to izrekli, doktore! - reče Lombard grizući usnice. Blore se zagleda u more:

– Valjda se nitko nije ovuda spustio?

– Sumnjam - reče Armstrong. - Prilično je strmo, a ne bi se mogao ni sakriti.

– Možda postoji neko udubljenje u stijeni. Da imamo čamac, mogli bismo se provozati oko otoka.

– Da imamo čamac, već bismo bili na pola puta do kopna! - uzvikne Lombard.

– Istina, gospodine. Lombard će naglo:

– Možemo ispitati ovu liticu. Ima samo jedno mjesto gdje bi mogla biti neka spilja - ispod nas, malo udesno. Kada bismo se dočepali kakvog konopca, mogao bih se spustiti dolje i znali bismo na čemu smo.

Blore odvrati:

– Mogli bismo je pretražiti, iako to, na prvi pogled, izgleda besmisleno.

Pobrinut ću se za neki konopac.

Brzo je otišao u kuću.

Lombard je netremice gledao u nebo. Oblaci su se počeli skupljati.

Vjetar je jačao.

On pogleda Armstronga i upita:

– Vrlo ste šutljivi, doktore. Što vas muči?

– Razmišljam koliko je taj stari Macarthur zaista lud ... - polagano odgovori Armstrong.

Vera je čitavo jutro bila nemirna. Izbjegavala je Emily Brent s nekim čudnim strahom.

Gospođica Brent je sjedila u zavjetrini iza kuće i plela.

Svaki put kad bi pomislila na nju, Veri se učinilo da vidi blijedo lice utopljenika, s kosom isprepletenom algama ... lice koje je jednom bilo lijepo, gotovo drsko lijepo, a koje sada nije izazivalo ni sažaljenje, ni užas.

A Emily Brent, mirna i spokojna, sjedila je i plela.

Na glavnoj terasi, sudac Wargrave sjedio je zavaljen u vratarevoj stolici.

Glava mu je posve ušla u ramena.

Pogledavši ga, Vera vidje nekog čovjeka kako stoji ispred optuženičke klupe, mladića plave kose i plavih očiju, zbunjenog, preplašenog pogleda.

Edward Seton. U mašti vidje stare sučeve ruke kako polako stavljaju na glavu crnu kapu i izriču presudu ...

Nakon nekog vremena Vera, ode prema moru. šetajući duž obale, dođe do mjesta gdje je stari čovjek sjedio i buljio u horizont.

General Macarthur se uzvrpoljio kad mu je prišla. On okrenu glavu, pogledavši je čudnom mješavinom pitanja i razumijevanja. Vera se zaprepasti. Uporno je zurio u nju nekoliko trenutaka.

Ona pomisli:

Kako je čudan! Kao da zna ... - Ah, to ste vi! Došli ste . " Vera sjedne do njega.

– Volite li ovako sjediti i gledati u more? On blago klimnu.

– Da - reče - ugodno je. Mislim da je ovo pravo mjesto za čekanje.

– Za čekanje? - upita Vera oštro. - A što vi to čekate?

– Kraj. Ali, ja mislim da vi to znate, zar ne? To je istina, nije li? Mi svi čekamo kraj.

Vera nesigurno upita: - Kako to mislite?

General Macarthur će ozbiljno:

Nitko od nas neće napustiti otok. Takav je plan. Vi to, naravno, vrlo dobro znate. Ono što možda ne možete razumjeti, to je osjećaj olakšanja!

– Olakšanja? - zapita Vera.

– Da! Naravno, vi ste veoma mladi . , niste još došli do toga. No, to će doći! Onaj blaženi osjećaj olakšanja kad znate da ste došli do kraja, da vas više nikakav teret ne pritišće. Osjetit ćete to i sami jednoga dana ...

Vera promuklo primijeti: - Ne razumijem vas.

Grčila je prste. Odjednom osjeti strah od tog mirnog starog vojnika.

On zamišljeno nastavi:

– Znate, ja sam volio Leslie. Jako sam je volio ...

– Leslie, to je vaša supruga?

– Da, moja supruga ... volio sam je i ponosio se njome. Bila je tako lijepa i tako vesela.

Na čas zašuti, a onda :nastavi:

– Da, volio sam Lesli:e. Zato sam to i učinio! - Hoćete reći ... - i. Vera zastane.

General Macarthur blago potvrdi:

– Nema smisla to poricati - sada, kad ćemo ionako svi umrijeti. Ja sam poslao Richmonda u smrt. Pretpostavljam da je to, u neku ruku, ubojstvo.

Čudno. Ubojstvo, a uvijek sam tako poštivao zakon! No, tada, mi to nije bilo nalik na ubojstvo. Nisam se kajao. »To je i zaslužio! eto, tako sam mislio. Ali kasnije ...

Vera oporo upita: - Ali kasnije?

On neodređeno zaklima glavom. Izgledao je zbunjeno i pomalo odsutno.

– Ne znam, zaista, ne znam. Znate, sve je bilo drugačije. Ne znam da li je Leslie ikada posumnjala ... ne vjerujem da

jest. Ali, vidite, odjednom mi je postala strana. Otišla je nekud daleko. Nisam je više mogao slijediti.

A onda je umrla i ja sam ostao sam ...

Vera samo doda:

– Sam, sam - i jeka njenoga glasa vrati joj se od stijena.

– I vama će biti drago kada dođe kraj - nastavi general Macarthur.

Vera se trže i grubo odvrati: - Ne znam na što ciljate!

– Dijete moje, ja znam, ja znam ... - Ne znate. Ništa vi ne razumijete ...

General Macarthur se ponovno zagleda u more. Činilo se da više nije bio svjestan njezine prisutnosti.

Samo je prošaptao, tiho i nježno: - Leslie ...?

Vrativši se iz kuće, s konopcem oko ruke, Blore je našao Armstronga gdje ga je i ostavio, zagledanog u dubinu.

Blore upita zadihano:

– Gdje je gospodin Lombard? Armstrong nemarno odgovori:

– Rekao je da želi ispitati neku svoju teoriju. Odmah će se vratiti. Nego, Blore, zabrinut sam.

– Rekao bih da smo svi zabrinuti. Liječnik nestrpljivo odmahnu rukom.

– Naravno, naravno. Ali, nisam tako mislio. Mislim na starog Macarthura.

– Što je s njim, gospodine? Dr Armstrong će smrknuto:

– Ono što tražimo, to je neki manijak. Koliko dajete na Macarthura?

– Mislite da je on ubojica? - zgrozi se Blore.

Armstrong sumnjičavo odgovori:

– Nisam na to prije pomišljao. Ni za trenutak. Naravno, ja nisam specijalista za duševne bolesti, čak nisam nikad ni ljudski s njim razgovarao, nikada ga nisam tako promatrao.

Blore reče sumnjičavo:

– Pa, naravno! Ali ni ja nisam mislio ... Armstrong ga naglo :prekine:

– Vjerojatno ste u pravu! Dođavola, sigurno se netko krije na otoku! No, evo Lombarda. Namjestili su konop.

Lombard ih uputi:

– Bit ću krajnje oprezan. Pripazite na znak koji ću vam dati potezanjem konopca.

Dok su stajali i promatrali Lombardovo napredovanje, Blore primijeti:

– Vere se kao mačka., zar ne? Glas mu je nekako čudno zvučao. Dr Armstrong odvrati:

– Vjerojatno se nekad bavio planinarenjem. - Možda.

Zavlada tišina, a onda bivši inspektor reče: - čudan je to momak. Znate na što mislim? - što?

– Nešto tu ne valja. - U kojem smislu?

– Ne znam točno. No, ne bih imao u njega povjerenja ni koliko je pod noktom crno.

– Pretpostavljam da je imao uzbudljiv život?

– Kladim se da su neke od njegovih avantura morale ostati u velikoj tajnosti. - Zastade, a onda nastavi: - Da, li ste možda ponijeli sa sobom revolver, doktore?

Armstrong se zaprepasti.

– Ja? Ne. A zašto bih to učinio?

– A zašto ga gospodin Lornbard ima? Armstrong oprezno odgovori:

– Vjerojatno iz navike.

Blore prezrivo odmahnu rukom.

Odjednom osjete snažan kraj konopca. Nekoliko trenutaka imali su pune ruke posla. Čim je pritisak popustio, Blore reče:

– Postoje navike i navike! Gospodin Lombard nosi revolver kad ide u zabačene krajeve, baš zgodno! A sigurno ima sa sobom i primus, i vreću za spavanje, i zalihu praška protiv buha! No, sigurno je da ne bi to sve dovukao ovamo! Samo u knjigama ljudi nose sa. sobom revolvere kao šibice.

Potpuno zbunjen, dr Armstrong zaklima glavom.

Nagnuli su se preko litice i promatrali Lombardovo napredovanje.

Temeljito je sve pretražio, ali posao je čini se bio uzaludan. Lombard se popne i obriše znoj sa čela.

– Sad bar znamo na čemu smo. Ako postoji odgovor, treba ga tražiti isključivo u kući.

Kuću nije bilo teško pretražiti. Najprije su pregledali onih nekoliko sporednih zgrada, a onda su prešli na glavnu. Pomogao im je i drveni metar gospode Rogers, koji su našli u ladici u kuhinji. No, kuća nije skrivala nikakve tajne. Bila je to moderna zgrada, čistih linija, otvorena, lišena svake tajanstvenosti. Najprije su pregledali prizemlje. Popevši se na prvi kat, vidjeli su kroz prozor Rogersa kako na terasu iznosi poslužavnik s koktelima.

Philip Lombard vedro primijeti:

– Pravi mali mrav, taj Rogers. Ne da se smesti.

– Rogers je prvoklasni poslužitelj, mora mu se to priznati! – reče Armstrong s odobravanjem.

Blore doda:

– A i žena mu je izvrsno kuhala. Ona sinoćna večera ...

Ušli su u prvu spavaonicu.

Nakon pet minuta, našli su se opet na odmorištu. Ništa nisu našli nikakvo skrovište.

– Ovdje je neko malo stepenište - upozori Blore.

– Vodi u Rogersovu sobu - primijeti dr Armstrong.

– Mora postojati nešto u potkrovlju, neko mjesto za cisterne, rezervoar s vodom, ili iako nešto. To nam je najbolja šansa - i jedina!

I upravo tada, začuše odozgo neki šum. Lombard značajno podigne prst.

– Tišina, slušajte!

Ponovno su čuli isti zvuk, netko se šuljao iznad njihovih glava.

Armstrong prošapta:

– To je u spavaćoj sobi. U sobi gdje leži gospoda Rogers.

Blore također šapatom odvrati:

– Pa jasno! To je najbolje skrovište koje je mogao pronaći. Mala je vjerojatnost da bi netko došao tu gore. A sada pođimo što tiše možemo.

I počeše se šuljati uza stepenice.

Na malom odmorištu, pred samim vratima sobe, ponovno zastadoše. Da, netko je bio u sobi. Čulo se lako škripanje.

Blore prošapta: - Sad!

Naglo otvori vrata i uleti u sobu praćen Armstrongom i Lombardam.

Sva trojica stadoše kao ukopani.

Nasred sobe stajao je Rogers, ruku punih odjeće.

Blore prvi dođe k sebi i još smeten zausti:

– Oprostite, ovaj, Rogers. Čuli smo da netko hoda, pa smo mislili - ovaj .

On zastade.

– Žao mi je gospodo - reče Rogers. - Samo sam premještao stvari.

Pretpostavljam da nitko neće zamjeriti ako uzmem jednu od slobodnih gostinjskih soba na prvom katu, najmanju sobu.

Armstrong je bio taj kome se Rogers obratio, pa mu ovaj i odgovori:

– Naravno. Naravno. Samo izvolite! Nastojao je da ne gleda prekrivenu priliku na krevetu.

– Hvala, gospodine -- odvrati Rogers.

Izađe iz sobe noseći svoje stvari i side na prvi kat.

Armstrong priđe krevetu i, podigavši prekrivač, pogleda u smireno lice mrtve žene. Sada na njemu nije bilo straha. Samo praznina.

– Kad bih barem imao uza se pribor. Volio bih znati kakva je droga u pitanju.

Zatim se okrenu drugoj dvojici.

– Dajte da završimo posao. Imam osjećaj da ionako nećemo ništa otkriti.

Blore je nešto petljao oko otvora na podzemnom kabelu.

– Taj se tip vraški tiho kreće. Prije nekoliko minuta vidjeli smo ga u vrtu.

Nitko od nas nije čuo kad se popeo.

Lombard reče:

– Zato smo valjda i zaključili da se netko nepoznat vrzma po sobi.

Blore se izgubi u mraku. Lombard upali bateriju i krenu za njim.

Pet minuta kasnije, njih trojica su stajala na gornjem odmorištu i zbunjeno gledali jedan drugoga. Bili su prljavi i puni paučine, a lica su im bila namrgođena.

Na otoku nije bilo nikoga osim njih osmero.

9. poglavlje

Lombard polako zaključi:

– I tako smo čitavo vrijeme bili u zabludi, sve smo krivo povezali!

Napravili smo iz buhe slona samo zato što se dvije smrti poklopiše!

Armstrong ozbiljno primijeti:

– Pa ipak, sve činjenice i dalje stoje. Neka sve ide k vragu, ali ja sam liječnik i ipak malo više znam o samoubojstvima. Anthony Marston nije bio tip samoubojice.

Lambard sumnjičavo upita:

– To, pretpostavljam, nije bila ni nesreća? Blore prezrivo progunđa:

– Vraški čudna nesreća!

Nasta tajac, a zatim Blore nastavi:

– A što se tiče žene ... - i tu zastane. - Gospode Rogers?

– Da. Možda je, zar ne, to ipak bila nesreća? Philip Lombard upita:

– Nesretan slučaj? Kako to mislite?

Blore se na čas zbuni. Njegovo crveno lice još više pocrveni. Napokon zausti:

– Čujte, doktore, i sami znate da ste joj dali neko sredstvo za umirenje.

Armstrong zinu.

– Sredstvo za umirenje? Kako to mislite?

– Pa, sinoć. Sami ste rekli da ste joj dali nešto za spavanje.

– Ah, to da. Savršeno neškodljiv preparat. - Molim vas, budite precizniji.

– Dao sam joj blagu dozu trionala. Potpuno bezopasno sredstvo.

Blore još jače pocrveni.

– Hajde, da ne okolišamo, niste li joj dali preveliku dozu?

– Ne razumijem vas - zaključi Armstrong 1jutito.

– Možda ste, zar ne, pogriješili? To se događa.

– Nisam pogriješio, sigurno! Takva pretpostavka je zaista smiješna..

Armstrong zastane, a onda ironično doda:

– Ili možda hoćete reći da. sam joj namjerno dao preveliku dozu?

Philip Lombard se umiješa:

– Čekajte vas dvojica. Moramo sačuvati prisutnost duha. Nemojte da se počnemo neodgovorno optuživati.

– Samo sam primijetio da je doktor možda pogriješio - reče Blore.

Dr Armstrong se usiljeno nasmije. Pokazujući svoje bijele zube, u ponešto neveselom osmijehu, odgovori:

– Dragi moj, liječnici si ne mogu priuštiti pogreške takve vrste.

Blore oklijevajući izusti:

– Ako se povjeruje onoj gramofonskoj ploči, to vam ne bi bila prva pogreška!

Armstrang problijedi. Lombard naglo i ljutito odvrati Bloreu:

– Kakvog smisla ima to vaše stalo napadanje? Svi smo u istom sosu.

Moramo djelovati zajednički. A što je s onim vašim »sitnim« krivokletstvom?

Blore stisnu šake i povuče se malo unatrag: - K vragu i to krivokletstvo!

To je čista laž! Uzalud pokušavate da me ušutkate, Lombarde; ima stvari koje želim saznati, a jedna od njih je i vaš slučaj!

– Moj?

– Da, želim znati zašto ste ponijeli revolver na ovaj bezazleni izlet?

– Jako to želite?

– Da, gorim od želje, gospodine Lombard. Lombard neočekivano primijeti:

– Znate, Blore, vi i niste baš tako blesavi kako izgledate.

– To je sporedno. No, što je s tim revolverom?

Lombard se nasmije.

– Ponio sam ga jer sam očekivao da će mi trebati.

Blore će sumnjičavo:

– To nam sinoć niste rekli. Lombard odmahnu glavom.

– Krili ste to od nas? - navaljivao je Blore. - U neku ruku, jesam.

– Onda nam sada sve lijepo ispričajte. Lombard polagano započne:

– Pustio sam vas sve da mislite kako sam pozvan ovamo slično kao i većina vas. To, međutim, nije sasvim točno. Zapravo, sa mnom je stupio u vezu neki mali Tidov - mislim da se zove Morris. Ponudio mi je sto gvineja da dođem ovamo i pazim kako će događaji teći, jer kako kaže, poznat sam po dobrom snalaženju u teškim situacijama.

– I? - nestrpljivo će :Blore.

– To je sve - odvrati Lombard sa smiješkom. Dr Armstrong upita:

– Sigurno je još nešto spomenuo?

– Zašutio je kao riba. Mogao sam posao prihvatiti ili odbiti - to su bile njegove riječi. Bio sam u stisci. Pristao sam.

Blore, čini se, nije bio uvjeren.

– Zašto nam sve to niste sinoć rekli?

– Dragi moj ... - Lombard slegnu ramenima. - Kako sam sinoć mogao znati da se upravo ne odigrava ono na što sarn trebao pripaziti? Postupao sam oprezno i ispričao priču koja me ni na što ne obvezuje.

Dr Armstrong mudro upita: - A sada mislite drugačije?

Lombardovo lice se izmijeni: posta tamnije i grublje.

– Da, sada vjerujem da sam u klopci kao i svi vi. Onih sto gvineja bio je samo uspješan mamac gospodina Owena da me dovuče ovamo.

Zatim polagano doda:

– Jer, mi smo zaista u klopci, mogao bih se zakleti na to! Smrt gospođe Rogers! Smrt Tonyja Marstona! Nestajanje rnalih crnaca sa stola!

Da, da, ruka gospodina Owena vrlo je vidljiva. Ali, gdje je, dovraga, sam Owen?

Odozdo se začulo zvono za ručak.

Rogers je stajao uz vrata blagovaonice. Kad su tri čovjeka sišla niza stepenice, odmakne se u stranu i reče tihim, zabrinutim glasom:

– Nadam se da će ručak biti dobar. Spremio sam hladnu šunku i jezik i skuhao nešto krumpira. Ima sira, slatkiša i konzerviranog voća. Lombard uzvrati:

– Što se mene tiče, sasvim sam zadovoljan. Zaliha ima dosta?

– Hrane ima u izobilju, gospodine, uglavnom konzervirane. Smočnica je dobro opskrbljena. To je, rekao bih, vrlo važno na otoku, gdje se čovjeku može dogoditi da ostane duže vremena odsječen od kopna.

Lombard potvrdi.

Rogers mrmljaše prateći ih u blagovaonicu: - Brine me što Fred Narracott danas nije došao. Nesvakidašnja nezgoda, moglo bi se reći.

– Da - odvrati Lombard - to je pravi izraz za naše prilike.

Gospođica, Brent ude u sobu. Upravo je ispustila klupko vune i sada ga je brižljivo namotavala.

Nakon što je sjela za stol, primijeti:

– Vrijeme se mijenja. Vjetar je dosta jak, a na moru se pojavljuju bijele ovčice.

U to uđe sudac Wargrave. Kretao se polako i odmjereno. Ispod čupavih obrva bacao je munjevite poglede na prisutne.

– Vi ste proveli aktivno prijepodne? U glasu mu se osjećala blaga zloba.

Vera Claybhorne žurno uđe. Bila je zadihana: - Nadam se da me niste čekali. Da li kasnim?

– Niste posljednji - odgovori Emily Brent. - Ni general Macarthur još nije došao.

Sjeli su za stol.

Rogers se obrati gospođici Brent:

– Hoćete li početi, gospodo, ili ćete pričekati?

Vera objasni:

– General Macarthur sjedi kraj mora. Ne vjerujem da je čuo zvono. - Oklijevala je. čini mi se da je danas nekako čudan.

Rogers se ponudi:

– Idem mu reći da je ručak gotov.

– Poći ću ja - reče dr Armstrong. - Vi počnite.

On napusti sobu. Za sobom je čuo Rogersov glas.

– Hoćete li hladni jezik ili šunku, gospodo?

Petero ljudi za stolom strahom je održavalo razgovor. Izvana je dopiralo zavijanje vjetra.

Vera se lagano strese: - Dolazi oluja.

I Blore je nastojao da oživi razgovor.

– Jučer je u vlaku iz Plymoutha sjedio neki starac. Stalno je ponavljao kako dolazi oluja. Nevjerojatno kako ti stari morski vuci osjećaju promjene vremena.

Rogers je kupio prazne tanjire sa stola. Odjednom, držeći tanjure u. ruci, on zastane, i reče čudnim glasom punim strave:

– Netko trči ...

Svi su to čuli. Netko je trčao preko terase.

I u tom času su znali, znali, a da im nitko ništa nije rekao ...

Kao po dogovoru, svi ustadoše. Stajali su gledajući prema vratima.

Dr Armstrong se pojavi sav zadihan. - General Tnacarthur ...

– Mrtav! - ote se Veri iz usta. Armstrong potvrdi:

– Da, mrtav je ...

Nasta tajac - duga tišina.

Sedmero ljudi bez riječi je zurilo jedno u drugo.

Upravo kada su generalovo tijelo unosili u kuću, počela je oluja.

Ostali su stajali u predvorju.

Začu se prasak groma i spusti se kiša.

Dok su se Blore i Armstrong uspinjali stepenicama, noseći teški teret, Vera Claythorne se naglo okrenu i vrati u praznu blagovaonicu.

U sobi je sve još bilo netaknuto. Na stolu za posude stajali su slatkiši.

Vera ode do stola. Stajala je tamo neko vrijeme, kad ude Rogers.

Zastane kad je ugleda, a zatim je ispitivački pogleda.

– Gospođice, ja, samo sam htio vidjeti ... Grubim glasom, koji i samu nju iznenadi, Vera zaključi:

– U pravu ste, Rogers. Pogledajte i sami! Samo ih je sedam ...

Generala Macarthura polože na krevet. Završivši i posljednji pregled, Armstrong izađe iz sobe i side u blagovaonicu. Ostali su se već okupili u dnevnoj sobi.

Gospođica Brent je plela. Vera Claythorne je stajala uz prozor i promatrala kišu koja je rominjala. Blore je sjedio držeći ruke na koljenima.

Lombard je nervozno šetao po sobi. U samom kutu, sudac Wargrave sjedio je u staračkom naslonjaču. Oči su mu bile poluzatvorene.

One se otvoriše kad liječnik ude. Sudac upita jasnim, prodornim glasom:

– Dakle, doktore?

Armstrong je bio blijed kao krpa.

– Nema ni govora o nekoj srčanoj mani. Macarthur je udaren po potiljku, pojasom za spašavanje ili nekim sličnim predmetom.

Začu se tiho mrmljanje, a onda se sučev glas ponovno izdvoji:

– Da li ste našli upotrijebljeno oružje? - Ne.

– A ipak ste sigurni u svoju tvrdnju? - Potpuno siguran.

Sudac Wargrave polako zaključi:

– Sada točno znamo na čemu smo!

Nije uopće dolazilo u pitanje tko preuzima glavnu riječ. Tog jutra i Vargrave je sjedio skutren u stolici na terasi, izbjegavajući da bilo šio radi.

Sada je preuzeo komandu s lakoćom koja se stječe samo dugogodišnjom praksom na odgovornom položaju. On je zaista predsjedavao sudu.

Pročistivši grlo, ponovno progovori:

– Gospodo, jutros, dok sam sjedio na terasi, promatrao sam vaše kretanje.

Vaša namjera je bila, potpuno jasna. Pretraživali. ste atok u potrazi za nepoznatim ubojicom?

– Tako je, gospodine - reče Philip Lombard.

Sudac nastavi:

– Došli ste, bez sumnje, do istog zaključka kao i ja - naime, da smrti gospode Rogers i Anthony Marstona nisu bile ni nesretan slučaj, ni samoubojstvo. Nema sumnje, zacijelo ste nagađali i zašto nas je gospodin Owen namamio ovamo?

Blore će naglo:

– To je luđak! Manijak! Sudac se zakašlja.

– Blizu ste istini! No, to ništa. ne mijenja. Naša glavna briga je kako da sačuvamo vlastite živote.

Armstrong izvijesti drhtavim glasom:

– Kažem vam, na otoku nema nikoga. Nikoga!

Sudac pogladi bradu i blago nastavi:

– U stanovitom smislu - nema nikoga. Došao sam jutros do istog zaključka. Mogao sam vam odmah reći da vaš trud neće uroditi plodom. U svakom slučaju, duboko sam uvjeren da »gospodin Owen« (oslovit ćemo ga onako kako se sam nazvao), jest na otoku. I te kako je prisutan! Ako preipostavimo da je posrijedi zamisao da se nad nekim pojedincima zadovolji pravda, kaznivši ih za djela koja ostaju izvan domašaja zakona - a o tome je čini se riječ - onda postoji samo jedan način na koji ta zamisao može biti oživotvorena. Gospodin Owen je mogao doći na otok samo na jedan način.

– Sve je potpuno jasno. Gospodin Owen je netko od nas ...

– Oh, ne, ne, ne ...

Vera je to promucala gotovo kao da stenje. Sudac je oštro pogleda.

– Draga moja mlada gospođice, ovo nije vrijeme da zatvaramo oči pred činjenicama. Svi smo u velikoj opasnosti. Netko od nas je U. N. Owen. A ne znamo tko od deset ljudi koji su došli na otok, troje ispada iz igre.

Anthony Marston, gospoda Rogers, i general Macarthur ne podliježu našoj sumnji. Ostalo nas je sedam. Od tih sedam, jedan, ako tako mogu reći, igra lažnog malog crnca.

Zastane i pogleda unaokolo.

– Mogu li smatrati da se s ovim do sada slažete?

Armstrong reče:

– To je upravo fantastična! Ali - vjerojatno ste u pravu.

I Blore se javi:

– Nema sumnje. I, ako mene pitate, imam dobru ideju ...

Naglim pokretom ruke, sudac ga prekinu.

– Uskoro ćemo doći do toga. U ovom trenutku želim samo da se svi složimo š činjenicama.

Emily Brent, i dalje pletući, promrmlja:

– Vaše zaključivanje zvuči dosta logično. Potpuno se slažem s tim da je netko od nas općinjen Qavlom.

Vera se nikako nije mogla smiriti:

– Ne mogu vjerovati ... ne mogu ... Wargrave zapita:

– Lombard?

– Slažem se, gospodine, potpuno. Sudac zadovoljno klimnu glavom.

– A sada predimo na činjenice. Najprije, da li netko ima bilo kakav razlog da sumnja na neku određenu osobu? Gospodine Blore, vi ste, čini mi se, htjeli nešto reći.

Blore je ubrzano disao.

– Lombard ima revolver. Nije sinoć govorio istinu. Sam to priznaje.

Philip Lombard se prezirno nasmije.

– Mislim da je najbolje sve još jednom objasniti.

Tako i učini; njegova priča bila je kratka i jezgrovita.

– Čime se to može dokazati? Nema ničeg što bi potkrijepilo vašu priču - opet će Blore.

Sudac se zakašlje:

– Na žalost, svi srno u istom položaju. Možemo samo vjerovati jedan drugom na riječ. Nagnu se naprijed.

– Čini se da još ne shvaćate koliko je naša situacija jedinstvena. Po mom mišljenju, postoji samo jedan put kojim možemo krenuti. Ima li ovdje ikoga koga možemo definitivno osloboditi svake sumnje, i to na temelju materijala kojim raspolažemo?

Dr Armstrong brzo uleti u riječ:

– Ja sam dobro poznat u stručnim krugovima.. I sama pomisao da bih mogao biti osumnjičen ...

I opet sudac pokretom ruke prekinu svog sugovornika.

– I ja sam vrlo ugledna ličnost! Ali, dragi moj gospodine, to ne dokazuje baš ništa! Liječnici su i prije znali poludjeti; sucima se znao pomračiti um; a i policajcima! - reče on gledajući Blorea.

Lambard upita,:

– U svakom slučaju, pretpostavljam da ćete barem žene isključiti?

Sudac podiže obrve. Svojim čuvenim zajedljivim tonom, tako dobro poznatim u sudnici, on nastavi:

– Da li možda želite reći kako žene nisu sklone ubijanju?

Lombard nervozno odvrati:

– Naravno da ne želim. No, ipak, teško je povjerovati ...

On zastane. Sudac Wargrave se istim ciničnim glasom obrati Armstrongu:

– Doktore Armstrong, pretpostavljam da bi neka žena fizički mogla zadati udarac koji je usmrtio jadnog Macarthura?

Liječnik mirno odgovori:

– Potpuno ste u pravu, pod uvjetom da raspolaže potrebnim oružjem - gumenom palicom ili batinom.

– Ne bi li to zahtijevalo neki poseban napor?

– Nikako!

Sudac Wargrave istegnu svoj kornjačin vrat i reče:

– Druge dvije smrti nastupile su kao posljedica trovanja. Mislim da ćete se svi složiti kako za ubacivanje otrova u čašu nije potrebna posebna fizička snaga.

Vera ljutito uzviknu: - Vi ste poludjeli!

Njegove oči polako se okrenuše i zaustaviše na njoj. Bio je to hladni, uporni pogled čovjeka koji je navikao da ljude drži na kušnji. Vera pomisli:

»Gleda me kao da sam zamorče. I ...«, ova misao je zaista iznenadi. »Ne sviđam mu se baš previše!

Odmjerenim tonom, sudac nastavi:

– Draga mlada gospođice, pokušajte kontrolirati svoje osjećaje. Ja vas ne optužujem. - On se nakloni gospođici Brent. - Gospođice Brent, nadam se da vas ne vrijeđa moje insistiranje na tome da smo svi pod jednakom sumnjom?

Emily Brent je još plela. Nije ni podigla pogled. Hladnim glasom odgovori:

– Ideja da bih ja mogla ubiti svog bližnjeg - da i ne govorimo o troje bližnjih - krajnje je apsurdna svakome tko zna nešto o mojem karakteru.

No, potpuno shvaćam činjenicu da smo mi svi jedno drugom stranci, i da, u ovim okolnostima, nitko ne može biti lišen sumnje bez najpotpunijih dokaza. Kao što rekoh, medu nama je đavo.

– Znači slažemo se: nikakvih iznimaka ne može biti, bilo na temelju karaktera, ili položaja.

Lombard zapita:

– A što je s Rogersom? Po mom mišljenju, njega bismo mirne duše mogli isključiti.

Sudac ga pogleda ne trepnuvši. - A na temelju čega, molim vas?

Lombard objasni:

– Kao prvo, on nije dovoljno mudar za tako nešto. A, kao drugo, njegova žena je jedna od žrtava.

Sudac još jednom podignu obrve.

– Mladiću, u moje vrijeme je dosta ljudi dovedeno pred sud, optuženih da su ubili svoje žene i svi su bili krivi.

– O - s tim se slažem. Ubojstvo žene je sasvim moguće, gotovo prirodno, moglo bi se reći! Ali ne ovdje! Mogu povjerovati da je Rogers ubio svoju ženu, jer se bojao da će ona progovoriti i odati ga, ili možda zato što mu se više nije sviđala, ili se želio vezati s nekom mnogo ljepšom i mladom ženom. Ali, ne mogu povjerovati da je on ludi gospodin Owen koji dijeli luđačku pravdu i nasrće na vlastitu ženu zbog zločina koji su zajednički počinili!

Sudac odvrati:

– Vi uzimate puke glasine kao dokazni materijal. Mi ne znamo da li su Rogers i njegova žena skovali plan da ubiju svoju gazdaricu. Možda je tb lažna tvrdnja, iznesena zato da Rogersa prikaže u istom svjetlu kao i sve nas. Užasnutost gospode Rogers sinoć, možda je bila posljedica spoznaje da joj je muž duševno poremećen.

Lombard prihvati:

– Neka bude po vašem. U. N. Owen je netko od nas. Nema iznimaka. Svi ulazimo u igru. Sudac nastavi:

– Ono što bih htio dokazati jest to da nema iznimaka na temelju karaktera, položaja ili vjerojatnosti. Sada moramo ispitati mogućnost isključivanja jedne ili više osoba, na temelju činjenica. Da pojednostavnim stvar, ima li među nama jedna ili više osoba koje nisu nikako mogle uliti cijanid u čašu Anthonyja Marstona, ili dati prejaku dozu tableta za spavanje gospodi Rogers, ili udariti po glavi generala Macarthura?

Bloreovo natmureno lice odjednom sinu. Nagnu se naprijed.

– To je prava riječ! To je ono! Na posao! što se tiče mladog Marstona, ne vjerujem da se mnogo toga može učiniti. Već je pala ideja da je netko izvana ulio otrov u njegovu čašu, prije nego ju je on zadnji put napunio.

Netko iz sobe, mogao je to još lakše učiniti. Ne sjećam se da li je Rogers bio u sobi, ali, bio to ma tko mogao je to učiniti.

Malo zastane, a zatim nastavi:

– Pređimo na gospođu Rogers. Kraj nje su muž i liječnik. I jedan i drugi mogli su to vrlo lako učiniti.

Armstrong skoči. Sav se tresao.

– Protestiram, to je zaista previše! Kunem se da nisam dao preveliku dozu ...

– Dr Armstrong!

Piskutavi glas nije trpio prigovora. Liječnik se zaustavi usred rečenice.

Tanki, ledeni glas nastavi:

– Vaše negodovanje je sasvim prirodno. Međutim morate priznati da činjenicama valja pogledati u oči. Vi i Rogers bili ste u idealnoj prilici da date ženi tu fatalnu dozu. Prisjetimo se sada gdje su stajali ostali. Kakvu smo priliku imali ja, inspektor Blore, gospođica Brent, gospođica Claythorne i gospodin Lornbard? Može li itko od nas biti potpuno isključen? - Zastane. - Mislim da ne može.

Vera se ljutito uplete:

– Nisam uopće bila ni blizu žene! Svi se možete zakleti na to.

Sudac Wargrave malo pričeka, a zatim nastavi:

– Koliko me pamćenje služi, evo kako stoje činjenice - molim da me ispravite ako pogriješim. Anthony Marston i gospodin Rogers položili su gospodu Rogers na kauč i dr Armstrong je došao do nje. Poslao je Rogersa po konjak. Tada netko postavlja pitanje porijekla glasa koji smo čuli. Svi odlazimo u drugu sobu, osim gospođice Brent, koja ostaje sama s onesviještenom ženom.

Obrazi gospođice Brent lsvgano se zarumenješe. Ona presta plesti i reče:

– Kakva drskost!

Neumoljivi piskavi glas je nastavljao:

– Kada smo se vratili u sobu, vi ste, gospođice Brent, bili nagnuti nad gospođom Rogers.

– Da li je pokazivanje osjećaja protuzakonito?

Sudac Wargrave odvrati:

– Samo konstatiram činjenice. Tada Rogers ulazi u sobu s bocom konjaka, koju je, naravno, mogao otrovati prije nego je ušao. Žena popije konjak i, malo zatim, njen muž i dr Armstrong je vode u krevet i dr Armstrong joj daje sredstvo za spavanje.

Blore reče:

– Upravo je tako bilo. Bez pogovora. I to isključuje suca, gospodina Lombarda, mene i gospođicu Claythorne. - Glas mu je zvučao zvonko i pobjedonosno. Ledeno ga pogledavši, Wargrave promrmlja:

– Isključuje? Mi moramo uzeti u obzir svaku mogućnost.

Blore stade začuđen. - Ne shvaćam vas.

– Gore u sobi leži gospoda Rogers. Tablete koje joj je liječnik dao, počinju djelovati. Pospana je i mamurna.. Recimo da u taj čas netko zakuca na vrata i ude, noseći tabletu ili neki napitak, s porukom «liječnik kaže da to popijete». Možete li zamisliti da ona to ne bi poslušno progutala istog časa, bez razmišljanja?

Nasta tišina. Blore se pomakne i namršti. Philip Lombard reče:

– U tu priču ne mogu ni za trenutak povjerovati. A, osim toga, nitko od nas nije satima napuštao sobu nakon tog događaja. Dogodilo se ono s Marstonom, i sve ostalo.

Sudac mirno odvrati:

– Netko je mogao izaći iz svoje spavaonice - kasnije.

Lombard se usprotivi:

– Ali, onda bi već i Rogers bio gore. Dr Armstrong se promeškolji.

– Ne - reče on - Rogers je ostao dolje da raspremi blagovaonicu i smočnicu. Bilo tko je mogao otići u sobu gospođe Rogers, a da ne bude viđen.

Emily Brent primijeti:

– No, doktore, žena je već sigurno tvrdo spavala pod djelovanjem sredstva koje ste joj dali?

– Po svoj prilici, to se trebalo dogoditi. Ali to nije sigurno. Sve dok pacijentu više puta ne date lijek, ne znate kako on na njega reagira.

Ponekad prođe dosta vremena dok lijek ne počne djelovati. To je posve individualno.

Lombard zajedljivo uskoči:

– Nikakvo čudo da tako govorite, doktore. To tjera vodu na vaš mlin, zar ne?

Armstrong ponovno potamni od bijesa.

I opet ga onaj bezosjećajnu tanki glas presiječe, a da još nije ni zaustio.

– Protuoptužbama nećemo daleko dotjerati. Treba se pozabavili činjenicama. Mislim da smo ustanovili kako postoji mogućnost da se sve odigralo onako kako sam to ukratko izložio. Slažem se da je sve zajedno malo nevjerojatno. Sve ovisi o tome o kojoj je osobi riječ. Da se, recimo, pojavila gospođica Brent ili gospođica Claythorne, pacijentica se vjerojatno ne bi iznenadila. Slažem se da bi moja pojava, ili pojava Blorea, ili Lombarda, bila u najmanju ruku - neobična, ali još smatram da takav posjet ne bi izazvao neku posebnu sumnju.

Blore reče:

– I do čega nas to dovodi?

Gladeći bradu i izgledajući posve neljudski, bezosjećajan, sudac Wargrave reče:

– Sada smo razmotrili drugo ubojstvo i ustanovili da nitko ne može biti potpuno lišen sumnje.

Napravi kratku stanku, a zatim nastavi:

– Dolazimo do smrti generala Macarthura. To se odigralo jutros. Molim da svatko tko misli da ima alibi, kaže to u nekoliko riječi. Odmah kažem da ja nemam dabar alibi. Čitavo jutro proveo sam sjedeći na terasi i razmišljajući o izuzetnoj situaciji u kojoj se nalazimo.

– Sjedio sam na terasi čitavo prijepodne, sve dok nisam čuo zvono za ručak. No, mislim da je tog jutra bilo trenutaka kada sam bio potpuno neprimijećen, i mogao sam sići do mora, ubiti generala Macarthura i vratiti se na terasu. Imate samo moju riječ da nisam napuštao terasu. U ovim okolnostima, to nije dovoljno. Mora postojati dokaz.

Blore izvijesti.

– Ja sam čitavo jutro bio s gospodinom Lombardom i doktorom Armstrongom. Oni će to potvrditi.

Dr Armstrong doda:

– Otišli ste u kuću po konopac.

– Naravno da jesam. Otišao sam ravno u kuću i ravno natrag. I sami znate da je tako bilo. - Dugo ste se zadržali ...

Blore pocrveni.

– Što, dovraga, želite time reći? Armstrong ponovi:

– Samo sam rekao da ste se dugo zadržali. - Pa, morao sam ga pronaći, nisam li? čovjek ne može u sekundi pronaći smotuljak konopca!

Sudac Wargrave upita:

– Da li ste vas dvojica bili zajedno dok je Blore bio odsutan?

Armstrong gorljivo objasni:

– Naravno. To jest, Lombard je otišao na nekoliko minuta, a ja sam ostao čekati.

Lombard reče sa smiješkom::

– Htio sam ispitati da li postoji mogućnost da se signalizira na kopno sunčevim zrakama. Želio sam pronaći najbolje mjesto. Bio sam odsutan minutu - dvije.

Armstrong potvrdi:

– To je točno. Uvjeravam vas, gospodine, ne toliko dugo da bi se počinilo ubojstvo.

– Da li je netko od vas slučajno pogledao na sat?

– Pa, ne.

Philip Lombard reče: - Nisam ga ni imao.

Sudac će jednoličnim glasom:

– Minuta - dvije, to je vrlo neodređeno. Okrenu glavu prema uspravnoj prilici u čijem krilu je ležalo pletivo.

– Gospođice Brent? Emily Brent odvrati:

– Prošetala sam s gospođicom Claybhorne do najviše točke otoka. Nakon toga sjedila sam na terasi i sunčala se.

Sudac primijeti:

– Ne sjećam se da, sam vas tamo vidio.

– Niste ni mogli. Bila sam na istočnoj strani, u zavjetrini.

– I tamo ste sjedili sve do :ručka? - Da.

– Gospođice Claythorne? Vera odgovori spremno i jasno:

– Rano ujutro bila sam s gospodicom Brent. Nakon toga sam malo šetala unaokolo, a onda sam sišla na obalu i razgovarala s generalom Macarthurom.

Sudac Wargrave je prekinu: - Koliko je tada bilo sati? Vera se zbuni i neodređeno reče:

– Ne znam - otprilike - sat prije ručka, mislim. Možda i manje.

Blore zapita:

– Da li je to bilo prije ili poslije našeg razgovora s njim?

– Ne znam. Bio je - bilo je tako čudan. Ona zadrhti.

– Kako to mislite - čudan? - upita sudac.

– Govorio je da ćemo svi umrijeti, rekao je da očekuje kraj. On, on me uplašio ...

Sudac klimnu glavom. - Što ste zatim učinili?

– Vratila sam se u kuću. Onda sam, prije samog ručka, ponovno izašla iz kuće. Bila sam strašno nemirna čitav dan.

Sudac je gladio bradu.

– Ostaje još Rogers, iako sumnjam da će nam njegovo svjedočenje mnogo pomoći.

Pozvan pred sud, Rogers nije imao gotovo ništa reći. Bio je čitavo jutro zabavljen kućnim poslovima i pripremanjem ručka. Prije ručka odnio je koktele na terasu, a zatim se popeo na tavan da prebaci svoje stvari u drugu sobu. Čitavog jutra nije čak ni jednom pogledao kroz prozor i nije vidio ništa, što bi objasnilo smrt generala Macarthura. Kune se da je na stolu bilo osam porculanskih figurica kada je postavljao stol za ručak.

Na kraju Rogersova svjedočenja zavlada tišina.

Sudac Wargrave pročisti grlo. Lombard prišapnu Veri:

– Sada dolazi na red završna riječ suca. I Wargrave počne:

– Ispitali smo, što smo najbolje mogli, sve okolnosti pod kojima su se dogodile sve tri smrti. Iako bi vjerojatnosti u nekim slučajevima nalagale da se neke osobe isključe, ipak ne možemo odlučno tvrditi da se bilo tko može smatrati oslobođenim svake krivice. Opet ponavljam svoje čvrsto uvjerenje da je jedna od sedam ovdje prisutnih osoba, opisa i po svoj prilici umno poremećen zločinac. Nema dokaza na temelju kojih bismo mogli znati tko je to. Sve što sada možemo učiniti jest to da, razmotrimo što valja poduzeti kako bi se uspostavila veza s kopnom, a ako pomoć ne može stići (što je lako moguće s obzirom na vremenske prilike), što treba poduzeti da očuvamo vlastitu sigurnost.

– Molio bih vas da o tome pažljivo razmislite i iznesete svoje prijedloge.

U međuvremenu, svakoga upozoravam da bude krajnje oprezan. Do sada je ubojica imao lak posao jer njegove žrtve nisu ništa sumnjale. Od sada pa nadalje, dužnost je svakog od nas da sumnja na drugoga. Upozoreni je u prednosti. Ništa ne odbacujte kao nevažno, i dobro otvorite oči. To je sve.

Philip Lombard promrmlja u bradu: - Sud se sada povlači ...

10. poglavlje

– Vjerujete li vi u sve ovo? - upita Vera. Ona i Philip Lombard sjedili su na prozorskoj dasci u dnevnoj sobi. Vani je lijevala kiša, a vjetar je u silnim naletima udarao o prozorska okna.

Prije no što će odgovoriti, Philip Lombard malo nakrivi glavu. Tada reče:

– Mislite, da li vjerujem sucu kada kaže da je to netko od nas?

– Da.

Lombard će oprezno:

– Teško je reći. Logički, on je u pravu. A ipak...

– A ipak je to tako nevjerojatno! Lombard napravi grimasu.

– Čitava stvar je nevjerojatna! No, nakon Macarthurove smrti, jedno je sigurno - nema više ni govora o nesretnim slučajevima ili samoubojstvima.

To je sigurno ubojstvo. Tri ubojstva do sada.

Vera zadrhti.

– Kao ružan san. Stalno imam os jećaj da se takve stvari ne mogu dogoditi!

Lombard prihvati s razumijevanjem:

– Shvaćam vas. Za koji čas čut će se kuca nje na vratima i donijet će vam popodnevni čaj.

– Oh, kad bi se to barem dogodilo!

Lombard ozbiljno nastavi:

– Da, ali neće. Svi srno mi u tom snu! I od sada se moramo dobro čuvati.

Vera će tiše:

– Ako - ako to jest jedan od njih - o kome se radi, što mislite?

Philip Lombard se najednom nasmije.

– Vi izgleda isključujete nas dvoje? To mi je drago. Ja vrlo dobro znam da nisam ubojica, a ni vi mi ne izgledate kao osoba koja je izgubila pamet, Vera. Čini mi se da ste jedna od najzdravijih i najstaloženijih osoba koju sam ikad upoznao. Spreman sam staviti i svoj dobar glas na vašu razboritost.

Uz ponešto kiseli osmijeh, Vera će na to: - Hvala.

– No, gospođice Vera Claythorne, nećete li mi uzvratiti komplimentom?

Vera na trenutak oklijevaše, a zatim počne: - Vi ste, znate, priznali da za vas ljudski život nije baš neka svetinja, ali ipak vas ne mogu zamisliti kao ... kao čovjeka koji je diktirao onu gramofonsku ploču.

– Sasvim točno. Kad bih ja počinio jedno ili više ubojstava, bilo bi to isključivo iz koristoljublja. Ovakva masovna čistka nije u mom stilu.

Dobro - isključujemo nas dvoje i porazmislimo 0 ostalim zarobljenicima.

Tko je od njih U. N. Owen? Pa, onako nasumce, bez ikakvih argumenata, glasam za Wargravea!

– Oh! - Vera se zaprepasti. Malo razmisli, a onda upita: - Zašto?

– Teško je reći zašto. No, kao prvo, on je već dosta star i godinama je predsjedavao sudom. Drugim riječima, svake godine je po nekoliko mjeseci igrao Svemogućeg. To mora da čovjeku prijeđe u krv. Navikao se da stalno bude glavni i gospodari životom i smrti - i sasvim je moguće da mu jednog dana razum popusti i poželi da ode još korak dalje - da bude Izvršitelj samog Suda božjeg.

Vera reče polagano:

– Da, pretpostavljam da je to moguće ... - Na koga vi ciljate?

Bez oklijevanja Vera odvrati: - Dr Armstrong.

Lombard zazviždi.

– Doktor, je li? Ja bih ga. stavio na posljednje mjesto.

Vera odmahnu glavom.

– A, ne! U dva slučaja smrt je izazvana otrovanjem. To prilično upućuje na liječnika. Isto tako, ne može se zanemariti činjenica da jedino što pouzdano znamo o smrti gaspođe Rogers jest da je uzela lijek koji joj je dao Armstrong. Lombard prizna:

– Da, to je istina. Vera je insistirala:

– Kada liječnik poludi, treba dosta vremena da se to otkrije. A liječnici mnogo rade i stalno su napeti.

– Da, ali sumnjam da je mogao ubiti Macarthura. Nije imao dovoljno vremena koliko je ostao sam. Jedino da je odjurio tamo i natrag kao zec, ali sumnjam da je u tako dobroj kondiciji da se ne bi zamijetili umor ili zapuhanost.

– Nije to učinio tada - reče Vera. - Imao je kasnije za to priliku.

– Kada?

– Kad je otišao pozvati generala na ručak. Philip ponovno zazviždi.

– Znači, mislite da je to tada učinio? Za to treba imati čelične živce!

Vera nestrpljivo objasni:

– Kakav je rizik postojao? On se ovdje jedini razumije u medicinu. Može se zakleta da je čovjek mrtav već jedan sat, i tko će mu protusloviti?

Philip zamišljeno pogleda.

– Znate, ta vam ideja nije loša. Ne znam ni sam...

– Tko je taj, gospodine Blore? To hoću znati. Tko je taj?

Mišići na Rogersovu licu su poigravali. Prstima je grčevito držao kožnu krpu za čišćenje. Bivši inspektor Blore odgovori:

– E, moj mladiću, to je pitanje koje nas sve muči!

– Netko od nas, reklo je njegovo gospodstvo. Ali tko? To bih htio znati.

Tko je taj đavo u ljudskoj spodobi?

– To nas sve muči. Rogers će lukavo:

– Ali, vi imate neku ideju, gospodine Blore. Vi zacijelo na nekoga sumnjate, zar ne?

– Možda je i imam, ali to je još daleko od istine. Možda se varam. Sve to mogu reći jest to da je ta osoba, ako sam u pravu, vrlo drska ptičica, vrlo drska ptičica.

Robers obriše znoj sa čela. - Sve je to kao ružan san.

Blore upita, gledajući ga podozrivo: - Imate li vi neku ideju, Rogers?

Poslužitelj odmahnu glavom, pa odgovori promuklo:

– Ne znam, zaista ne znam. I to je ono što me smrtno plaši: nemam pojma i ništa ne znam ...

Dr Armstrong planu:

– Moramo otići odavde, moramo, moramo! Pod svaku cijenu!

Sudac Wargrave zamišljeno je gledao kroz prozor. Igrao se svojim naočalima. On reče:

– Ne smatram se, naravno, meteorologom, ali rekao bih da je malo vjerojatno da će neki čamac stići do nas - čak i da zna za našu nevolju - prije dvadeset i četiri sata, a i onda samo ako se vjetar stiša.

Dr Armstrong zagnjuri glavu u ruke i zastenje.

– A do tada možemo svi biti umoreni u vlastitom krevetu?

– Nadam se da nećemo. Poduzet ću sve mjere opreza da se to ne dogodi.

Arrnstrong pomisli kako su stariji ljudi mnogo osjetljiviji kada je u pitanju smrt. Uvijek se na poslu divio toj činjenici. Sjedio je tu, mnogo mlađi od suca, a opet, sa neusporedivo manjim smislom za samoodržanje.

Sudac Wargrave pomisli:

»Ubijeni u krevetu! Svi su liječnici isti - bez mašte. Siromaštvo duha.

– Ne zaboravite da su do sada pale već tri žrtve - upozori Armstrong.

– Znam, znam. Ali ni vi ne zaboravite da oni nisu očekivali napad. Mi smo upozoreni! Arrnstrong gorko odvrati:

– I što nam to vrijedi? Prije ili kasnije ...

– Mislim da ima nekoliko stvari koje možemo učiniti.

– Čak nemamo ni pojma tko bi to mogao biti ...

Sudac pogladi bradu i reče:

– Pa, ja ne bih baš tako rekao. - Hoćete li reći da vi znate?

– Što se tiče činjeničnog znanja kakvo je potrebno na sudu, tako nešto, priznajem, ne posjedujem. No, čini se, dok Sređujem u glavi čitavo zbivanje da se jedna osoba dosta jasno izdvaja. Da, tako mi se čini.

Armstrong je zurio u njega: - Ne razumijem.

Gospođica Brent bila je u svojoj sobi. Uze Bibliju i sjedne do prozora.

Otvori knjigu. Onda je, poslije kraćeg oklijevanja, odloži i priđe stolu. Iz ladice izvadi mali crni notes, otvori ga i

počne pisati: Dogodilo se nešto strašno. General Macarthur je mrtav. (Njegov rođak je oženio Elsie MacPherson.) Nema sumnje - ubijen je. Poslije ručka, sudac je održao neobično zanimljiv govor. Uvjeren je da je ubojica netko od nas.

To znači da je u nekog od nas ušao đavo. Već sam i prije na to pomišljala.

Tko je taj? Svi se pitaju. Jedino ja znam ...

Neko je vrijeme sjedila potpuno nepomična. Oči joj se zamagliše.

Olovka je počela. nekontrolirano poigravati. Drhtavim, neravnomjernim slovima, ona napisa:

IME UBOJICE JE BEATRICE TAYLOR ... Zatim sklopi oči.

Trže se. Pogleda u notes. Uz ljutiti povik precrta nejasno naškrabana slova posljednje rečenice, i tiho reče:

– Zar sam ja to napisala? Ja? Mora da sam poludjela ...

Oluja je bjesnjela. Vjetar je urlao razbijajući se o zidove kuće.

Svi su bili u dnevnoj sobi. Sjedili su, mlitavo zbijeni, i krišom pogledavali jedan drugog.

Kad je Rogers unio poslužavnik sa čajem, svi skočiše. On upita:

– Da navučem zavjese? To će unijeti malo vedrine.

Dobivši dozvolu, navuče zavjese i upali svjetlo. Soba posta vedrijom.

Tamne sjene se rasplinuše. Do sutra će oluja sigurno proći i netko će doći, neki čamac ...

Vera Claythorne upita:

– Hoćete li vi poslužiti čaj, gospođice Brent? Starija žena odgovori:

– Ne, učinite to vi. Čajnik je jako težak. Izgubila sam dva klupka sive vune. Kakva nezgoda!

Vera priđe čajnom stoliću. Čuo se ugodan zveket porculana. Načas je sve opet izgledalo normalno.

Čaj! Neka je blagoslovljen taj obični, svakodnevni, popodnevni čaj!

Philip Lombard nešto veselo primijeti; Blore mu uzvrati; dr Armstrong ispriča neku šalu; sudac Wargrave srkao je s odobravanjem čaj, koji je inače mrzio.

U ovu ugodnu atmosferu upade Rogers. Uznemiren i nervozan upita:

– Oprostite, gospodo, da li netko zna gdje je zavjesa iz kupaonice?

Lombard se trže:

– Zavjesa iz kupaonice? Što, dovraga, hoćete time reći, Rogers?

– Nema je, gospodine. Naprosto je nestala. Išao sam po kući i navlačio zavjese, kad tamo one u klo - kupaonici, nema.

Sudac Wargrave upita:

– Je li jutros bila tamo? - Da, gospodine.

Blore promrsi:

– Kakva je to zavjesa?

– Grimizna zavjesa od nepromočivog platna. Pristajala je uz pločice grimizne boje.

– I - nema je? - zapita Lombard. - Nema, gospodine.

Svi se u čudu pogledaše. Blore reče:

– Pa - što onda? Luda stvar, ali sve je tu ludo. Uostalom, i nije tako važno. Ne može se nitko ubiti zavjesom od nepromočivog platna!

Zaboravimo na nju.

– Da, gospodine. Hvala, gospodine. Ragers iziđe i zalupi vratima.

U sobi opet zavlada panika.

I dalje su se kriomice pogledavali.

Večera je stigla. Poslije jela, stol je raspremljen. Obrok sasvim običan - uglavnom iz konzerva.

Kasnije, u dnevnoj sobi, napetost se tako pojačala da se više nije moglo izdržati.

U devet sati Emily Brent ustane. - Idem u krevet.

Vera doda: - Idem i ja.

Žene krenuše stepenicama, a Lombard i Blore podu za njima. Stojeći na vrhu stepeništa, njih dvojica su gledali kako one ulaze u sobe i zatvaraju vrata. čuli su kako navlače zasun i okreću ključ u bravi.

Blore se naceri:

– Ne treba ih ni upozoravati na zaključavanje vrata!

Lombard zaključi:

– No, one su bar za noćas sigurne! Opet side, a Blore krenu za njim.

Muškarci su pošli na spavanje sat kasnije. Zajedno su se popeli uza stepenice. Iz blagovaonice, u kojoj je postavljao stol za doručak, Rogers ih je vidio kako se penju. čuo je kako su stali na gornjem odmorištu.

Sudac progovori:

– Gospodo, mislim da vas ne trebam posebno upozoravati da zaključate vrata.

Blore doda:

– Štoviše, postavite stolicu na vrata, ispod kvake. Naime, ima, načina da se brava izvana okrene.

Lombard promrmlja:

– Dragi moj Blore, nesreća je što vi previše toga znate!

Sudac će ozbiljno:

– Laku noć, gospodo. Nadajmo se da ćemo se ujutro svi okupiti, zdravi i čili!

Rogers izađe iz blagovaonice i došulja se do stepeništa. Vidio ih je kako ulaze u sobe, čuo je okretanje ključeva u bravi i navlačenje zasuna.

Zadovoljno klimnu glavom. - To je u redu, promrmlja..

Vrati se u blagovaonicu. Da, sve je bilo spremno za doručak. Pogled mu zastane na ukrasnom ogledalu sa sedam porculanskih figurica, na sredini stola.

Odjednom mu se usne razvuku i lice izobliči. On promrsi:

– Pobrinut ću se da barem noćas nitko ne zbija neslane šale!

Prešavši preko sobe, zaključa vrata smočnice. Zatim izlazeći kroz druga vrata u predvorje, zatvori i njih, zaključa i ključ spremi u džep.

Pogasivši sva svjetla, požuri uza stepenice i ude u svoju sobu.

U njoj je postojalo samo jedno mjesto gdje se, eventualno, netko skrivao – visoki ormar. Odmah ga pregleda, zaključa vrata, povuče zasun i leže u krevet.

U sebi još reče:

Noćas nitko neće zbijati šale s onim malim crncima. Za to sam se pobrinuo ...

11. poglavlje

Philip Lombard običavao se buditi u osvit zore. Tako je bilo i ovog jutra.

Podigao se na lakat i osluškivao. Vjetar se nešto stišao, ali je još puhao.

Šum kiše više se nije čuo...

U osam sati vjetar je ponovno ojačao, ali ga Lombard nije čuo. Opet je zaspao.

U pola deset sjedio je na krevetu i gledao na sat. Stavi ga na uho. Onda mu se usne razvuku u onaj vučji osmijeh, za njega toliko karakterističan.

Tiho prošapta:

– Vrijeme je da se nešto poduzme.

U dvadeset pet do deset kucao je na zatvorena vrata Bloreove sobe.

Blore mu oprezno otvori. Kosa mu je bila razbarušena, a oči još sanjive.

Lombard reče veselo:

– Spavate čitavih dvanaest sati? No, to dokazuje da imate čistu savjest.

Blore će kratko: - što se događa?

– Da li vas je netko zvao? Ili vam možda donio čaj u krevet? Znate li koliko je sati?

Blore pogleda preko ramena na mali sat uz krevet.

– Dvadeset pet do deset! Ne mogu vjerovati da sam toliko spavao. Gdje je Rogers?

– Gdje - ta mi riječ već zvuči kao jeka! - Što želite time reći?

– Rogersa nema. Nema ga u sobi. Lonac za čaj nije pristavljen, a vatra u kuhinji nije čak ni potpaljena.

Blore opsuje sebi u bradu.

– Gdje bi samo mogao biti, dovraga? Negdje na otoku? Pričekajte da se obučem. Vidjet ćemo da li ostali nešto znaju.

Philip Lombard klimnu glavom. Krenu prema nizu zatvorenih vrata.

Armstrong je već bio gotovo obučen. Suca Wargravea, kao i Blorea, trebalo je probuditi. Vera je bila obučena. Soba Emily Brent bila je prazna.

Mala grupa krenu u obilazak kuće. Kako je Lombard već prije ustanovio, Rogersova soba bila je prazna. Na krevetu se vidjelo da je netko spavao, britva i spužva bili su vlažni.

Lombard zaključi:

– Jutros je ustao, to se vidi.

Vera upita tihim glasom koji je trebao zvučati odlučno i odrješito:

– Ne mislite li da se negdje krije u zasjedi? - Draga djevojko, više ni u što nisam sigu ran. Savjetujem vam da se držimo zajedno dok ga ne pronađemo.

– Mora da je negdje na otoku - zaključi Armstrong.

Priključi im se i Blore - obučen, ali još uvijek neobrijan.

On upita:

– A gdje je gospođica Brent? To je nova zagonetka.

No, upravo kada su stigli u predvorje, gospođica Brent ude na ulazna vrata. Imala je na sebi kišnu kabanicu.

– More je još uzburkano - reče ona. Ne vjerujem da je ijedan čamac, danas isplovio. Blore joj se obrati:

– Zar ste sami šetali otokom? Ne shvaćate li kakva je to ludost?

– Uvjeravam vas, gospodine Blore, da sam bila vrlo oprezna.

Blore zagunđa:

– Jeste li možda vidjeli Rogersa?

– Rogersa? Nisam ga jutros vidjela. Zašto? Sudac Wargrave, obrijan, obučen i sa svim umjetnim zubima na mjestu side niza stepenice. Priđe otvorenim vratima blagovaonice i reče:

– Koliko vidim, postavio je stol za doručak. Lombard primijeti:

– Mogao je to učiniti još sinoć.

Svi uđoše u sobu i pogledaše uredno postavljen stol.

Vera je prva primijetila. Zgrabi suca za ruku, i stisak njenih atletskih prstiju natjera ga da se trgne od bola.

Ona uzviknu:

– Crnci! Pogledajte!

Na sredini stola bilo je samo šest Porculanskih figurica.

Pronašli su ga malo poslije.

Bio je u praonici na drugoj strani dvorišta, napadnut dok je cijepao drva, spremajući se da potpali vatru u kuhinji. Mala sjekira još mu je bila u ruci.

Neka mnogo veća, mnogo teža, stajala je prislonjena uza zid. Njena oštrica bila je poprskana tamnim mrljama. Duboka rana na Rogersovu potiljku predobro je pristajala uz oštricu sjekire ...

– Sve je jasno - reče Armstrong. - Mora da mu se ubojica prikrao s leđa i, dok se Rogers saginjao, zamahnuo je sjekirom i jednim udarcem mu razmrskao potiljak.

Blore je bio zabavljen drškom sjekire i rešetom iz kuhinje.

Sudac Wargrave upita:

– Da li je za to bila potrebna velika snaga, doktore?

Armstrong ozbiljno odgovori:

– I žena je to mogla učiniti, ako ste na to mislili. - On se hitro osvrnu.

Vera Claythorne i Emily Brent povukle su se u kuhinju. - Ta mlada djevojka mogla je to s lakoćom učiniti, ona je

pravi sportski tip. S druge strane, gospođica Brent je naizgled vrlo slabašna, ali žene njenog tipa često su i te kako žilave i snažne. I još nešto: ne zaboravite da duševno poremećene osobe raspolažu s nevjerojatnorn fizičkom snagom.

Sudac zamišljeno kimnu glavom. Blore se s uzdahom diže na koljena.

– Nema otisaka prstiju. Drška je naknadno obrisana.

Odjednom se začu zvonki smijeh. Svi se naglo okrenuše. Vera Claythorne stajala je u dvorištu i vikala visokim, kreštavim glasom, tresući se od smijeha koji ju je spopadao u divljim naletima.:

– Da li na ovom otoku drže pčele? Odgovorite mi. Gdje ćemo nabaviti meda? Ha, ha, ha! Ostali su zurili u nju, ne shvaćajući. Činilo se da je ta razumna i staložena djevojka pred njihovim očima poludjela.

Ona produži istim neprirodnim glasom:

– Ne buljite tako! Mislite da sam poludjela? Moje pitanje je posve zdravo i razumno. Pčele, košnice, pčele! Zar još ne shvaćate? Niste li čitali onu idiotsku pjesmicu? Ona se nalazi u svim spavaonicama, stavljena je tamo da je malo proučite! Da smo pametniji, mogli smo odmah doći ovamo.

Sedam malih crnaca posjeklo je čitav brijest. A onda, slijedeći stih. Znam sve napamet! Šest malih crnaca gledalo je pčelin let. I zato vas pitam - ima li na otoku pčela? Zar ovo nije smiješno? Zar to nije luđački smiješno?

I opet se stane divljački smijati. Dr Armstrong joj priđe, podiže ruku i pošteno je ošamari.

Ona zadahta, zagrcnu se i - proguta. Nekoliko trenutaka stajala je nepomično, a zatim reče:

– Hvala vam . , sad mi je dobro. Glas joj je opet bio rniran i pribran.

Ona se okrenu i pođe preko dvorišta u kuhinju, rekavši:

– Gospođica Brent i ja ćemo vam pripremiti doručak. Hoćete li nam donijeti malo drva da potpalimo vatru?

Na obrazu se još crvenio otisak Armstrongovih prstiju.

Kada je otišla u kuhinju, Blore prizna: - To ste dobro sredili, doktore.

Armstrong odvrati kao da se ispričava:

– Morao sam! Još nam samo treba histerija u takvoj situaciji!

Philip Lombard primijeti:

– Ona nije tip histerične osobe. Armstrong se složi:

– Nisam to ni mislio. Vera je dobra, zdrava i razumna djevojka. To je bio samo šok. To se svakom može dogoditi.

Rogers je već nacijepao nešto drva, prije nego što je ubijen. Sakupiše drva i odnesoše ih u kuhinju. Vera i Emily Brent imale su pune ruke posla.

Gospođica Brent potpaljivala je vatru u peći, a Vera je skidala kožu sa slanine.

Emily Brent upozori:

– Hvala vam. Nastojat ćemo biti što brže. Recimo - doručkovat ćemo za pola do tričetvrt sata. Voda mora zakipjeti.

Bivši inspektor Blore obrati se Lombardu tihim, promuklim glasom:

– Znate li što mislim?

– Nema potrebe da pogađam kad ćete mi ionako to sami reći.

Blore je bio preozbiljan da bi ga ova blaga ironija mogla smesti. On nastavi:

– Sjećam se jednog slučaja u Americi. Starac i njegova žena - oboje ubijeni sjekirom. Usred bijela dana. U kući nikoga osim kćeri i služavke.

Za služavku je dokazano da to nije mogla učiniti. Kćer je bila časna usidjelica, srednjih godina. Sve je izgledalo nevjerojatno. Slučaj nije nikada objašnjen. - On zastane. - Sjetio sam se toga kad sam vidio sjekiru i kad sam kasnije ušao u kuhinju i ugledao je. Bila je tako mirna i uredna, spokojna i ledena! Onu djevojku je spopala histerija, to je normalno, tako se nešto može očekivati, zar nije tako?

Philip Lombard će lakonski: - Može biti.

Blore nastavi:

– Ali ona druga! Tako dotjerana i uredna, u pregači - pregači gospode Rogers, pretpostavljam, i kaže: Doručak će biti gotov za kojih pola sata.

Ako mene pitate, ta žena je skroz naskroz luda! To se događa se mnogim usidjelicama - ne mislim da počnu redom ubijati, ali totalno pošašave! Na nesreću, kod nje je to poprimilo najgori oblik. Religiozna manija - zamišlja da je poslanik božji na zemlji, ili tako nešto! Znate, sjedi u sobi i čita Bibliju.

Lombard uzdahnu:

– To bi se teško moglo nazvati sigurnim dokazom poremećenog uma, Blore.

Ali, Blore je bio uporan:

– A onda, bila je vani u kabanici da vidi kakvo je more!

Lombard odmahnu glavom.

– Rogers je ubijen dok je cijepao drva, znači čim je ustao. Gospođici Frent nije bilo potrebno da još satima šeće unaokolo. Ako mene pitate, Rogersov ubojica bi dobro pazio da bude zatečen kako mirno hrče u krevetu.

– Vi ne shvaćate u čemu je bit, gospodine Lombard. Da je žena nevina, bila bi isuviše uplašena da sama šeće otokom. Učinila bi to jedino kad bi bila sigurna da joj se ništa ne može dogoditi. Što će reći, ako je ona sama ubojica.

– Taj vam zaključak nije loš ... da, na to nisam pomišljao.

Lombard nastavi sa smiješkom:

– Drago mi je da više ne sumnjate u mene. Blore pomalo sramežljivo odvrati:

– Pa, moram priznati da ste vi prvi na koga sam posumnjao. Taj revolver, pa i ona čudna priča koju ste ispričali, ili bolje, koju niste ispričali. No, sada shvaćam da bi to bilo isuviše očito. - On zastane, a zatim nastavi: - Nadam se da i vi na mene slično gledate.

Philip reče zamišljeno:

– Možda se i varam. ali osjećam da vi nemate dovoljno mašte za takav posao. Mogu samo reći ovo: ako ste vi ubojica, onda nevjerojatno dobro glumite i - divim vam se.

Nastavi tiše:

– U povjerenju, Blore, s obzirom na to da ćemo vjerojatno obojica biti leševi prije isteka dana, je li da ste ipak bili umiješani u ono krivokletstvo?

– Sada to zaista više ni je važno. N o, pa evo onda: Landor je zaista bio nevin. Banda me prikliještila, pa smo ga zajedničkim snagama uklonili na neko vrijeme. Znajte da ovo ne bih nikad priznao ...

– Da ima svjedoka - završi Lombard nacerivši se. - To ostaje medu nama.

Nadam se da, ste bar nešto izvukli iz toga.

– Ne onoliko koliko sam trebao dobiti. Podlo društvo - ta Purcellova banda. Ipak, unapređenje mi nije izmaklo.

– A Landor je osuđen na tešku robiju i umro je u zatvoru.

– Nisam mogao znati da će umrijeti u zatvoru, zar ne? - usprotivi se Elore.

– Ne, u tome i leži vaša nesreća. - Moja nesreća? Valjda njegova!

– I vaša. Jer, zbog toga izgleda da ni vi nećete dugo!

– Ja? - prestravi se Blore. - Zar mislite da ću završiti kao Rogers i ostali?

Ne ja, uvjeravam vas! čuvam se ja dobro, bez brige!

– Pa, ja se baš ne bih kladio. Osim toga, od mrtvaca čovjek ne može naplatiti dobivenu okladu.

– Čujte, gospodine Lombard, kako vi to mislite?

– Mislim, dragi Blore, da za vas nema spasa!

– Što?

– Vaš nedostatak mašte učinit će vas idealnom metom. Zločinac s maštom jednog U. N. Owena, može se poigrati s vama kad god to zaželi.

Blore pocrveni. Ljutito zapita: - A što je onda s vama?

Na Lombardovu licu pojavi se okrutna, zloslutna grimasa.

– Ni ja baš nisam bez mašte. Bio sam već i prije u škripcu - i sretni se izvukao! Mislim ne mogu tvrditi - ali mislim da ću se i ovaj put izvući.

Jaja su bila u tavi. Vera je, pržeći kruh, razmišljala:

»Što mi je samo trebalo da napravim onakvu histeričnu budalu od sebe?

Bila je to greška. Smiri se, draga moja, smiri se.

Napokon, uvijek se ponosila svojom staloženošću!

Gospođica Claythorne bila je divna - nije gubila glavu - odmah je zaplivala za Cyrilom. Zašto sada misli na to? To je prošlo - prošlo ...

Cyril je nestao mnogo prije nego što se ona dočepala stijene. Osjetila je kako je zahvaća struja i odvlači je prema pučini. Pustila je da je nosi, tiho je plivala, plutala sve dok čamac konačno nije stigao ...

Svi su hvalili njenu hrabrost i hladnokrvnost ...

Ali ne i Hugo. Hugo ju je samo - gledao ...

Bože, kako je to boljelo - čak i sada - ta pomisao na Huga ...

Gdje li je on? što radi? Da li je zaručen? Oženjen?

Emily Brent oštro primijeti: - Vera, kruh gori.

– Oprostite, gospođice Brent, baš sam glupa!

Emily Brent izvadi i posljednje jaje iz masti koja je cvrčala.

Stavljajući novu krišku kruha na viljušku za prženje, Vera reče s neskrivenim čuđenjem:

– Vi ste začudno mirni, gospođice Brent. Emily Brent skupi usne i objasni:

– Odgojena sam tako da nikada ne gubim glavu i nikada ne gnjavim druge.

Vera je mehanički razmišljala:

Represija u djetinjstvu ... To ima velike posljedice ...

Ona upita:

– Zar se ne bojite? Zastane, a zatim doda:

– Ili vam je možda svejedno da li ćete umrijeti ili ne?

Smrt! Kao da je kakvo oštro svrdlo probolo čvrstu, zgrušanu masu mozga Emily Brent. Smrt? Pa njoj smrt ne prijeti! Ostali će umrijeti - to da – ali ne ona - Emily Brent. Ova djevojka ne shvaća! Emily Brent se nije bojala, naravno - nitko od Brentovih nije se ničeg bojao. Svi njeni bili su vojnici; nepokolebljivo su gledali smrti u oči. U životu su uvijek bili ispravni baš kao i ona ... Nikada nije učinila nešto čega bi se morala stidjeti ... I zato, prirodno, njoj smrt ne prijeti ...

Gospod bdije nad svojim stadom. Ne boj se strahote noći, ni strijele koja leti danju ... Sada je bio dan - nikakve strahote nema. Nitko od nas neće napustiti. otok. Tko je to rekao? Naravno, general Macartllur, čiji je rođak oženio Elsie MacPherson. Njemu je čini se bilo svejedno. Kao da je odobravao tu zamisao! Neki ljudi toliko potcjenjuju smrt šta si sami oduzimaju život. Beatrice Taylor ... Prošle noći je sanjala Beatrice, sanjala je da je: ona vani, da upire lice u prozor i jeca, moleći je da je pusti unutra. Ali, Emily Brent nije htjela popustiti. Jer, da je to učinila, nešto strašno bi se dogodilo ...

Emily se trže. Ta djevojka je vrlo čudno promatra.

Gospođica Brent žustro reče:

– Sve je spremno, zar ne? Poslužit ćemo doručak.

Doručak je protekao u čudnoj atmosferi. Svi su bili isuviše ljubazni.

– Mogu li vam uliti još malo kave, gospođice Brent?

– Gospođice Claythorne, još malo šunke? - Još jednu prženicu'?

Šestoro ljudi - svi naizgled pribrani i normalni. A pravo stanje? Misli su se rojile: što sada? što sada? Tko? Koji?

Da li bi uspjelo? Sumnjam. Vrijedi pokušati. Ako bude vremena.

Bože, ako bude vremena ... Religiozna manija - to je ono ... A, ipak, gledajući je, čovjek bi jedva povjerovao ... Možda griješim ...

To je ludo - sve je ludo. Ja ludim. Vuna nestaje - crvena zavjesa - sve to nema nikakva smisla. Ne mogu to shvatiti ...

Budala jedna, povjerovao je svaku moju riječ. Bilo je lako ...

Ipak, moram biti oprezan, vrlo oprezan.

Šest porculanskih figurica ... samo šest. koliko će ih ostati do večeras? ...u i - Tko želi posljednje jaje'? ' - Marmelade?

I - Hvala. Mogu li vam odrezati još malo kruha?

Šestoro ljudi normalnog ponašanja za doručkom...

12. poglavlje

Doručak je završan.

Sudac Wargrave pročisti ga to i piskav o ali zapovjednički naredi:

– Mislim da bi bilo pametno da se sastanemo i razmotrimo situaciju.

Recimo, za pola sata u dnevnoj sobi?

Svi su nešto promrmljali u znak suglasnosti. Vera počne kupiti tanjure.

– Pospremit ću stol i oprati suđe. Lombard reče:

– Mi ćemo vam odnijeti hranu u smočnicu. - Hvala.

Emily Brent ustane, zatim ponovno sjedne i promuca:

– Oh, bože. Sudac upita:

– Nešto nije u redu, gospođice Brent? Emily Brent odgovori, ispričavajući se:

– Žao mi je. Htjela bih pomoći gospođici Claythorne, ali osjećam laku nesvjesticu.

– Nesvjesticu? - dr Armstrong joj priđe. To je prirodno - zakašnjela reakcija na preživjeli šok. Mogu vam dati nešto za ...

– Ne!

Riječ joj izleti iz usta poput eksplozije.

Svi su bili zatečeni. Dr Armstrong se zacrveni. Strah i sumnja na njenom licu dopuštali su samo jedno objašnjenje. On procijedi kroza zube:

– Kako hoćete, gospođice Brent.

– Ne želim ništa, baš ništa. Malo ću sjesti, dok me nesvjestica ne prođe.

Kad su završili raspremanje stola, Blore reče:

– Ja se razumijem u kućne poslove. Pomoći ću vam, gospođice Claythorne.

– Hvala.

Emily Brent je ostala sama u dnevnoj sobi. Neko vrijeme čula je žamor iz kuhinje. Nesvjestica je prolazila. Osjećala se mamurnom, kao da bi svaki čas mogla zaspati.

U ušima je osjećala nsko zujanje - ili je to zaista nešto zujalo u sobi?

Razmišljala je:

»Kao da je - pčela.

Odmah zatim ugleda pčelu. Plazila je po prozorskom oknu.

Vera Claythorne jutros je pričala o pčelama. O pčelama i medu ...

Voljela je med. Med iz saća. Lijepo ga procijediš kroz muslinsku vrećicu, a on kaplje, kaplje, kaplje ...

Netko je bio u sobi ... netko potpuno mokar ... voda se cijedila s njega... Beatrice Taylor je došla iz rijeke ...

Samo da malo okrene glavu i mogla bi je vidjeti.

Ali nije mogla okrenuti glavu ... Samo da vikne ...

Ali nije mogla zavikati ...

Nikoga nije bilo u kući. Bila je sama... čula je korake - meke, pritajene korake, koji su joj se dovukli iza leda.

Nesigurne korake utopljene djevojke ...

U nosnicama osjeti miris vlage ...

Na prozorskom oknu zujala je pčela - zujala...

A onda osjeti ubod ... Ubod pčele u vrat ...

U sobi su svi čekali na Emily Brent. Vera reče:

– Da odem po nju? Blore brzo ubaci:

– Samo trenutak.

Vera ponovno sjedne. Svi upitno pogledaše Biorea, koji reče:

– Čujte me svi. Mislim da autora ovih smrti ne treba tražiti dalje od dnevne sobe. Zakleo bih se da je ta žena onaj koga tražirno!

Armstrong upita: - A motiv?

– Religiozna manija. Što kažete na to doktore?

– To je sasvim moguće. Ničim to ne mogu osporiti. Ali, naxavno, nemamo dokaza.

Vera objasni:

– Dok smo jutros u kuhinji pripremali doručak, bila je vrlo čudna. Te oči Vera zadrhti.

– Ne možete je na temelju toga osuditi reče Lombard. - Svi smo već postali pomalo ludi!

Blore nastavi:

– Ima još jedna stvar: ona nam je jedina uskratila objašnjenje, nakon što smo čuli onu gramofonsku ploču. Zašto? Zato što nije imala što objasniti.

Vera se uzvrpolji:

– To nije sasvim točno. Meni je ispričala kasnije.

Sudac upita:

– Što vam je ispričala, gospođice Claythorne?

Vera ponovi priču o Beatrice Taylor. Sudac primijeti:

– Potpuno dosljedna priča. Prihvatio bih je bez pogovora. Recite, gospođice Claythorne, da li vam se činilo da je osjećala krivnju ili kajanje zbog toga kako se ponijela?

– Ni traga od toga - odgovori Vera. - Bila je posve indiferentna.

Blore upadne:

– Kao da imaju srce od kamena, te pravedne usidjelice! Zavist - eto što je to!

Sudac Wargrave upozori:

– Sada je pet do jedanaest. Mislim da bi je trebalo pozvati.

Blore zapita:

– Zar nećete ništa poduzeti?

– Ne vidim što bi se moglo učiniti. Naše su sumnje za sada ipak - samo sumnje. Ipak, zamolit ću dr Armstronga da posebno pripazi na gospođicu Brent. Pođimo sada iz blagovaonicu.

Zatekli su Emily Brent tamo gdje su je i ostavili: u stolici, potpuno nepomičnu. S leđa nisu ništa neobično primijetili. Jedino se činilo da ih nije čula kad su ušli.

A onda ugledaše njeno lice -- obliveno krvlju, poplavjelih usnica i ukočena pogleda.

Blore reče:

– Bože moj, pa ona je mrtva!

Začu se visoki, tanki glas suca Wargravea:

– Još je jedan od nas oslobođen optužbe prekasno!

Armstrong se nagnu nad mrtvu ženu. Pomirisa joj usne, zavrti glavom i pogleda joj kapke.

Lombard će nestrpljivo:

– Od čega je umrla, doktore? Bila je zdrava kad smo je ostavili!

Armstronga privuče trag na desnoj strani vrata.

On reče:

– To je trag injekcije.

S prozora se čulo zujanje. Vera uzvikne:

– Pogledajte - pčela - bumbar! Sjetite se što sam vam jutros govorila!

Armstrong zloslutno primijeti:

– Nije nju ta pčela ubola! Ljudska ruka je držala injekciju.

Sudac upita:

– Kakav je otrov ubrizgan?

– Onako od oka, jedan od cijanida. Vjerojatno cijankalij, kao i s Anthonyjem Marstonom. Mora da je umrla istog trena, od gušenja.

Vera poviče:

– Ali ta pčela? To ne može biti slučajnost! Lombard mrko primijeti:

– O, ne, nije riječ ni o kakvoj slučajnosti! To je naš ubojica obojio stvar lokalnim bojama! Vali se poigravati. Svidjela mu se ona prokleta pjesmica, pa se njenih rima drži k'o pijan plota!

Prvi put glas mu je zvučao nekontrolirano, gotovo kreštavo. Kao da su njegovi živci, istrošeni dugom karijerom opasnih pothvata, konačno popustili.

On silovito uzviknu:

– To je ludo! Potpuno ludo - svi smo mi ludi!

Sudac će mirno:

– Još posjedujemo, nadam se, moć rasuđivanja. Da li je netko donio u ovu kuću injekciju? Ispravivši se, dr Armstrong reče nesigurnim glasom:

– Ja sam donio.

Četiri para očiju prikovaše se za njega. On napregnu svu svoju snagu da bi odolio dubokoj, neprijateljskoj sumnjičavosti tih očiju.

– Uvijek je nosim sa sobom kad putujem. Većina liječnika to čini.

Sudac Wargrave će mirno:

– Razumljivo. Hoćete li nam reći, doktore, gdje se vaša injekcija sada nalazi?

– U kovčegu u mojoj sobi. - Mogli bismo ispitati.

U tihoj povorci, njih petero poći uza stepenice.

Kovčeg bi ispražnjen na pod i njegov sadržaj pomno pretražen.

Injekcije nije bilo.

Armstrong provali: - Netko ju je uzeo! U sobi nasta muk.

Armstrong je stajao leđima okrenut prozoru. Četiri para očiju netremice ga je gledalo. Bile su to oči potamnjele od sumnji i optužbi. Pogledom je išao od Vere do Wargravea, a onda bespomoćno ponovi:

– Kažem vam, netko ju je uzeo. Blore i Lombard se pogledaše. Sudac reče:

– Ima nas pet u sobi. Jedan od nas je ubojica. Ostalima prijeti velika opasnost. Moramo poduzeti sve da spasimo onih četvero koji su nevini.

Sada vas pitam, doktore Armstrong, kakve sve lijekove imate kod sebe?

Armstrong odvrati:

– Ovdje imam malu kutiju s lijekovima. Možete pogledati. Pronaći ćete nešto sredstava za uspavljivanje - tablete trionala i sulfonala paket bromida, sodu bikarbonu, aspirine. To je sve. Nemam nikakvih cijanida.

Sudac se pridruži:

– I ja imam nešto tableta za spavanje. Mislim da je to sulfonal.

Pretpostavljam da bi bile smrtonosne ako bi se dala previsoka doza. Vi, gospodine Lombard, imate revolver.

Philip Lombar d oštro upita: - Pa što ako ga imam?

– Predlažem da se doktorova zaliha lijekova, moje sulfonal-tablete, vaš revolver i bilo što drugo što bi moglo poslužiti kao otrov ili vatreno oružje, sakupi na gomilu i pohrani na sigurnom mjestu. Nakon toga, molim da se svatko od nas podvrgne temeljitom pregledu, i to i svoje ličnosti, i svoje imovine.

Lombard reče:

– Ne pada mi ni na pamet da vam dam revolver!

Wargrave će oštro:

– Gospodine Lombard, vi ste dobro građeni i prilično ste snažni; ali, ni bivši inspektor Blore nije baš slabašan. Ne znam kakav bi bio ishod vašeg fizičkog obračuna, no, kažem vam samo ovo: na Bloreovoj strani bit ćemo ja, dr Armstrong i gospođica Claythorne. Pomagat ćemo na sve moguće načine. Mislim da ćete se složiti da su vam izgledi - ako se odlučite na borbu - vrlo mali.

Lombard zabaci glavu. Činilo se kao da će svaki čas zarežati.

– Vrlo dobro - kad ste već sve tako lijepo smislili.

Sudac zadovoljno klimnu.

– Znao sam da ćete biti razumni. Gdje je taj revolver?

– U ladici moga noćnog ormarića. Donijet ću ga.

– Mislim da ne bi bilo loše da i mi pođemo s vama.

– Sumnjičavi ste, zar ne?

Pođoše duž hodnika do Lombardove sobe. Philip priđe noćnom ormariću i naglo otvori ladicu.

Onda ustuknu uz psovku.

Ladica noćnog ormarića bila je prazna.

– Zadovoljni? - upita Lombard.

Skinuo se do gole kože, na su i on i njegova soba bili temeljito pretraženi. Vera Claythorne stajala je u hodniku. Pretraga je savjesno nastavljena. Jedan za drugim, Armstrong, sudac i Blore, podvrgli su se istom pregledu.

Njih četvorica izađoše iz Bloreove sobe i priđoše Veri. Sudac joj se obrati:

– Nadam se da razumijete, gospođice Claythorne, da ne možemo praviti iznimke. Revolver se mora naći. Vjerojatno imate sa sobom kupaći kostim?

Vera potvrdno klimne.

– Onda vas molim da odete u svoju sobu i obučete ga, a zatim dođite opet ovamo.

Vera ode u sobu i zatvori vrata. Začas se presvuče i pojavi u tijesnom kupaćem kostimu obrubljenom svilenom čipkom.

Wargrave s odobravanjem kimne glavom.

– Hvala vam, gospođice Claythorne. A sada ćemo, dok vi budete ovdje, pretražiti vašu sobu. Vera je strpljivo čekala u hodniku dok se ni su pojavili. Tada ponovno ude u sobu, presvuče se i pridruži im se.

Sudac ozbiljno najavi:

– Sada je barem jedno sigurno: nitko od nas ne posjeduje ni vatreno oružje, ni otrov. Bar je to dobra okolnost. Sada ćemo spremiti lijekove na sigurno mjesto. Mislim da u smočnici postoji srebrni kovčežić.

– Sve je to lijepo i dobro, reče Blore, ali, tko će imati ključ? Vi, pretpostavljam.

Sudac ne odgovori.

Onda side u smočnicu, a ostali za njim. Tamo se nalazio mali kovčežić za srebrninu. Prema sučevim uputama, svi lijekovi stavljeni su unutra, a kovčeg je potom zaključan. Zatim su, prema daljnjim sučevim uputama, kovčeg stavili u ormarić sa srebrnim posuđem i zaključali ga. Sudac dade ključ od kovčega Lombardu, a ključ od ormarića Bloreu, uz objašnjenje:

– Vas dvojica ste fizički najsnažniji. I jednom i drugom bit će vrlo teško da se dočepa onoga drugoga ključa. Nijednom od nas troje to ne bi pošlo za rukom. Provaljivanje brave bio bi težak i bučan posao, i sumnjam da bi ga itko obavio tako da ne privuče pažnju ostalih.

Zastane, a zatim nastavi:

– No, pred nama je još zagonetka: što se dogodilo s Lombardovim revolverom?

Blore reče:

– Njegov će vlasnik to najbolje znati. Nosnice Philipa Lombarda raširiše se od bijesa.

– Baš ste glupi! Kažem vam da je ukraden! Wargrave upita:

– Kada ste ga posljednji put vidjeli?

– Sinoć. Bio je u ladici kada sam legao, spreman za svaki slučaj.

– Bit će da je ukraden jutros, u onoj gužvi oko traženja Rogersa ili možda nakon što je pronađen leš, zaključi sudac.

Vera primijeti:

– Sigurno je skriven negdje u kući. Treba ga potražiti.

Wargrave pogladi bradu.

– Sumnjam da bi naša potraga urodila plodom. Naš ubojica je imao dovoljno vremena da pronađe dobro skrovište. Ne vjerujem da ćemo tako lako pronaći taj revolver.

Blore će silovito:

– Ne znam gdje je revolver, ali se kladim da znam gdje je nešto drugo - injekcija. Slijedite me.

Otvori ulazna vrata i povede ih iza kuće.

Vrlo blizu prozora blagovaonice, pronađe injekciju. Uz nju bila je smrskana porculanska figurica - šesti razbijeni mali crnac.

– Jedino mjesto gdje se mogla nalaziti - pobjedonosno će Blore. - Poslije ubojstva, ubojica je otvorio prozor, bacio injekciju, zatim dohvatio figuricu sa stola, pa i nju bacio.

Na injekciji nije bilo otisaka prstiju. Bili su pažljivo obrisani.

Vera će odlučno:

– A sada - potražimo revolver. Sudac Wargrave prihvati:

– Svakako. Ali dobro pripazimo da se ne razdvajamo. Ne zaboravite, svako odvajanje je šansa za ubojicu.

Pretražili su kuću od podruma do tavana, ali bez uspjeha. Revolvera nigdje nije bilo.

13. poglavlje

Jedan od nas ... jedan od: nas . , jedan od nas...

Tri riječi ponavljane u nedogled, svakim su satom sve dublje ulazile u njihovu svijest.

Petoro ljudi - petoro preplašenih ljudi. Nikakva uobičajenog razgovora koji bi mogao uljepšati atmosferu. Bili su neprijatelji, vezani isključivo nagonom za samoodržanjem.

Odjednom su počeli sve manje nalikovati na ljudska bića. Polako su poprimali životinjski izgled. Kao kakva oprezna, stara kornjača, sudac Wargrave sjedio je sav zguren, nepomičan, budna oka i pronicljiva pogled.

Bivši inspektor Blore djelovao je još sirovije i nezgrapnije. Gegao se poput kakve spore životinje. Oči su mu bile zakrvavljene, a pogled mu je odavao mješavinu bijesa i tuposti. Bio je nalik životinji natjeranoj u stupicu, sprernnoj da se baci na svoje gonioce. S druge strane, osjetila Philipa Lombarda kao da su se još više izoštrila. Uši su mu reagirale na svaki i najmanji šum. Korak mu je bio lakši i brži, tijelo gipko i graciozno.

Često se smiješio, pokazujući pri tom svoje dugačke bijele zube.

Vera Claythorne bila je vrlo tiha. Sjedeći u stolici, tupo je zurila preda se. Izgledala je ošamućeno, poput ptičice kad naleti glavom na prozorsko staklo, pa je pokupi ljudska ruka i ostavi skutrenu, preplašenu, nepomičnu, u nadi da će je spasiti njena nepomičnost.

Armstrongovi su živci bili u jadnom stanju. Trzao se, a ruke su mu drhtale. Palio je cigaretu za cigaretom i odmah ih zatim gasio. Činilo se da ga to prisilno mirovanje muči više od ostalih. Više puta provalila bi iz njega bujica nesuvislih iskidanih riječi.

– Ne, ne bismo smjeli samo sjediti i ništa ne poduzimati! Mora posto jati nešto, sigurno ima nešto što možemo učiniti! A da zapalimo veliku vatru?

Blore ga presiječe:

– Po takvom vremnu.

Kiša je opet pljuštala. Vjetar je nailazio u silovitim naletima. Nlonotono rominjanje kiše djelovalo je depresivno, te ih dovodilo do ludila.

Prešutnim sporazumom prihvatiše borbeni plan. Svi su sjedili u velikoj dnevnoj sobi. Izlazili su samo jedan po jedan. Ostalo četvero čekalo bi da se peti vrati.

Lombard reče:

– Sve je samo pitanje vremena. Ubrzo će se razvedriti. Tada ćemo moći nešto učiniti, signalizirati, paliti vatru, napraviti. splav, nešto!

Armstrang prasne u smijeh.

– Pitanje vremena - vrijeme! Vremena I ima na pretek! Svi ćemo biti mrtvi ...

Sudac Wargrave reče tankim jasnim glasom, punim odlučnosti:

– Nećemo ako budemo oprezni. Moramo biti oprezni ...

Podnevni obrok nije propušten, no prošao je bez uobičajenih formalnosti.

Otišli su u kuhinju. U smočnici pronađoše veliku zalihu konzervi hrane hrane. Otvorena je limenka jezika i dvije limenke voća. Jeli su stojeći oko kuhinjskog stola.

A onda, pribijeni kao stoka u stadu, zajedno se vratiše u dnevnu sobu da dalje sjede i gledaju jedan drugog.

Misli koje su im prolazile glavom, sada su već postale abnormalne, grozničave, bolesne:

»To je Armstrong ... Vidio sam kako me poprijeko pogledao ... luđački pogled ... potpuno je lud ... Možda ni nije liječnik ... Pa da, to je ono! ... On je manijak, pobjegao iz neke ludnice, pa se izdaje za liječnika... živa istina ... da li da im kažem? ... Da li da viknem? ... Ne, time bih ga samo upozorio ... Osim toga, može se dobro kontrolirati ...

Koliko je sati? ... Tek tri i četvrt! ... Oh bože, i sam ću poludjeti ...

Dr Armstrong je taj ... Upravo me gleda ...Mene se neće dočepati! Ja se znam čuvati ... Bio sam i prije u škripcu ... Gdje je, dovraga, taj revolver? ... Tko ga je uzeo? ... Kod koga je? ... Nitko ga nema - to znamo. Svi smo bili pretraženi ... Ali, netko zna gdje: se on nalazi ...

»Sve ih obuzima ludilo ... svi će poludjeti ... Boje se smrti ...

Svi se bojimo smrti ... I ja se bojim ... Da, ali to ne sprečava smrt da dođe po svoje ... Gospodine, mrtvačka kola su pred vratima. Gdje li sam to pročitao? Djevojka ... Pazit ću na djevojku ... Da, pripazit ću na djevojku ...«

»Dvadeset do četiri .. sa.·no dvadeset do četiri ... možda je stao sat ... ne shvaćam - ne, ne shvaćam ... Ovako nešto ne može se dogoditi ... ipak se događa ... Zašto se ne probudim? Probudi se - sudnji dan. - ne, samo to ne! Kad bih barem mogla misliti ... Glava - nešto se događa s mojom glavom - raspuknut će se - raskolit će se ... tako nešto ne može se dogoditi ... koliko je sati? Bože, tek je petnaest do četiri.

Ne smijem gubiti glavu ... moram sačuvati prisebnost ... Samo da ne izgubim glavu ... Sve je jasno, sve je razrađeno. Ali nitko ne smije posumnjati. Lako bi moglo upaliti. Mora! A tko? To je pitanje - tko?

Mislim - da, svakako mislim - da.

Kad je na satu otkucalo pet, svi skočiše. Vera upita:

– Želi li netko čaj?

Na trenutak nasta tajac, a onda se javi Blore: - Ja bih želio šalicu.

Vera ustane.

– Idem ga pripremiti. Vi možete ostati ovdje.

Sudac će blago:

– Draga moja gospođice, mislim da ćemo svi poći s vama i gledati kako ga pripremate.

Vera ga pogleda, a onda se stane histerično smijati.

– Naravno! Nisam ni sumnjala!

Petero ljudi ode u kuhinju. Čaj je napravljen, i Vera i Blore ga popiše.

Ostali su pili viski; otvorili su novu bocu i upotrijebili sodu iz zakovanog sanduka.

Uz osmijeh koji bi pristajao kakvom gmizavcu, sudac promrmlja:

– Moramo biti vrlo oprezni ...

Vratiše se natrag u dnevnu sobu. Iako je bilo ljeto, soba je bila mračna.

Lombard okrenu prekidač, ali svjetla nije bilo.

– Naravno, stroj nije stavljen u pogon, jer nije bilo Rogersa da to učini.

Poslije kraćeg oklijevanja doda:

– Pretpostavljam da možemo izaći i staviti ga u pogon.

Sudac Wargrave reče:

– U smočnici je čitav paket svijeća; vidio sam ih; bolje je da njih upotrijebimo.

Lombard izađe. Ostali ostadoše sjediti, motreći jedno na drugo.

Vratio se s kutijom svijeća i hrpom tanjurića. Zapalili ste pet svijeća i rasporedili ih po sobi.

Bilo je petnaest do šest.

Dvadeset minuta poslije šest, Vera osjeti da joj taj nerad postaje nepodnošljiv. Odluči da ode u sobu i malo se osvježi.

Ustane i pode prema vratima. Onda. se dosjeti i vrati. Uzme sa stola svijeću, upali je, pusti da vosak kapne na tanjurić i dobro je pričvrsti.

Zatim izađe iz sobe, zatvori vrata i ostavi četiri muškarca unutra. Uspne se stepenicama i pode hodnikom do svoje sobe.

Otvori vrata i stane kao ukopana. Nosnice joj zadrhtaše.

More ... miris mora u St. Tredennicku.

Da, to je ano. Nije moglo biti zabune. Naravno, čovjek na otoku uvijek osjeća miris mora, ali ovo je bilo nešto drugo. Eto je to onaj miris koji se tog dana osjećao na plaži uz oseku i stijene koje su se, prekrivene morskom travom, sušile na suncu.

Smijem li Plivati do stijene, gospošice Claytorne?

Zašto ne smijem plivati do otoka?

To grozno, plačljivo, razmaženo derište! Da nije bilo njega, Hugo bi bio bogat ... mogao bi se oženiti djevojkom koju voli ...Hugo ...

Pa to - pa to - Hugo stoji uz nju? Ne, čeka je u sobi ...

Napravi korak naprijed. Propuh s prozora zahvati plamen svijeće i ona se ugasi ...

U mraku je odjednom uhvati strah ...

»Ne budi luda, hrabrila je samu sebe. »Sve je u redu. Ostali su dolje.

Sva, četvorica. Nikoga nema ti sobi. Ti to samo uobražavaš, djevojko.«

Ali taj miris, miris plaže u St. Tredennicku ... to nije nikakva uobrazilja.

To je zaista postojalo.

I, u sobi je zaista bio netko ... Nešto je čula - sigurno je nešto čula ...

A onda, dok je stajala osluškujući - hladna, vlažna ruka dotakne joj vrat – vlažna ruka koja je mirisala na more ...

Vera zavrišti. Vrištala je i. vrištala, obuzeta neopisivim užasom, puštajući divlje, očajničke krikove.

Nije čula buku iz prizemlja, - buku prevrnutih stolica, otvaranja vrata, užurbanih koraka uza stepenice. Jedino čega je bila svjesna, bio je smrtni strah.

Polako je dolazila k sebi, kad plamen svijeće zadrhti i muškarci ujuriše u sobu.

– Što je, dovraga? Što se događa? Zaboga, što je?

Ona zadrhti, korakne naprijed, a onda se sruši na pod.

Bila je samo napola svjesna da se netko nagnuo nad nju i da je tjera da sagne glavu među koljena.

Opet je došla k svijesti kad je čula uzvik zaprepaštenja:

– Bože, pogledajte ovamo! - Ona otvori oči i podiže glavu. I tada ugleda ono u što su zurili ljudi sa svijećama u ruci.

Široki pramen vlažne morske trave visio je sa stropa. Ta ju je trava, znači, zanjihana propuhom, dotakla po vratu, kao vlažna utopljenička ruka uskrsla od mrtvih, da bi iz nje iscijedila život.

Vera se stane histerično smijati i reče:

– Bila je to morska trava - samo morska trava - otud i miris ...

A onda je ponovno uhvati nesvjestica, slabost koja je nailazila u valovima. I opet joj je netko prihvatio glavu i natjera. je da je stavi medu koljena.

Činilo se da je protekla čitava vječnost. Nudili su joj da nešto popije, pritiskali joj čašu na usta. Osjeti miris konjaka.

Upravo je htjela sa zahvalnošću iskapiti ponuđeno piće, kad joj zvuk upozorenja - kao alarmno zvonce - zazvoni u svijesti. Ona sjedne i odgurne čašu.

Oštro upita: - Odakle je ovo piće?

– Donio sam ga odozdo - reče Blore, nakon kraćeg oklijevanja.

– Neću to piti ... - vikne Vera.

Nasta tišina, a onda se razliježe Lombardov smijeh.

– Bravo Vera! Razum vas nije ostavio, iako ste gotovo umrli od straha.

Donijet ću novu, još neotvorenu bocu.

Brzo izađe.

Vera će nesigurno:

– Dobro mi je sada. Popit ću malo vode. Armstrong joj pomogne ustati.

Ona pođe do umivaonika teturajući i oslanjajući se na njega. Pusti hladnu vodu i napuni čašu. Blore bijesno primijeti – Ovaj konjak je sasvim u redu. Armstrong upita:

– Kako znate? Blore ljutito odvrati:

– Ništa nisam stavio u njega, ako na to mislite.

– Ne tvrdim da jeste. Mogli ste to učiniti vi ili netko drugi - za svaki slučaj.

Lombard se brzim korakom vrati u sobu.

U rukama je nosio novu bocu konjaka i vadičep.

Začepljenu bocu stavi Veri pod nos.

– Evo, draga djevojko. Potpuno je nova. On odstrani tanku limenu prevlaku i izvadi čep. Srećom, u kući ima dovoljno zaliha alkohola. To je vrlo ljubazno od gospodina Owena.

Vera se strese.

Armstrong pridrži čašu dok je Lombard točio konjak, pa je posavjetuje:

– Dobro bi bilo da to popijete. Pretrpjeli ste gadan šok.

Vera malo otpije i odmah joj se vrati boja. Philip Lombard se nasmije.

– Ne, evo prvog ubojstva koje nije ostvareno prema planu!

Vera prozbori gotovo kao šapat:

– Mislite da je to bilo tako zamišljeno? Lombard potvrdno klimne.

– Očekivao je da ćete umrijeti od straha! Nekima bi se to i dogodilo, zar ne, doktore? Armstrong se izvuče neodređenim odgovorom:

– Hm, nemoguće je tvrditi. Mlada, zdrava osoba, bez srčanih mana, malo vjerojatno; no, s druge strane ...

On uze čašu konjaka koju je donio Blore, zamoči prst i lizne oprezno.

Lice mu se ne promijeni. Sumnjičavo reče:

– Hm, čini se da je dobar. Blore ljutito istupi:

– Ako pokušavate reći da sam nešto stavio u piće, lupit ću vas! '

Vera, koju je konjak potpuno razbistrio, promijeni temu:

– Gdje je sudac?

Trojica muškaraca se pogledaše.

– Čudno mislio sam da je pošao s nama gore.

Blore doda:

– I ja sam to mislio ... Doktore, vi ste išli iza mene?

Armstrong odvrati:

– Mislio sam da je iza mene ... Naravno, on se sporije kreće jer je ipak dosta star ... Ponovno se u čudu pogledaše.

– To je prokleto čudno ... - naglasi Lombard.

– Moramo ga potražiti - doda Blore.

Pode prema vratima. Ostali krenuše za njim. Vera je išla posljednja.

Dok su silazili niza stepenice, Armstrong reče preko ramena:

– Naravno, nije isključeno da je ostao u dnevnoj sobi.

Uđoše u predvorje. Armstrong poviče:

– Wargrave, Wargrave, gdje ste?

Nije bilo odgovora. Mrtvačka tišina ispuni kuću, narušavana samo rominjanjem kiše.

A onda, na ulazu u dnevnu sobu, Armstrong stane kao ukopan. Ostali pođoše za njim i pogledavaše preko njegova ramena.

Netko kriknu.

Sudac Wargrave sjedio je u svojoj stolici s visokim naslonjačem, na kraju dnevne sobe. Po jedna svijeća, gorjela mu je sa svake strane. No, ono što je zapanjilo i potreslo promatrače, bilo je to što je sjedio u odori od grimizne boje, sa sudačkom perikom na glavi ...

Dr Armstrong da znak ostalima da ostanu na svojim mjestima. Sam krene prema prilici koja je nijemo zurila u njega; u hodu je malo teturao kao da je pijan.

Nagne se zagledavši se u nepomično lice. A onda naglim pokretom podiže periku. Ona padne na pod, otkrivajući visoko čelo, i, točno u sredini, okruglu mrlju iz koje je nešto kapalo.

Dr Armstrong podiže beživotnu ruku i pokuša napipati puls. Onda se okrenu ostalima:

– Netko je pucao u njega ... - Glas mu je bio bezizražajan, tup, kao da dolazi iz daljine. Blore uzviknu:

– Bože - revolver!

Liječnik nastavi istim tupim glasom: - Ravno u čelo. Na mjestu.

Vera se sagne da podigne periku. Glasom koji je podrhtavao od užasa, ona zapazi:

– Siva vuna koju je izgubila gospođica Brent ...

– I grimizna zavjesa koja je nestala iz kupaonice ... - doda Blore.

Vera prošapta:

– Za to je to, dakle, bilo potrebno ... Odjednom Lombard prasne u glasni, neprirodni smijeh.

– Pet malih crnaca u. Pravne knjige zaviri; petog pravdra preuze i osta ih četiri. I to je kraj Krvavog suca Vargravea! Nema više izricanja presuda!

Nema više navlačenja crnih kapuljača! To je posljednji put da on sjedi u sudnici! Nema više završnih riječi i slanja nevinih u smrt! Kako bi se Edward Seton smijao da je ovdje! Bože, kako bi se smijao!

Ostali su bili zaprepašteni, upravo šokirani, njegovim ispadom.

Vera poviče:

– A još jutros ste tvrdili da je on taj! On će tihim glasom:

– Znam da sam to rekao ... E, pa prevario sam se. Evo još jednog čija je nevinost dokazana - Prekasno!

14. poglavlje

Suca Wargravea prenijeli su u njegovu sobu i položili na krevet.

Onda su opet sišli i zastali u predvorju pogledavajući se.

Blore promrmlja: - A što sad?

Lombard žustro odvrati:

– Hajdemo nešto pojesti. Moramo jesti. Uđoše u kuhinju. Jeli su mehanički, gotovo ne osjećajući okus hrane.

– Mislim da više nikada neću jesti jezik reče Vera.

Završili su s obrokom. Sjedili su za kuhinjskim stolom, zureći tupo preda se.

– Samo nas je četvero ... - započne Blore. - Tko je slijedeći?

Armstrong se zagleda u njega, i, gotovo mehanički, reče:

– Moramo biti veoma oprezni ... - i zaustavi se.

Blore klimne.

– To je i on govorio ... a sada je mrtav! Armstrong se zapita:

– Da mi je samo znati kako se to odigralo! Lombard opsuje.

– Prokleto lukava obmana! Ona, trava postavljena u sobu gospođice Claythorne, izvrsno je poslužila svrsi. Svi smo pojurili gore, misleći da nju ubijaju. I tako - u čitavoj zbrci - netko, uspijeva srediti staroga.

– Kako to da nitko nije čuo pucanj? Lombard odmahnu glavom.

– Gospođica Claythorne je vikala, vjetar je zavijao, mi smo trčali naokolo i dozivali se nije se mogao čuti pucanj. - On zastane. - Ali taj mu trik više neće upaliti. Slijedeći put morat će pokušati nešto drugo.

– U to i ne sumnjam - zaključi Blore.

Ton kojim je to rekao bio je vrlo neugodan. Njih dvojica se pogledaše.

Armstrong prekine tajac:

– Četvero nas je, a ne znamo tko ... - Ja znam ... - reče Blore.

– Uopće ne sumnjam ... - doda Vera.

– Mislim, da zapravo znam ... - pridruži se Armstrong.

– Čini mi se da sam sada zaista siguran ... - oprezno će Lombard.

I ponovno se pogledaše ... Vera s naporom ustane.

– Užasno se osjećam. Moram u krevet ... mrtva sam umorna.

Lombard prihvati:

– Dobra ideja. Nema smisla da tu sjedimo i gledamo se.

Blore se javi:

– Nemam ništa protiv ... Liječnik promrmlja:

– To je najpametnije što možemo učiniti, iako sumnjam da ćemo moči zaspati.

Krenuše prema vratima, a Blore promrmlja: - Pitam se samo, gdje li je sada taj revolver?

Popeše se uza stepenice.

Slijedeći potez bio je nalik na scenu iz neke komedije.

Svatko je stajao na vratima svoje sobe, držeći ruku na kvaki. A onda, kao na znak, zakoračiše unutra i lupiše vratima. Začuo se šum brava i zasuna, popraćen bukom premještanja namještaja.

Četvero prestravljenih ljudi ostalo je zabarikadirano u svojim sobama sve do jutra.

Kada je pričvrstio stolicu ispod kvake na vratima, Philip Lombard s olakšanjem odahne.

Pođe do noćnog ormarića.

Pri lelujavoj svjetlosti svijeće radoznalo je promatrao svoje lice.

Tiho reče:

– Da, da, sve ovo malo ti je izmijenilo lični opis.

Njegov vučji osmijeh odjednom zamre.

Brzo se svuče.

Ode do kreveta i položi sat na noćni ormarić. A tada otvori ladicu.

Zastane, zureći u revolver koji se tamo nalazio...

Vera Claythorne ležala je u krevetu. Kraj nje je još gorjela svijeća.

Nikako nije imala hrabrosti da je ugasi. Bojala se mraka ...

Neprestano je u sebi ponavljala: Sve je u redu do jutra. Prošle noći ništa se nije dogodilo. Ni noćas se ništa neće biti. Ništa se ne može dogoditi.

Zaključana si, zasun je navučen. Nitko ti se ne može približiti ...

Iznenada pomisli:

»Pa, naravno! Mogu ostati ovdje! Zaključana! Ostati - na sigurnom - dok ne stigne pomoć! Hrana zapravo nije ni važna! Čak i ako to potraje cijeli dan ili, dva ...

Ostati tu. Ali, da li je mogla ostati ovdje? Sat za satom bez ikoga s kim bi mogla razgovarati; ništa ne raditi - samo razmišljati.

Ponovno bi mislila na Cornwall, na Huga, na ono što je rekla Cyrilu.

Tom nemogućem, cmizdravom derištu koje ju je stalno gnjavilo ...

»Gospođice Claythorne, zašto ne smijem plivati do stijene? Ja to mogu.

Ja znam da mogu.« Da li je to njen glas odgovorio?

»Naravno da možeš, Cyril, znam da možeš.

»Smijem li onda poći, gospođice Claythorne?

»Znaš, Cyrile, tvoja majka se jako boji za tebe. Nego, znaš što, sutra možeš otplivati do stijene. Ja ću na obali razgovarati s tvojom majkom i tako je odvratiti. A onda, kada te počne tražiti, ti ćeš već stajati na stijeni i mahati joj. Kakvo će to biti iznenađenje!«

Gospođice Claythorne, vi ste divni! Kakva će to biti bomba!

Sad je gotovo; više nije imala kuda. Sutra! Hugo ide u Newquay. Kada se vrati, sve će već biti gotovo.

Da, ali što ako ne bude? što ako se zamišljeno izjalovi? Cyril bi mogao biti spašen na vrijeme. A onda - onda bi rekao: Gospođica Claythorne je rekla da smijem. No, pa što onda? Čovjek mora nešto riskirati! Ako se dogodi najgore, postat će drska. Kako samo možeš tako lagati, Cyrile?

Jasno da nikada tako nešto nisam rekla! Sigurno bi joj vjerovali. Cyril je često izmišljao. Nije baš bio pretjerano istinoljubiv. On bi, naravno, znao.

Ali, to nije bilo važno ... a, osim toga, stvar neće propasti. Ona će se pretvarati da pliva za njim. No - stići će prekasno ... Nitko neće nikada posumnjati ...

Da li je Hugo posumnjao? Da li ju je zato tako čudno i odsutno gledao?

... Da li je Hugo znao?

Da li se zato tako brzo izgubio nakon istrage? Nije odgovorio na pismo koje mu je poslala...

Hugo...

Vera se nemirno vrtjela u krevetu. Ne, ne smije misliti na Huga. To ju je previše boljelo! Sve je prošlo, prošlo i svršeno ... Hugo mora biti zaboravljen.

Zašto je večeras osjetila da je Hugo s njom u sobi?

Zurila je u strop - u veliku crnu kuku ... Nikada prije nije primijetila tu kuku. Ona trava bila je za nju obješena.

Strese se, sjetivši se hladnog vlažnog dodira na vratu.

Nije joj se sviđala ta kuka na stropu. Privlačila je pogled, općinjavala ... velika crna kuka...

Bivši inspektor Blore sjedio je na krevetu. Male oči, crveno uokvirene i podlivene krvlju, budno su provirivale iz čvrste mase njegova lica. Nalikovao je divljem vepru spremnom za napad. Nije mu se spavalo.

Prijetnja je sada bila isuviše blizu ... Šest od deset!

Unatoč svoj svojoj oštroumnosti i opreznosti sudac je otišao zajedno s ostalima.

Blore zagunđa s gotovo divljačkim zadovoljstvom.

Kako li je ono stari lisac govorio? »Moramo biti vrlo oprezni ...

Uobraženi samozadovoljni stari licemjer, koji sjedi u sudnici i misli da je Svemogući! Taj je dobio svoje ... Sada više ne mora biti oprezan.

I tako, ostalo ih je četvero: djevojka, Lombard, Armstrong i on.

Uskoro će još jedan otići ... Ali, to neće biti William Henry Blore. Za to će se on već pobrinuti.

(No, onaj revolver ... što je s njim? To je loša okolnost, taj revolver!) Blore je sjedio na krevetu, namrštena čela, stisnutih očiju, i razmišljao o revolveru ...

Bila je takva tišina da je čuo kako dolje otkucavaju satovi.

Ponoć. Malo se opustio - čak i legao u krevet. Ali nije se svukao.

Ležao je i razmišljao, analizirajući sve od samog početka: metodično, pomno, baš kao što je običavao na policiji. Temeljitost u postupku uvijek se na kraju isplatila.

Svijeća je dogorijevala. Uvjerivši se da su mu šibice nadohvat ruke, ugasi je.

Začudo, mrak je uznemiravao. Činilo se da postoji tisuću iskonskih strahova koji se bore za prevlast u njegovoj glavi. Lica su lebdjela u zraku: sudac, s onom smiješnom sivom vunom, ledeno, mrtvačko lice gospode Rogers, zgrčeno purpurno lice Anthonyja Marstona.

Još jedno lice - blijedo, s naočalima, tankim brčićima boje sijena.

Lice koje je jdnom vidio - ali kada? Nije to bilo na otoku. Ne, bilo je to mnogo prije. čudno, kako se ne može sjetiti imena ... Priglupo lice, zapravo momak koji izgleda kao neki nespretni klipan.

Pa jasno!

Konačno se sjetio - :i to otkriće ga zaprepasti.

Landor! Pamisao da je zaboravio kako Landor izgleda, zaista ga začudi.

Još jučer se trudio da se sjeti njegova lica, no, nije mu to pošlo za rukom.

A sada je bio tu; svaki detalj na njemu jasan i izrazit, kao da ga je jučer vidio.

Landor je bio oženjen sitnom, krhkam ženicom zabrinuta lica. Imali su i dijete, djevojčicu od svojih četrnaest godina. Po prvi put, Blore se upita što je bilo s njima.

Revolver. Što je s revolverom? To je mnogo važnije.

Što je više o tome razmišljao, zagonetka je postajala sve zamršenija . , .

To s revolverom nikako nije mogao shvatiti.

Netko u kući ima revolver ... Dolje je sat otkucao jedan.

Nit Bloreovih misli naglo se prekinu. On sjedne pomno osluškujući. čuo je neki šum, vrlo slab šum negdje ispred vrata.

Netko se kretao po zamračenoj kući.

Čelo mu se orosi. Tko se to tako tiho šulja hodnikom? Taj sigurno ništa dobro ne sprema! Usprkos svojoj težini, on nečujno sklizne s kreveta i u dva koraka nađe se uz vrata.

Ali šum se ne ponovi. Ipak, Blore je bio siguran da se ne vara. čuo je nečije korake, upravo pred svojim vratima. Kosa na tjemenu lagano mu se nakostriješi. Opet ga obuze strah ...

Netko se kriomice vrzmao po kući. Osluškivao je - no šum se ne ponovi.

A onda dođe u veliko iskušenje. Gorio je od želje da izađe i ispita teren.

Kad bi samo mogao vidjeti tko se to prikrada u mraku!

No, otvoriti vrata bila bi najveća glupost. Vjerojatno je onaj drugi samo na to i čekao. Možda je čak namjerno izazvao šum, računajući da će Blore čuti i izaći iz znatiželje.

Blore se potpuno ukoči i stane osluškivati. Sada je odasvud čuo šumove, škripanje, šuškanje, tajanstveni šapat - ali po svom zdravom razumu, znao je da je sve to samo plod njegove mašte.

A onda je najednom čuo nešto što nije bilo priviđenje. Koraci - vrlo lagani i oprezni, ali dovoljno glasni za uho koje je tako pažljivo osluškivalo, kao što je to radio Blore.

Koraci su se tiho približavali hodnikom. (Lombardova i Armstrongova soba bile su udaljenije od stepeništa nego njegova.) Onda su prošli kraj njegovih vrata, bez zastajkivanja.

Istog trena Blore donese odluku.

Mora vidjeti tko je to! Bio je siguran da je netko prošao kraj njegove sobe i pošao prema stepeništu. Kamo li je išao taj čovjek?

Kad je Blore bio u akciji, djelovao je vrlo brzo za čovjeka njegovih dimenzija, i naizgled tako tromog i teškog. Na prstima se vratio do kreveta, gurnuo šibice u džep, uzeo u ruke svjetiljku, prethodno izvadivši utikač i namotavši žicu oko nje. Bila je to kromirana svjetiljka s teškim ebonitnim postoljem, i mogla je korisno poslužiti kao borbeno oružje.

Bešumno pretrči preko sobe, makne stolicu ispod kvake, oprezno otključa vrata i skine zasun. Stupi u hodnik. Iz predvorja se čuo lagani štm. Blore, u čarapama, tiho otrči do vrha stepeništa.

Tek tada shvati zašto se svaki šum tako dobro čuo. Vjetar se potpuno stišao i mora da se razvedrilo. Kroz prozor na odmorištu prodirala je mjesečina i osvjetljavala predvorje.

Blore na trenutak ugleda neku priliku kako izlazi na ulazna vrata.

Sjuri niz stepenice da ga stigne, a onda naglo stane.

Opet mu je malo nedostajalo da napravi od sebe budalu! To je možda bila stupica zato da izađe iz kuće!

Ali, greška koju je onaj dragi napravio, bila je očita - upao je ravno Bloreu u šake!

Jer, od tri naseljene sobe na katu, jedna je sada morala biti prazna. Sada je morao samo ispitati koja je to soba!

Blore tiho krene duž hodnika.

Najprije stane pred Armstrongovim vratima i zakuca. Nije bilo odgovora.

Pričeka trenutak, a onda ode do Lombardove sobe.

Tu je smjesta dobio, odgovor. - Tko je?

Blore. Mislim da Armstrong nije u svojoj sobi. Pričekajte časak.

On produži do vrata na kraju hodnika. I tu zakuca.

– Gospođice Claythorne. Gospođice Claythorne.

Verin uplašen glas mu odgovori: - Tko je? Što se događa?

– Sve je u redu, gospođice Claythorne. Pričekajte trenutak, odmah se vraćam.

On požuri do Lombardove sobe. Vrata se odmah otvoriše. Lombard je stajao na njima. U lijevoj ruci držao je svijeću. Navukao je hlače preko pidžame, a desnu je ruku držao u džepu. Oštro upita:

– Što se, dovraga, događa?

Blore mu na brzinu sve ispriča. Lombardove oči zasvijetliše.

– Armstrong, je li? Dakle on, on je ta ptičica! - Pode do Armstrongovih vrata. - Oprostite, Blore, ali ja više nikome ništa ne vjerujem.

On žestoko pokuca na vrata. - Armstrong, Armstrong. Nije bilo odgovora.

Lombard klekne i proviri kroz ključanicu. Onda pažljivo uvuče mali prst u bravu.

– Ključa nema s unutrašnje strane.

– To znači da je vrata zaključao izvana, a ključ spremio u džep.

Philip potvrdno klimne glavom.

– Uobičajena mjera opreza. Uhvatit ćemo ga, Blore ... Ovaj put je naš!

Samo trenutak.

On otrči do Verine sobe. - Vera.

– Da?

– Hvatamo Armstronga. Nema ga u sobi. Ma što da čujete, ne otvarajte vrata. Jeste li me razumjeli?

– Da, jasno mi je.

– Ako naiđe Armstrong i kaže da su ubili mene ili Blorea, nemojte vjerovati. Shvaćate? Otvorite vrata jedino kad vam se obratimo i Blore i ja, zajedno. Jeste li razumjeli?

– Pa, nisam baš tako glupa. - Vrlo dobro.

Zatim se pridruži Bloreu i reče: - A sada - za njim! Lov počinje! Blore primijeti:

– Budimo oprezni. Ne zaboravite da on ima revolver.

Trčeći niza stepenice, Lombard se naceri.

– E, tu se varate. - On otvori ulazna vrata. - Zasun je skinut kako bi se lako mogao vratiti unutra.

Zatim nastavi:

– Revolver je kod mene! - On ga napola izvadi iz džepa i produži: - Noćas sam ga opet našao u ladici - vraćenog.

Blore se skameni. Lice mu se izmijeni. Lombard, primijetivši to, reče:

– Blore, ne budite tako blesavi! Pa neću vas ubiti! Ako hoćete, vratite se i zabarikadirajte u sobi! Ja idem za Armstrongom.

On krenu na mjesečinu. Poslije kraćeg oklijevanja, Blore pode za njim.

Pomisli: »Ja kao da namjerno izazivam sudbinu. No, na kraju krajeva .

Na kraju krajeva, već se i prije obračunavao sa zločincima koji su bili naoružani. Ako ništa drugo, ali hrabrosti mu nije nedostajalo. Pokaži mu opasnost i odmah će navaliti. Nije prezao pred otvorenom opasnošću, bojao se samo one mutne, nedokučive opasnosti, obavijene natprirodnim silama.

Ostavljena da čeka ishod događaja, Vera ustane i obuče se.

Jednom ili dvaput baci pogled na vrata. Bila su to dobra, čvrsta vrata.

Bila su zaključana, zasun navučen, a kvaku je pridržavala stolica, od hrastovine.

Ne bi se mogla silom otvoriti. Pogotovu to ne bi uspjelo dru Armstrongu, koji nije bio pretjerano fizički jak.

Kad bi bila na Armstrongovu mjestu i smjerala novo ubojstvo, pribjegla bi lukavstvu a ne sili.

Zabavljala se razmišljanjem o trikovima koji bi se mogli upotrijebiti.

Mogao bi, kao što je Philip nagovijestio, objaviti da je jedan od preostale dvojice mrtav. Ili bi se mogao pretvarati da je ranjen i dovući se stenjući do njenih vrata.

Postoje i druge mogućnosti. Mogao bi joj reći da je kuća u plamenu.

Štoviše, mogao bi zaista zapaliti kuću ... Da, to ne treba odbaciti.

Izmamiti onu dvojicu iz kuće, a onda - pošto bi prethodno sve polio benzinom - zapaliti kuću. A ona bi, kao kakav idiot, ostala zaključana u sobi dok ne bi bilo prekasno.

Vera pode do prozora. Nije loše. Za nuždu se može pobjeći. Bio bi to sasvim pristojan pad no, dolje je bila mekana cvjetna tratina. , Sjedne, uze dnevnik, i počne pisati čistim ispisanim rukopisom.

Treba nekako ubiti vrijeme.

Napregne sluh. Čula je neki šum. Učini joj se kao zvuk razbijenoj stakla. Dolazio je odnekud odozdo.

Slušala je napeto, ali šum se ne ponovi.

Onda je čula - ili joj ;se to samo pričinilo pritajen bat koraka, škripanje stepenica, šuštanje odijela; no, sve je bilo toliko neodređeno da je zaključila, kao i malo prije Blore, kako je sve to samo plod njezine mašte.

Odmah zatim začu nešto određenije zvukove: pokrete ljudi u prizemlju, žamor glasova. Potom, potpuno određen zvuk izazvan penjanjem uz stepenice, otvaranje i zatvaranje vrata, korake koji se penju prema tavanu, a onda još više šumova odozgo.

Koraci se najzad začuše i u hodniku. Vera začu Lambardov glas:

– Vera, jeste li dobro? - Da. Što se dogodilo? Tada se javi i Blore:

– Hoćete li nam otvoriti?

Vera priđe vratima, ukloni stolicu, skine zasun, otključa vrata i konačno ih otvori. Njih obojica ubrzano su disali, a noge i nogavice na hlačama bile su im potpuno mokre.

Ona ponovo upita: - što se dogodilo? Lombard odgovori: Armstrong je nestao ...

Vera krikne: - što?

– Jednostavno je ispario s otoka - reče Lombard.

Blore se pridruži:

– Ispario - to je prava riječ! Kao da je riječ o nekom mađioničarskom triku!

Vera nestrpljivo uzviknu:

– Glupost! Sigurno se negdje krije! Blore odvrati:

– Ne, ne krije se! Kažem vam da se ovdje čovjek nema gdje sakriti. Sve je kao na dlanu! Vani je mjesečina. Vidi se kao po danu. A njega ni od korova.

Vera upita:

– Možda se tajno vratio u kuću? Blore odvrati:

– Mislili smo i na to. Pretražili smo čitavu kuću, sigurno ste nas čuli.

Kažem vam, njega ovdje nema. Nestao je - odmaglio, propao u zemlju ...

Vera će s nevjericom:

– Ne vjerujem u to.

– Ma, to je živa istina, draga moja - uvjeravaše je Lombard.

I, poslije kraće pauze, doda:

– Ima tu još jedna sitnica koju vrijedi spomenuti: jedno prozorsko staklo u blagovaonici je razbijeno, a na stolu su samo tri mala crnca.

15. poglavlje

Troje ljudi sjedilo je u kuhinji i doručkovalo. Vani je sjalo sunce. Dan je bio prekrasan.

Oluja je pripadala prošlosti.

I, s promjenom vremena, promijeni se i raspoloženje zarobljenika na otoku.

Osjećali su kao da se upravo bude iz noćne more. Opasnost je, nema sumnje, još postojala, ali bila je to opasnost pri danjem svjetlu. Atmosfera straha koja ih je obavijala prošlu noć dok je urlao vjetar, sada je nestala.

Lombard predloži:

– Danas ćemo pokušati signalizirati s pomoću ogledala s najvišeg vrha, otoka. Nadam se da će neki bistri momak, lutajući po obali, prepoznati znak S. O. S. Navečer bismo mogli pokušati s vatrom - no, ovdje nema dosta drva, a osim toga mogli bi pomisliti da, je riječ o pjesmi, igri, općem veselju.

Vera primijeti:

– Netko će valjda prepoznati Morzeove znakove. A onda će doći po nas još prije večeri.

– Vrijeme se, doduše, razvedrilo - reče Lombard - ali more je još jako uzburkano. Valovi su ogromni! Neće im poći za rukom da se čamcem približe otoku do sutra.

– Zar još jedna noć ovdje? - uzvikne Vera. Lombard slegnu ramenima.

– Zašto da se zavaravamo? Mislim da će dvadeset i četiri sata biti dovoljno. Ako to izdržimo, spašeni smo.

Blore pročisti grlo i reče:

– Bolje da stvar odmah istjeramo na čistac: što se dogodilo s Armstrongom?

Lombard objasni:

– Pa, jedan dokaz imamo. Na stolu su samo tri mala crnca. Izgleda da se i Armstrong smirio.

– A zašto onda niste pronašli njegovo tijelo? - upita Vera.

Blore ubaci:

– To se i ja pitam. Lombard odmahnu glavom.

– Prokleto čudno, naprosto nevjerojatno! Blore će sumnjičavo:

– Možda je bačen u more.

– A tko ga je to mogao baciti? - oštro će Lombard. - Vi? Ja? Vidjeli ste ga da izlazi iz kuće. Onda ste došli po mene. Otišli smo ga zajedno potražiti. Kad sam to, dovraga, imao vremena da ga ubijem i nosim njegovo tijelo po otoku?

– Ne znam. Ali znam nešto drugo - odgovori Blore.

Lombard upita: - A što to?

– Revolver - odvrati Blore. - Vaš je. I sad ga imate kod sebe. Ništa ne dokazuje da nije čitavo vrijeme bio kod vas.

– Koješta, Blore, pa svi smo pretraženi.

– Da, sakrili ste ga prije, a poslije ste ga jednostavno uzeli natrag.

– Dragi moj glupane, kunem vam se da je netko drugi vratio revolver u moju ladicu. Kad sam ga tamo našao, to je bilo najveće iznenađenje u mom životu.

– I vi očekujete da u to povjerujemo? Što bi Armstrong, ili bilo tko drugi, imao od toga da ga opet vrati na mjesto?

Lombard bespomoćno slegmu ramenima:

– Nemam pojma. Sve je ludo. Posljednje što bi čovjek očekivao.

Izgleda potpuno besmisleno. Blore se složi.

– Da, upravo tako izgleda. Mogli ste izmisliti neku bolju priču.

– Pa to upravo dokazuje da govorim istinu, zar ne?

– Meni se baš tako ne čini. - Očito.

– Čujte, Lombard, ako ste tako pošteni kako se predstavljate ...

Philip promrmlja:

– A kada sam ja to tvrdio da sam pošten čovjek? Koliko ja znam, tako nešto nikada nisam rekao.

Blore se nije dao smesti.

– Ako govorite istinu, ima samo jedna stvar koju treba napraviti. Tako dugo dok posjedujete taj revolver, gospođica Claythorne i ja prepušteni smo vam na milost i nemilost. Jedino bi bilo fer da stavimo revolver zajedno s onim stvarima koje smo zaključali - i da i vi i ja zadržimo svaki svoj ključ.

Lambard zapali cigaretu. - Ne budite ludi.

– Nećete pristati?

– Ne, neću. Revolver je moj. Potreban mi je da se branim, zato ću ga zadržati.

– Tada je zaključak - jasan.

– Da sam ja U. N. Owen? Mislite što hoćete. Ali, ako je tako, zašto vas onda sinoć nisam ucmekao? Mogao sam to učiniti - ne jednom, već dvadeset puta.

Blore zaklima glavom.

– Ne znam, u tome i jest problem. Sigurno ste imali neki razlog.

Vera do tog trenutka nije sudjelovala u razgovoru. Sada se i ona javi:

– Mislim da se ponašate kao dva idiota. Lombard je pogleda.

– Što sada to znači?

– Zaboravili ste na pjesmicu - reče ona. Zar ne vidite da je tu rješenje?

I ona izrecitira značajnim glasom:

Četiri mala crnca - odoše na more svi; Jednog proguta crvena haringa - i osta ih Tri.

Zatim nastavi:

– Crvena haringa - to je ključ čitave stvari. Armstrong nije mrtav ...

Uzeo je porculansku figuricu da bi nas zavarao. Mislite što hoćete, ali Armstrong je još na otoku. Njegov nestanak je samo crvena haringa koja treba da nam zamaže oči ...

Lombard sjedne:

– Znate, možda imate pravo! Blore upita:

– Da, ali ako je tako, gdje je onda? Sve smo pretražili u kući i izvan nje.

Vera prezirno dobaci:

– I revolver smo svi tražili, pa ga ipak nismo našli! A čitavo vrijeme je bio negdje! Lombard promrmlja:

– Draga moja, postoji ipak neznatna razlika u veličini, između čovjeka i revolvera.

– To me se ne tiče, sigurna sam da sam u pravu.

Blore reče:

– Time bi se prilično adao, zar ne? Spominjanjem crvene haringe u pjesmici. Mogao je taj stih malo drugačije sastaviti.

Vera poviče:

– Zar ne shvaćate? On je lud! Sve skupa je ludo! Ludo je i to što se stalno pridržava onih stihova! Onako obući suca, ubiti Rogersa dok cijepa drva, otrovati gospodu Rogers da se više ne probudi, ubaciti pčelu u scenu smrti gospođice Brent! Kao kakva jeziva dječja igra - sve se mora slagati!

– Da, imate pravo - složi se Blore. Na trenutak se zamisli. - U svakorn slučaju, na otoku nema zoološkog vrta. Malo će se namučiti da ga dovuče ovamo.

– Ali, zar ste slijepì Mi smo taj zoološki vrt ... Sinoć više nismo ni nalikovali ljudima. Mi smo zoološki vrt ...

Jutro su proveli na stijeni, naizmjenično šaljući znakove ogledalom prema kopnu.

Nisu imali osjećaj da :ih je netko primijetio. Nikakvih signala ili odgovora nije bilo. Dan je bio lijep; tek tu i tamo nešto izmaglice. Ispod njih more se lelujalo. Nije se vidio nijedan čamac.

Prije toga, još su jednom bez uspjeha pretražili otok. Nije bilo ni traga nestalom liječniku. Vera podiže pogled i pogleda prema kući.

Kad je progovorila, disala je ubrzano:

– Čovjek se ovdje osjeća sigurnim, na otvorenom ... Nemojmo se više vraćati u kuću. Lombard se složi.

– Ideja nije loša. Ovdje smo prilično sigurni. Nitko nam se ne može približiti, a da ga mnogo prije ne primijetimo.

– Ostat ćemo ovdje - reče Vera odlučno. Javi se i Blore:

– Negdje moramo prenoćiti. Morat ćemo se vratiti u kuću.

Vera zadrhti.

– Ne mogu to podnijeti. Ne mogu preživjeti još jednu onakvu noć!

Philip je uvjeri:

– Bit ćete sigurni, zaključani u sobi. - Vjerojatno ste u pravu.

Vera ispruži ruke mrmljajući: - Predivno, opet sunce ...

A u sebi pomisli:

Kako je to čudno ... Gotovo sam sretna. A ipak, bit će da mi zaista prijeti opasnost ... Nekako sada izgleda da ništa nije strašno ... ovako po danu ... osjećam se snažnom ... osjećam da ne mogu umrijeti ...

Blore pogleda na sat.

– Dva sata. Što je s ručkom? Vera će tvrdoglavo:

– Ja se u kuću ne vraćam. Ostajem ovdje na otvorenom.

– Ne budite dijete, gospođice Claythorne! Morate jesti!

– Zlo mi je i pri samoj ;pomisli na jezik iz konzerve! Neću jesti. Kad su na dijeti, ljudi mogu danima izdržati bez hrane.

Blore ustvrdi:

– Ja moram redovito jesti, A vi, gospodine Lombard?

– Pa, ni ja baš ne plačem za onim jezikom. Ostat ću ovdje s gospođicom Claythorne.

Blore se kolebao. Vera će na to:

– Ne brinite za mene. Ne vjerujem da će me ubiti čim okrenete leđa - ako je to ono što vas muči.

– Kad vi tako kažete, u redu. Ali, dogovorili smo se da se ne razdvajamo.

– Pa, vi ste taj koji inzistira da pođe u zmijsko gnijezdo. Poći ću s vama, ako hoćete.

– Ne, hvala. Vi ostajete ovdje. Lombard se nasmije.

– Znači, još me se bojite? Pa, mogao bih vas oboje ubiti istog trena, kad bih to želio.

Blore odvrati:

– Da, ali to se ne bi slagalo s planom. Mora biti jedan po jedan, i to točno na određen način. - Gle, izgleda da vi znate sve o tome.

– S druge strane - nastavi Blore - malo je nezgodno ući sam u kuću ...

Philip dovrši:

– I zato, hoću li vam posuditi revolver? Odgovor - neću! To baš nije tako jednostavno. Blore slegnu ramenima i polako krene prema kući.

Lombard tiho reče:

– Vrijeme ručku u zoološkom vrtu! Životinje su vrlo osjetljive na svoje navike!

Vera će naglo:

– Nije li to što radi vrlo opasno?

– Onako kako vi to mislite - nije! Armstrong nije naoružan, a Blore je ionako dvaput jači od njega i vrlo je oprezan. Osim toga, ne vjerujem da se Armstrong nalazi u kući. štoviše, znam da nije tamo.

– Ali, koje nam onda rješenje ostaje? - Ostaje Blore.

– Zar mislite ...?

– Slušajte, djevojko. Čuli ste Bloreovu priču. Morate priznati da, ako je ona istinita, ja nikako nisam mogao imati svoje prste u Armstrongovu nestanku. Njegova priča mene isključuje. Ali ne isključuje njega. Mi imamo jedino njegovu riječ da je čuo korake i vidio nekog čovjeka kako silazi niza stepenice i izlazi iz kuće. Sve to skupa možda je čista laž.

Mogao je srediti Armstronga mnogo prije.

– Kako?

Lombard slegnu ramenima.

– To ne znamo. No, ako mene pitate, prijeti nam još samo jedna opasnost, a to je Blore. Što znamo o njemu? Baš ništa! Cijela ta priča o bivšem policajcu, možda je puka izmišljotina! On može biti bila tko, ludi milijunaš, šašavi biznismen, bjegunac iz Braudmurske ludnice. Ali jedno je sigurno: on je mogao počiniti sve ove zločine.

Vera problijedi. Gubeći dah, upita.: - A što ako se dočepa i - nas?

Pogladivši džep u kojem je bio revolver, Lombard će tiho:

– Ja ću se pobrinuti da se to ne dogodi. A onda je radoznalo pogleda.

– Vi mi iskazujete dirljivo povjerenje, Vera! Zar ste sasvim sigurni da vas ne bih ubio?

Vera odvrati:

– Čovjek mora nekome vjerovati ... Zapravo, mislim da griješite u pogledu Blorea. Još mislim da je to Armstrong.

Onda se iznenada okrenu prema njemu:

– Zar ne osjećate cijelo vrijeme da tu ima nekoga? Da nas netko stalno promatra i vreba? Lambard polako odgovori:

– To su samo živci.

– Znači, i vi ste osjetili?

Ona se strese i primakne se bliže k njemu.

– Recite, zar ne mislite - ona zastane, pa nastavi: - Čitala sam jednom o dva suca koji su došli u neki mali američki grad iz Vrhovnog suda. Oni su dijelili pravdu - APSOLUTNU PRAVDU. Jer uopće nisu bili s naše planete ... Lombard se namršti.

– Posjetioci iz svemira, je li? Ne, ja ne vjerujem u natprirodne sile. Ovo ovdje je ljudska ruka.

Vera će tihim glasom:

– Ponekad baš nisam posve sigurna ... Lombard je pogleda.

– To je savjest ... - Poslije kraće stanke nastavi: - Znači, ipak ste ga ubili?

Vera silovito odvrati:

– Nisam! Nisam! Nemate pravo tako govoriti!

On se blago nasmije.

– O, jeste, jeste, draga moja! Ne znam samo zašto. Ne mogu ni nagađati.

Vjerojatno je bio u pitanju neki muškarac. Jesam li pogodio?

Verino tijelo iznenada obuze malaksalost, strahoviti umor. Ona tupo reče:

– Da, bio je u pitanju muškarac ... Lombard će blago:

– Hvala. To sam htio znati ... Vera najednom skoči.

– Što je to? Potres?

– Ne, ne, ipak čudno, neki tupi udar potresao je tlo. A učinilo mi se, niste li čuli neki povik? Ja jesam.

Zurili su prema kući.

– Došlo je odande - reče Lombard. - Bolje bi bilo da odemo i pogledamo.

– Ne, ne, ja ne idem.

– Kako hoćete. Ja idem! - Dobro. Idem i ja!

Popeli su se do kuće. Terasa je na suncu izgledala sasvim mirna i bezazlena. Tu su malo zastali, a onda su, umjesto da udu na prednja vrata, oprezno zaobišli kuću.

Pronašli su Blorea. Ležao je na istočnoj strani kamene terase, smrskane glave, unakažene ogromnim mramornim blokom.

Philip podiže pogled.

– Čiji je to prozor, iznad nas?

Tihim, drhtavim glasom, Vera, odgovori:

– Moj - a ovo je sat s mojeg kamina ... Sada se sjećam. Bio je u obliku medvjeda ...

Ona ponovi posljednje riječi, drhtavim, isprekidanim glasom:

– Bio je u obliku medvjeda ...

Philip je zgrabi za rame.

On progovori uvjerljivim, zloslutnim glasom:

– Sad je sve jasno. Armstrong se skriva negdje u kući. Moramo ga pronaći.

Vera ga ščepa za ruku i poviče:

– Ne budite ludi! Sada smo mi na redu! Mi smo slijedeći! On baš i želi da ga tražimo! On s tim računa!

Philip se zaustavi. Onda prihvati zamišljeno: - Ima nešto u tome.

Vera uzviknu:

– Sad barem priznajte da sam bila u pravu. On klimnu glavom.

– Da, pobijedili ste! Armstrong je na:ša ptičica. Ali, gdje li se samo krije?

Pročešljali smo čitavu kuću.

Vera je bila uporna:

– Ako ga niste pronašli noćas, nećete ga naći ni sada ... To je logično.

Lombard nevoljko prizna: - Da, ali ...

– Sigurno je već pripremio neko skrovište; jasno, to se moglo i očekivati.

Znate, nešto kao one rupe za svećenika u starim veleposjedničkim kućama.

– To ni je takva kuća.

– Vlasnik je mogao tražiti da mu se tako nešto ugradi.

Philip Lombard odmahnu glavom.

– Sve smo pretražili, još ujutro. Zakleo bih se da nema takvog mjesta.

– Mora postojati ...

– Volio bih pogledati ... Vera uzviknu:

– Naravno, voljeli biste pogledati! I on to zna! On je unutra, čeka vas.

Vadeći revolver iz džepa, Lombard reče: - Ne zaboravite da imam ovo.

– Rekli ste da ne brinete za Blorea, jer mu Armstrong nije ravan. Sve je točno ako gledate fizički, a Blore je uz to bio i oprezan. Ali, izgleda da ne shvaćate da je Armstrong lud! A jedan luđak ima uvijek sve adute u rukama. On je dvaput lukaviji od bilo kojeg normalnog čovjeka.

Lombard spremi revolver i reče: - Onda idemo.

Na kraju Lombard upita:

– A što ćemo raditi kada se smrači?

Vera nije odgovarala. On produži ispitivačkim tonom:

– Na to niste mislili, je li?

Ona će bespomoćno:

– A što možemo učiniti? Bože, kako se ja bojim ...

Lombard zamišljeno reče:

– Vrijeme je lijepo. Bit će mjesečine. Moramo pronaći neko dobro mjesto gore, na najvišoj stijeni. Možemo sjediti tamo i čekati jutro. Ne smijemo zaspati ... Moramo čitavo vrijeme biti budni. A ako nam se bilo tko približi - ja pucam!

On zastane, a onda primijeti:

– Možda će vam biti hladno u toj tankoj haljinici?

Nasmijavši se teškom mukom, Vera uzvikne: - Hladno? Mrtvoj bi mi bilo još hladnije! Lombard tiho potvrdi:

– Da, to je istina.

Ona se nervozno vrpoljila.

– Poludjet ću ako ostanem još ovdje sjediti. Prošetajmo malo.

Polako su šetali gore-dolje, uz rub stijena koje su se izdizale iznad mora.

Sunce je tonulo prema zapadu. Njegovi zraci bili su zlatni i nježni.

Obavijali su ih zlatastim sjajem.

Prasnuvši iznenada u k:ratak nervozni smijeh, Vera reče:

– Šteta što se ne možemo okupati ... Lombard je gledao prema pučini.

Najednom upita:

– Što je ono tamo? Vidite - uz onu veliku stijenu? Ne - malo dalje, udesno ...

Vera se zagleda.

– Kao da je nečije odijelo!

– Kupač? - nasmije se Lombard. - Čudno. Vjerojatno samo morska trava.

Vera predloži: – hajde da pogledamo.

– Odijelo jest - reče Lombard kad su prišli bliže. - Čitav zamotuljak. Evo i jedne čizme. Dođite - provući ćemo se ovuda.

Provukoše se između stijena. Vera odjednom stane.

– To nije odijelo - to je čovjek ...

Tijelo je bilo uklješteno između dvije stijene, bačeno tu u naletu plime, nešto ranije toga dana. Lombard i Vera konačno stigoše do njega i sagnuše se.

Potamnjelo, purpurno lice - jezivo lice utopljenika ...

Lombard uzvikne:

– Bože! Pa to je Armstrong ...

16. poglavlje

Prođe čitava vječnost ... svjetovi se kovitlaše ... vrijeme je stalo ... stojeći u mjestu, prohujalo je tisuće vjekova ...

No, prošla je samo minuta ... dvije ... Dvoje ljudi zurilo je u mrtvo tijelo A onda, polako, vrlo polako, Vera Claythorne i Philip Lombard podignu glave i pogledi im se sretoše ...

Lombard se nasmije.

– Tu smo, dakle, Vera - je li?

Vera reče:

– Nikoga nema na otoku - baš nikoga osim nas dvoje ...

Glas joj nije bio jači od šapata.

– Upravo tako - potvrdi Lombard. - Sada barem znamo na čemu smo, zar ne?

Vera upita:

– Kako je izveden onaj trik s mramornim medvjedom?

On slegnu ramenima.

– Mađioničarski trik, draga moja, vrlo dobar ...

Pogledi im se ponovno sretnu. Vera pomisli:

Zašto nisam nikad prije bolje pogledala to lice? Vuk - eto što je - prava vučja njuška ... A ti grozni zubi ...

Lombard progovori:

– Ovo je kraj, shvaćate li? Sada smo došli do istine. I to je kraj ...

Glas mu je bio opasan, pun prijetnje, kao da reži.

Vera mirno reče: - Shvaćam ...

Buljila je u more. General Macarthur je isto tako zurio u more - kada, to – jučer? Ili, prekjučer? I on je rekao: To je kraj ...

On je to rekao s pomirenjem - gotovo s olakšanjem.

Ali, u Veri se na te riječi nešto pobuni. Ne, to ne mora biti kraj.

Ona pogleda mrtvo tijelo. - Jadni dr Armstrong ... Lombard posprdno upita:

– Što je sad to? ženska samilost?

– A zašto ne? Zar vi nemate samilosti?

– Za vas nemam. Ne očekujte to od mene! Vera ponovno pogleda tijelo.

– Moramo ga izvući odavde i odnijeti u kuću.

– Da bi se pridružio ostalim žrtvama? Da sve bude u redu? što se mene tiče, može ostati i ovdje.

– Dajte da ga barem izvučemo iz vode.

Lombard se nasmije: - Ako baš hoćete.

On se sagne i dohvati leš. Vera se osloni na njega, pomažući mu. Vukla je i trzala iz sve snage.

Lombard prodahta: - Nije baš ni lako.

Ipak su uspjeli dovući tijelo na obalu. Lombard se uspravi i reče:

– Zadovoljni? - Potpuno!

Njen ton upozori ga na opasnost. Hitro se okrene i još prije nego mu je ruka dosegla džep, znao je da će ga naći praznog.

Ona se odmakne na metar-dva i pogleda ga u oči, s revolverom u ruci.

Lombard reče:

– Znači, to je razlog vaše ženske brižnosti! Htjeli ste mi isprazniti džep?

Ona potvrdno klimne.

Držala je revolver mirna i odlučna.

Philip Lombard gledao je smrti u oči. Bio je svjestan da joj nikada nije bio tako blizu.

Ipak, nije se još predavao.

On reče zapovjedničkim tonom: - Dajte mi taj revolver.

Vera se nasmije. Lombard ponovi:

– Hajde, dajte mi ga.

Mozak mu je brzo radio. Kako da je riječima pridobije, da je obmanjuje dok joj ne oslabi pažnja, pa da se baci na nju?

Cijelog svog vijeka, Philip Lombard je stavljao život na kocku. Učini to i sada.

Govorio je polako, gotovo kao da će hipnotizirati:

– Znate što, draga moja djevojko, slušajte me...

A onda skoči. Strelovito, kao pantera - kao prava prerijska lisica ...

Automatski, Vera povuče okidač ... Lombardovo tijelo zaustavi se u zraku, a onda tresne na zemlju.

Vera mu oprezno pristupi, još držeći revolver u pripravnosti.

Ali - oprez više nije bio potreban.

Philip Lombard bio je mrtav pogođen ravno u srce ...

Vera osjeti olakšanje - ogromno olakšanje. Konačno je sve bilo gotovo.

Nema više straha, prestao je rat živaca ... Sada je sama na otoku ...

Sama s devet leševa ...

Ali, što onda? Ona je živa ...

Sjedila je tu, beskrajno sretna i beskrajno smirena ...

Nema više straha ...

Sunce je već zalazilo kad se Vera konačno pokrenula. Njena nepokretnost bila je reakcija na protekle događaje. Osjećala se veličanstveno sigurnom.

Sada tek shvati koliko je gladna i pospana. Prvenstveno - pospana.

Poželi da se baci na krevet i spava, spava, spava ...

Možda će sutra netko doći i spasiti je, ali, sada joj to više i nije bilo tako važno. Nije joj smetalo da ostane ovdje . " Sada kad je bila sama ...

Oh, blaženi, blaženi mir ...

Vera ustane i pogleda prema kući.

Nema se više čega bojati! Nikakav strah više je ne obuzima! Nitko više ne vreba na nju! Obična, dobro sagrađena moderna zgrada. A ipak, još do malo prije, ta ju je kuća ispunjavala stravom i užasom ...

Strah - kako je to čudna stvar! ...

No, sada je sve prošlo. Pobjeda! Trijumfalno je savladala najstrašniju opasnost koja joj je ikad prijetila! Svojom oštroumnošću i okretnošću pokvarila je račune svom potencijalnom ubojici.

Krenula je uzbrdo, prema kući.

Sunce je zalazilo, nebo na zapadu bilo je krvavo. Bilo je tako lijepo i mirno ...

Vera pomisli:

Mora da je sve ipak bio samo san ...

Kako je bila umorna, strahovito umorna! Osjećala je bol u svakom djeliću tijela, a otežali očni kapci polako su se spuštali. Nema se više čega bojati ... Spavati ... spavati ... spavati ... Zaspati bez straha - bila je sama na otoku. Jedan mali crnac osta sam i bijedan.

Nasmije se.

Uđe na ulazna vrata. I kuća i sve bilo je mirno i tiho.

Vera pomisli:

»U normalnim prilikama, čovjeku se baš ne bi spavalo u kući gdje gotovo u svakoj sobi leži po jedan leš!

Da li da ode u kuhinju i nešto pojede?

Malo se kolebala, a onda odluči da to ne učini. Bila je zaista preumorna Zastane kod vrata blagavaonice. Na sredini stola još su stajale tri porculanske figurice.

Vera se nasmije. Zatim reče:

– Dragi moji, vi ste na repu događaja!

Ona uze dvije figurice i baci ih kroz prozor. Čula je kako su se razbile, udarivši o kamen na terasi.

Zatim uze treću figuricu i zadrži je u ruci, govoreći:

– Mi smo pobijedili, mali moj! Sad možeš sa mnom. Pobijedili smo!

U predvorju je već vladao polumrak.

Sa crnčićem u ruci, Vera se počne penjati uza stepenice. Išla je polako, jer je iznenada osjetila jaki umor u nogama.

»Jedan mali crnac osta sam i bijedan. Kako se ono završilo? Ah, da! Ode i oženi se i ne osta Nijedan.

Oženi se ... Čudno - opet je osjetila da je Hugo u kući ...

Snažno je to osjećala. Da, Hugo je gore i čeka je.

Reče samoj sebi:

»Ne budi luda. Toliko si umorna da imaš priviđenja ...

Polako uza stepenice ...

Na vrhu stepenica nešto joj ispadne iz ruku, no, na prostiraču se nije čuo gotovo nikakav zvuk. Nije ni primijetila da je ispustila revolver ... Jedino je bila svjesna da čvrsto drži porculansku figuricu.

Kako je kuća bila prazna! Pa ipak, kao da nije bila prazna ...

Hugo je gore - čeka je ...

Jedan mali crnac osta sam i bijedan. Kako je ono glasio posljednji stih?

Nešto o vjenčanju - ili, možda nešto drugo?

Stigla je do vrata svoje sobe. Hugo je čeka unutra, bila je potpuno sigurna.

Vera otvori vrata ... Zastane joj dah ... što je to? što to visi s kuke na stropu? Konopac s omčom, potpuno spreman? I stolica ispod njega - stolica koja se može lako odgurnuti ...

To, dakle, Hugo želi ...

I, naravno, to je bio posljednji stih pjesmice. Ode i objesi se i ne osta Nijedan ... Porculanska figurica ispadne joj iz ruke, otkotrlja se i razbije o ogradu na kaminu.

Vera krenu poput automata. To je bio kraj tu, gdje ju je ona ledena vlažna ruka (Cyrilova ruka, naravno dodirnula po vratu ...

Smiješ plivati do stijene, Cyrile ...

Eto što je ubojstvo - tako lako i jednostavno!

Ali, kasnije se toga neprestano sjećaš ...

Ona se popne na stolicu, zureći preda se kao kakva mjesečarka ...

Namjesti omču oko vrata. Hugo je gleda, jer se želi uvjeriti da pravilno postupa.

Ona odgurne stolicu ...

Epilog

Sir Thomas Legge, pomoćni komesar u Scotland Yardu, ljutito uzvikne:

– Čitava stvar je nevjerojatna!

Inspektor Maine odvrati: S dužnim poštovanjem:

– Znam, gospodine. Pomoćni komesar produži:

– Deset leševa na otoku, a nigdje ni žive duše. To je potpuno besmisleno!

Inspektor iViaine bio je uporan:

– Ipak, gospodine, sve se to dogodilo. Sir Thomas Legge reče:

– Dođavola, Maine, pa netko ih je morao ubiti!

– U tome i jest naš problem, gospodine.

– U izvještaju liječnika nema ničeg što bi nam moglo pomoći?

– Ničeg, gospodine. Wargrave i Lombard ubijeni su iz revolvera, prvi hicem u glavu, a drugi ravno u srce. Gaspođica Brent i Marston umrli su od otrovanja cijanidom. Gospođa Rogers umrla je od prevelike doze klorala. Rogersu je glava raskoljena. Bloreova glava je smrskana.

Armstrong se utopio. Macarthuru je glava pukla od udarca u potiljak, a Vera Claythorne je obješena.

Pomoćni komesar se strese. Zatim reče: - Prljav posao - sve skupa!

Malo razmisli, a onda ljutito upita:

– Hoćete reći da od stanovnika Sticklehavena niste mogli izvući nikakav koristan podatak? K vragu, nešto bi morali znati.

Inspektor Maine slegnu ramenima.

– To su obični, priprosti ribari. Znaju da je otok kupio neki čovjek po imenu Owen i - to je sve.

– Tko je opskrbljivao otok i radio ostale poslove?

– Neki Morris. Isaak Morris. - I što on kaže na sve to?

– On ne može ništa reći, gospodine - mrtav je.

Pomoćni komesar se namršti. - Znamo li što o tom Morrisu?

– O, da, gospodine, znamo mi njega. Ne bi se baš moglo reći da je bio osobito ugodan, taj Morris. Bio je umiješan u onu Bennitosovu provalu s akcijama prije tri godine. U to smo sigurni, iako nema dokaza. A imao je svoje prste i u trgovanju drogom. Ni to ne možemo dokazati. Oprezna je to bila ptičica, taj Morris.

– I on je stajao iza ove stvari s otokom?

– Da, gospodine. On je učinio sve oko prodaje - iako je dao do znanja da otok kupuje za neku treću osobu, čije ime nije odao.

– Pa, nešto bi se tu dalo iščačkati, s financijske strane, zar ne?

Inspektor Maine se nasmije.

– Poznavajući Morrisa, sumnjam da bi se to isplatilo. Taj zna tako dobro računati, da ni najbolji računovođa u zemlji ne bi znao gdje mu je rep, a gdje glava! U to smo se uvjerili u aferi Bennitos. Ne, taj je svom poslodavcu zameo trag, u to možete biti sigurni.

Legge uzdahne, a Maine nastavi:

– Morris je uredio sve u Sticklehavenu, predstavljajući se kao zastupnik "Mistera Owenao". On je ljudima objasnio da je riječ o nekom eksperimentu, o nekoj okladi u vezi s boravkom na »pustom otoku« čitave sedmice i da se ne osvrću na bilo kakav poziv u pomoć koji bi došao s otoka.

Sir Thomas Legge nelagodno se vrpoljio u stolici. On upita:

– I kažete da ti ljudi nisu ništa posumnjali? Čak ni tada?

Maine slegnu ramenima.

– Vi, gospodine, zaboravljate da je Nigger Island prije toga pripadao mladom Amerikancu Elmeru Robsonu. Taj je na njemu priređivao najekstravagantnije zabave. Nimalo ne sumnjam da su stanovnicima sela oči :ispale od čuđenja. No, s vremenom su se navikli i počeli vjerovati da sve što ima veze s Nigger Islandom mora bita neobično. I, kad čovjek zrelo promisli, to je i normalno.

Pomoćni komesar smrknuto prizna da je to moguće.

Maine nastavi:

– Fred Narracott - to je čovjek koji je društvo prevezao na otok - ipak je rekao nešto što je bacilo malo svjetla na čitav slučaj. Rekao je da ga je začudio sastav društva. »Ni slično posjetiocima gospodina Robsona.

Vjerujem da ga je upravo činjenica što su. bili tako tihi i »normalni, navela da prekrši Morrisovo naređenje. Čamcem se prebacio na otok kad je čuo SOS signale.

– Kada su on i ostali krenuli?

– Signale je primijetila grupa mladih skauta. jedanaestog ujutro. Toga dana nisu mogli krenuti. Pošli su dvanaestog popodne, čim se pružila mogućnost da pristanu na otok. Svi najodlučnije isključuju mogućnost aa je netko napustio otok prije njihova dolaska. More je poslije bure bilo isuviše uzburkano.

– Zar nije netko mogao doplivati do obale? - Do obale ima više od milje.

More je bilo uzburkano i ogromni valovi razbijali su se o stijene. A na obali je bilo dosta svijeta - skauta i drugih ljudi - koji su stalno motrili otok.

Pomoćni komesar uzdahne, a onda upita:

– Što je s onom gramofonskom pločom koju ste pronašli u kući? Zar tu niste mogli ništa pronaći?

Inspektor Maine odgovori:

– I to sam ispitao. Napravla ju je neka kuća koja radi takve stvari za kazališne i filmske efekte. Poslana je na adresu Isaaka Morrisa, za U. N.

Owena. U obrazloženju narudžbe navedeno je da je ploča potrebna za amatersko izvođenje nove drame. Tekst je vraćen zajedno s pločom.

Legge upita:

– A što je sa sadržajem ploče?

– Upravo dolazim na to, gospodine. On pročisti grlo.

– Te optužbe ispitao sam što sam iscrpnije mogao. Pođimo od Rogersovih, jer oni su prvi stigli na otok. Njih dvoje bili su u službi neke gospođice Brady koja je iznenada umrla. Od liječnika koji ju je liječio ne može se doznati ništa određeno. On kaže da je isključeno da su je njih dvoje otrovali, ali je uvjeren da je tu ipak bilo nečeg sumnjivog. Ona je, kaže, umrla zbog njihove nemarnosti. Kaže da je to jedan od onih slučajeva koje je nemoguće dokazati.

– Tu je, zatim, sudac Wargrave. To je u redu. On je izrekao kaznu Setonu:.

– Usput rečeno, Seton je bio kriv - neopozivo kriv. Nakon što je obješen, pojavio se novi dokazni materijal koji je njegovu krivicu potpuno dokazao. Ali, u vrijeme suđenja, bilo je mnogo komentara i devedeset posto ljudi vjerovalo je da je Seton nevin i da je presuda bila završna riječ suca.

– Gospođica Claythorne bila je, kako sam ustanovio, odgajateljica u nekoj obitelji u kojoj se dogodila nesreća - utapljanje u moru. Čini se, međutim, da ona s tim nije imala nikakve veze; zapravo, vrlo se dobro ponijela - plivala je za djetetom, pa je i nju struja povukla, tako da je i sama spašena u posljednji čas.

– Nastavite - naredi pomoćni inspektor, uzdahnuvši.

I Maine duboko uzdahnu.

– A sada, dr Armstrong. Poznat čovjek. Imao je ordinaciju u Harley Streetu. Potpuno ispravan i pošten u liječničkoj praksi. Nisam uspio otkriti nikakvu ilegalnu operaciju ili slično. Ipak, istina je da je još 1925. u Leithmoreu, dok je radio u tamošnjoj bolnici, operirao neku ženu po imenu Clees. Upala trbušne maramice. Izdahnula je na operacionom stolu.

Možda nije bio dovoljno vješt prilikom operacije - konačno, tada je još bio neiskusan, ali nespretnost nije krivični prekršaj. Sigurno je da nije bilo nikakvih motiva.

– Zatim, gospođica Brent. Djevojka, Beatrice Taylor, bila je u njezinoj službi. Ostala je u drugom stanju i, pošto ju je gospođica Brent izbacila iz kuće, oduzela je sebi život skočivši u rijeku. Ružan gest - ali opet, nije zločin.

– Čini se da u tom grmu leži zec - ustvrdi pomoćni komesar. - U.lV.Owen pozabavio se slučajevima kojima zakon ništa ne može.

Maine revno nastavi:

– Mladi Marston bio je vrlo bezobziran vozač - dva puta kažnjavan zbog prebrze vožnje; po mom mišljenju, trebalo mu je oduzeti vozačku dozvolu.

To je sve što znamo o njemu. John i Lucy Combes imena su dvoje djece koje je pregazio u blizini Cambridgea. Neki prijatelji svjedočili su u njegovu korist, pa se izvukao s novčanom kaznom.

– O generalu Macarthuru ne mogu ništa određeno saznati. Prošlost - čista; služba u ratu - sve u najboljem redu. Arthur Richmond služio je pod njegovom komandom u Francuskoj i poginuo je u akciji. Nije bilo nikakvih trzavica između njega i generala; bili su, štoviše, dobri prijatelji.

U to vrijeme bilo je nekih većih grešaka, pa su oficiri često nepotrebno slani u smrt. Možda je i to bio takav slučaj.

– Možda - prihvati pomoćni komesar.

– A sada - Lombard. Philip Lombard bio je umiješan u neke vrlo sumnjive poslove u inozemstvu. Jednom ili dvaput za dlaku je izmakao slovu zakona. Uživa glas smjelog i ne osobito skrupuloznog čovjeka. Tip koji. bi bio kadar da na nekom mirnom, zabačenorn mjestu, počini više ubojstava.

– Na kraju dolazimo do Blorea. - Maine je oklijevao. - On je, naravno, bio jedan od naših. Njegov sugovornik se promeškolji.

– Blore - ubaci pomoćni komesar silovito - to je priča za sebe!

– Mislite, gospodine? Pomoćni komesar odvrati:

– Uvijek sam tako mislio. Ali, bio je dovoljno vješt da na vrijeme opere ruke. Uvjeren sam da je počinio krivokletstvo u pogledu Landora. To mi se onda nije nikako sviđalo. Ali, ništa nisam pronašao. Slučaj sam povjerio Harrisu, ali ni on nije bio bolje sreće. Ipak, još vjerujem da bi se tu moglo štošta pronaći da smo samo znali pravilno usmjeriti istragu. Taj čovjek nije bio ispravan.

Poslije kraće stanke Thomas Legge upita:

– A Isaak Morris je, kažete, mrtav? Kad je umro?

– Mislio sam da ćete to pitati. Isaak Morris umro je u noći osmog kolovoza. Uzeo je prejaku dozu sredstava za spavanje; ni po čemu ne može se ustanoviti da li je to nesretni slučaj ili samoubojstvo.

Legge polako upita:

– Zanima li vas što mislim, Maine? - Mogu samo nagađati, gospodine.

Legge ga presiječe:

– Taj Morris je izabrao pravi trenutak da umre!

Inspektor Maine zaklima glavom.

– Mislio sam da ćete to reći, gospodine. Pomoćni komesar tresnu šakom po stolu i uzviknu:

– Cijela stvar je fantastična, gotovo nemoguća! Deset ljudi ubijeno na tom grebenu usred mora, a mi ne znamo ni tko je to učinio, ni kako, ni zašto!

Maine se nakašlje, a zatim reče:

– Pa, nije baš sasvim tako, gospodine. Znamo zašto - barem otprilike.

Riječ je o fanatiku s nekim sumanutim idejama o pravdi. Okomio se na ljude kojima zakon nije mogao ništa. Odabrao je deset ljudi - da li zaista krivih ili ne, nije više bilo važno ...

– Nije bilo važno? A meni se čini ...

Ne dovrši rečenicu. Inspektor Maine uljudno pričeka. Legge odmahnu glavom, uzdahnuvši.

– Nastavite - reče. - Za trenutak mi se učinilo da sam nešto pronašao.

Takoreći, rješenje čitave zagonetke. Ali, ta se nit sada izgubila. Produžite s onim što ste iznosili.

Maine nastavi:

– Bilo je deset ljudi koje je trebalo - pogubiti, da upotrijebimo taj izraz.

To je i učinjeno. U. N. Owen obavio je svoj zadatak. I onda je jednostavno nestao s otoka.

Pomoćni komesar ironično prekinu inspektora:

– Fantastičan hokus-pokus: sad ga vidiš, sad ga ne vidiš. Ali Maine, neko objašnjenje mora posto jati!

Maine upita:

– Hoćete reći da, ako taj čovjek nije bio na otoku, onda ga nije, svakako, mogao ni napustiti - a sudeći po iskazima

svih koje smo ispitivali, njega tamo zaista nije ni bilo. Ako je tako, onda je jedino moguće objašnjenje da je to bio jedan od desetorice.

Pomoćni komesar kimne glavom. Maine gorljivo nastavi:

– Mislili smo i na tu mogućnost, gospodine. Ispitali smo sve. Kao prvo, tok događaja na Nigger Islandu nije nam sasvim nepoznat. Vera Claythorne vodila je dnevnik. Emily Brent također. Stari Wargrave isto je nešto bilježio pravničko tajno pismo, ali posve jasno pisano. A i Blore je pisao svoje komentare. Sve se bilješke slažu. Ubijeni su ovim redom: Marston, gospoda Rogers, Macarthur, Rogers, gospođica Brent, Wargrave.

Poslije njegove smrti, dnevnik Vere Claythorne navodi samo da je Armstrong napustio kuću u toku noći i da su Blore i Lombard krenuli za njim. Blore ima u svom notesu još jednu bilješku - samo dvije riječi: »Armstrong nestao.

– Uzevši sve u obzir, učinilo mi se da bih lako mogao riješiti problem.

Armstrong se, kako znate, utopio. Ako pođemo od pretpostavke da je on bio lud, što ga je moglo spriječiti da poubija ostale i na kraju izvrši samoubojstvo bacivši se sa stijene? Ili, ako nije bilo tako, možda se utopio pokušavajući da dopliva do obale.

– Lijepo rješenje - ali pokazalo se nemogućim. Da, gospodine, nemogućim. Kao prvo, tu je iskaz policijskog liječnika. On je stigao na otok trinaestog kolovoza rano ujutro. Nije nam mogao mnogo reći.

Mogao je samo tvrditi da su svi bili mrtvi već najmanje trideset šest sati, a po svoj prilici i znatno duže. Ali, bio je odlučan u pogledu Armstronga.

Rekao je da je ovaj sigurno ležao u vodi osam do deset sati prije nego što je bio izbačen na obalu. Iz toga proizlazi da je Armstrong dospio u more negdje u noći sa desetog na jedanaesti - objasnit ću vam kako. Pronašli smo mjesto gdje je voda izbacila njegov leš; bio je uklješten između dvije stijene na kojima su ostali tragovi odijela, kose, itd. Mora da ga je tu izbacila plima jedanaestog kolovoza znači, negdje oko 11 sati prije podne.

Poslije toga bura se stišala i visoki nivo vode znatno je opao.

– Vi ćete možda reći da je Armstrong mogao smaknuti ostalo troje prije, nego što je te noći dospio u more. Ali ima tu ;još jedna stvar.

Armstrongovo tijelo bilo je izvučeno iznad znaka najvišeg vodostaja.

Pronašli smo ga izvan domašaja i najjače plime. Bio je lijepo i uredno položen na zemlju.

– Iz toga proizlazi samo jedno; netko je na otoku bio živ i poslije smrti Armstronga.

On zastane, a zatim nastavi:

– I što onda ostaje? Evo kako stvari stoje jedanaestog rano ujutro.

Armstrong je nestao (utopljen). Preostaje još troje: Lombard, Blore i Vera Claythorne. Lombard je ubijen iz revolvera; njegovo tijelo pronađeno je na obali - u blizini Armstrongova. Vera Claythorne zatekli smo u njenoj sobi obješenu. Bloreovo tijelo bilo je na terasi. Glava mu je bila smrskana teškim mramornim satom koji je - kako se može pretpostaviti - pao na njega s prozora.

Pomoćni komesar oštro upita: - čijeg prozora?

– Vere Claythorne. A sada, gospodine, pogledajmo svaki od ta tri slučaja posebno. Najprije Philip Lombard. Recimo da je on bacio na Blorea onu mramornu gromadu, uspavao Veru Claythorne i objesio je, a onda sišao na obalu i ustrijelio se.

– Ali ako je tako bilo, tko mu je onda oduzeo revolver? Jer, taj je revolver pronađen gore, u kući, na pragu vrata na vrhu stepenica, blizu vrata Wargraveove sobe.

Pomoćni komesar upita:

– Ima li kakvih otisaka :prstiju? - Da, gospodine, Vere Claythorne. - Ali čovječe, pa onda ...

– Znam što ćete reći; da je Vera Claythorne ubila Lombarda, odnijela revolver natrag u kuću, bacila sat na Blorea, a onda se sama objesila.

– I sve bi to bilo lijepo i. dobro - ali samo donekle. U njezinoj sobi nalazi se stolica na čijem su sjedalu otkriveni tragovi morske trave; isti kao i na njenim cipelama. Čini se kao da je stala na tu stolicu, namjestila sebi omču oho vrata i zatim nogom odgurnula stolicu.

– Ali ta stolica nije nađena odgurnuta. Bila je, kao i sve druge, uredno postavljena. uza zid. To je učinjeno poslije smrti Vere Claytlzorne. Učinio je to netko drugi.

– Ostaje nam još Blore, i ako mi sada kažete da je, pošto je ubio Lombarda i natjerao Veru da se objesi, izišao i sam sebi svalio na glavu onu gromadu mramora time, što je povukao neki konopac - e, to vam jednostavno neću povjerovati. Ljudi se ne ubijaju na tako nemoguć način - a što je još važnije, Blore uopće nije bio takav tip. Mi smo ga bar poznavali, to zaista nije bio čovjek kojeg bi ikad mogli optužiti da je opsjednut sumanutom željom da dijeli nekakvu apstraktnu pravdu.

Pomoćni komesar prihvati:

Slažem se s vama.

Inspektor Maine nastavi:

– I iz toga proizlazi da je netko drugi morao biti na otoku; netko tko je sve opet doveo u red kad je završio posao. Ali, gdje se krio sve vrijeme - i kuda je kasnije nestao? Stanovnici Sticklehavena potpuno su sigurni da nitko nije mogao napustiti otok prije nego što je stigao čamac sa spasiteljima. Ali tada ...

On zastane.

Pomoćni komesar prihvati:

Tada ...

Onda duboko uzdahnu, zavrti glavom i nagnu se:

– Ali tada, tko ih je ubio?

Rukopisni dokument vlasnika ribarskog čamca Enma Jane poslan Scotland Yardu.

Još u ranoj mladosti shvatio sam da je moja priroda zapravo skup proturječnosti. Moja prva odlika jest neizlječivo romantična mašta.

Bacanje u more boce s nekim važnim dokumentom nešto je što me redovno uzbuđivalo kada sam, kao dijete, čitao pustolovne priče. To me još i danas uzbuđuje i zato sam odabrao ovaj put da saopćim svoju ispovijest, da je, zatvorenu i zapečaćenu, povjerim morskim valovima.

Računam da postoje gotovo stopostotni izgledi da moja ispovijest bude pronađena i onda će (osim ako time pretjerano ne laskam samom sebi tajna serije ubojstava, do tada nerazjašnjena, biti odgonetnuta.

Uz romantičnu maštu donio sam na ovaj svijet i druge odlike. Tako mi promatranje ili izazivanje smrti pruža nesumnjivo sadističko zadovoljstvo.

Sjećam se eksperimenata sa osama i raznim vrtnim štetočinama ... Još od najranije mladosti osjećao sam slast ubijanja.

No, usporedo s tim, u meni je postojalo i nešto sasvim suprotno - jaki smisao za pravdu. Grozim se i pri samoj

pomisli da bi neka nevina osoba ili neko nedužno stvorenje moglo patiti ili izgubiti život zbog nekoga mog postupka. Oduvijek nezadrživo osjećam da pravda mora pobijediti.

Mislim da se može razumjeti - neki psiholog bi to vjerujem zacijelo shvatio - da sam zbog takvog duševnog ustrojstva izabrao pravnički poziv.

On odgovara gotovo svim mojim nagonima.

Zločin i njegovo kažnjavanje oduvijek su ma oduševljavali. Čitanje kriminalističkih romana svih vrsta za mene je bila prava poslastica. Iz puke zabave smišljao sam najvještija i najduhovitija ubojstva.

Kada sam s vremenom dospio na položaj predsjednika suda, onaj moj drugi potajni nagon došao je u priliku da se nesmetano razvija. Promatrati bijednog zločinca kako se svija na optuženičkoj klupi i gledati kako mu se sudbina nemilosrdno približava, kako grca u mukama prokletih, ispunjavalo me neizrecivim zadovoljstvom. Ali ne zaboravite, promatranje nevinog čovjeka u takvoj situaciji nije za me bilo nikakvo zadovoljstvo. U najmanje dva navrata obustavio sam suđenje kad sam stekao dojam da je optuženi očito nevin, objasnivši poroti da nema što presuditi. Međutim, zahvaljujući ispravnosti i djelotvornosti naših policijskih snaga, većina optuženih, koji su došli pred mene da bi im se sudilo za ubojstvo, bili su zaista krivi.

Ovdje iznosim tvrdnju da je to bilo i s Edwardom Setonom. Njegov izgled i ponašanje zavarali su većinu, a uspio je ostaviti dobar dojam i na porotu. Ali ne samo dokazni materijal koji je bio nedvosmislen, premda preskroman, već i moje poznavanje zločinca, govorili su mi da je on bez sumnje počinio zločin - brutalno ubojstvo starije žene koja je u njega imala neograničeno povjerenje.

Prati me glas da rado šaljem na vješala, ali to zapravo ne zaslužujem. U svojoj završnoj riječi uvijek sam bio strogo pravedan i obziran.

Sve što sam činio bilo je to da porotu zaštitim od utjecaja emocionalnih apela nekih naših osjećajnih branitelja; uvijek sam upozoravao na stvarni dokazni materijal.

Ima tome već nekoliko godina otkako sam postao svjestan promjene koja se u meni odigrala, zapravo popuštanja kontrole. Spopala me želja da i sam djelujem umjesto da sudim.

Poželio sam - otvoreno to priznajem - da sam počinim ubojstvo. U tome sam vidio strasnu želju umjetnika da se izrazi! Bio sam ili sam mogao postati - umjetnik zločina!

Moja mašta, strogo obuzdavana mojim pozivom, potajno je nabujala i skrhala snagu mojeg otpora.

Moram - moram - moram počiniti ubojstvo! Štoviše, to ne smije biti neko obično ubojstvo! Mora to biti fantastičan zločin, nešto čudesno, nešto još neviđeno! U tom pogledu mislim da još imam maštu nedoraslog mladića.

Htio sam nešto teatralno i gotovo nemoguće!

Htio sam ubiti ... Da, htio sam ubiti ...

Ali - ma koliko se to nekima činilo nevjerojatnim - u toj težnji obuzdavao me i sprečavao moj urođeni smisao za pravdu. Nevini ne smiju stradati!

A onda, sasvim nenadano , došao sam na ide ju - i to poslije čisto slučajne primjedbe u toku nekog običnog razgovora. Sreo sam nekog liječnika opće prakse, i taj je, onako usput, primijetio da zacijelo ima mnogo zločina koje zakon nije kadar kazniti.

I naveo je sudbinu neke svoje pacijentice, neke stare dame koja je nedavno umrla. Rekao je kako je uvjeren da je smrt nastupila zbog toga što joj bračni par koji je bio u njenoj službi i njenom smrću došao do znatnog imetka nije davao sredstvo za okrepu. Tako nešto, objasnio je, potpuno je nemoguće dokazati, no on je sam duboko uvjeren da je to bio uzrok smrti.

Dodao je da se stalno zbivaju slični slučajevi - svjesna ubojstva - kojima zakon ne može ništa.

To je bio početak. Odjednom sam pred sobom ugledao otvoren put. I donio sam odluku da počinim, ne jedno, već seriju ubojstava.

Prisjetio sam se neke pjesmice iz djetinjstva, pjesmice o deset malih crnaca. Još kao dvogodišnje dijete bio sam opčinjen njome, neumoljivim opadanjem brojeva, osjećajem neizbježnosti.

I počeo sam potajno prikupljati žrtve ...

Ne želim zauzimati prostor detaljnim opisivanjem kako sam dolazio do njih. Svaki razgovor usmjeravao bih na određeno polje i - rezultati su i mene samog zaista iznenadili, Boraveći u nekom oporavilištu, saznao sam za slučaj dr Armstronga; neka bolničarka - veliki trezvenjak - da bi mi dokazala koliko je alkohol štetan - ispriča mi postupak liječnika koji je prije mnogo godina u nekoj bolnici, pod utjecajem alkohola usmrtio pacijenticu koju je operirao. Nekoliko naoko nevažnih pitanja o kojoj je bolnici riječ uskoro mi je pružilo potrebne podatke. Nisam imao nikakvih poteškoća da uđem u trag dotičnom liječniku.

Razgovor između dvojice starih vojnika velikih brbljavaca - doveo me na trag generala Macarthura. Neki čovjek, koji. se kratko vrijeme prije toga vratio s rijeke Amazone, ispričao mi je o neslavnim podvizima nekog Philipa Lombarda. Od neke zlovoljne memsahib s Majorke doznao sam priču o puritanki Emily Brent i njenoj jadnoj sluškinji. Anthonyja Marstona odabrao sam iz velike grupe ljudi koji su počinili slične prekršaje. Zbog njegove krajnje okorjelosti i nesposobnosti da osjeti bilo kakvu odgovornost za živote koje je oduzeo, bio je u mojim očima tip opasan po zajednicu, čovjek koji ne treba da živi. Bivši inspektor Blore došao mi je pod ruku prirodno - iz razgovora koje su moji kolege sasvim otvoreno vodili o slučaju Landor. Na njegov prekršaj gledao sam vrlo ozbiljno. Policajci, kao sluge zakona, moraju uvijek biti do maksimuma ispravni, jer se njihovoj riječi vjeruje već po samoj prirodi njihova zvanja.

Tu je, napokon, i slučaj Vere Claythorne. Bilo je to prilikom prelaska Atlantika. Jedne noći, u salonu za pušače ostali smo jedino ja i neki zgodan mladić po imenu Hugo Hamilton.

Hugo Hamilton bio je nesretan. Da bi ublažio svoju nesreću, ispio je podosta alkohola. Bio je u onom plačljivom stanju kad se čovjek lako povjerava. Ne očekujući nešto posebnog, automatski sam skrenuo razgovor na uobičajenu temu. Odziv me zapanjio. Još i sad se sjećam njegovih riječi.

»U pravu ste. Ubojstvo nije ono što ljudi većinom pod tim podrazumijevaju - davanje komadića arsena - guranje u provaliju i slično.

Nagnuo se naprijed i unoseći se u lice, rekao: »Poznavao sam djevojku ubojicu. Poznavao sam je dobro, kažem vam. Štoviše, bio sam lud za njom ... Tako mi boga, ponekad mi se čini da sam još lud za njom .

1. To je pravi pakao, kažem vam, pakao ... Vidite, ona je to učinila takoreći zbog mene ... Nisam ni sanjao o tome. žene su demoni, pravi demoni ne biste povjerovali da takva djevojka, dobra, vesela i poštena djevojka, ne biste povjerovali da bi učinila tako nešto, zar ne? Da bi mogla odvesti dijete na more i pustiti ga da se utopi - ne biste povjerovali da bi jedna žena bila sposobna tako nešto učiniti?

Upitao sam ga:

»Jeste li sigurni da je to učinila?

Kao da se najednom otrijeznio, odgovori mi: »Sasvim sam siguran. Nikom drugom to ne bi bilo ni na kraj pameti. Ali ja sam to znao čim sam joj pogledao u oči, po povratku, poslije svega ... Znala je da ja znam ... Nije jedino shvatila da sam volio to dijete .

Ništa više nije rekao, no, nije bilo teško rekonstruirati čitavu priču.

Bila mi je potrebna i deseta žrtva. Izabrao sam nekog Morrisa, čovječuljka koji se bavio sumnjivim poslovima. Medu ostalim, imao je svoje prste u trgovini drogom, a na duši i kćer nekih mojih prijatelja koju je naveo da uzima drogu; jadnica, počinila je samoubojstvo u dvadeset i drugoj godini.

U toku traganja za žrtvama, plan je polako sazrijevao u mojoj glavi.

Sacta je bio gotov, a razgovor s nekim liječnikom iz Harley Streeta još ga je više učvrstio. Već sam spomenuo da sam se svojedobno podvrgao operaciji; taj razgovor u Harley Streetu dao mi je do znanja da bi nova operacija bila beskorisna. Liječnik je to vrlo pažljivo rekao, no navikao sam da u svakoj izjavi pronalazim istinu.

Nisam saopćio liječniku svoju odluku; moja smrt neće biti polagana i mučna, kako bi prirodni tok to zahtijevao. Ne, moja smrt trebala je nastupiti u plamenu uzbuđenja. Odlučio sam živjeti, prije nego umrem.

A sada prelazim na tehničke pojedinosti zločina na Nigger Islandu.

Zakupiti otok, uz pomoć Morrisa koji mi je zameo trag, nije bilo teško.

Bio je pravi stručnjak za takve poslove. Sredivši podatke koje sam prikupio o svojim budućim žrtvama, uspio sam za svakog od njih pronaći mamac. Nijedan od mojih planova nije zakazao.

Svi gosti stigli su na Nigger Island osmi kolovoza. U toj grupi bio sam i ja, Morrisa tada više nije bilo medu živima. Patio je od probavnih smetnji.

Prije nego što sam napustio London, dobio je kapsulu s lijekom koji, kako sam mu rekao, ima čudesno djelovanje na moje želučane sokove. Rekao sam mu da lijek uzme neposredno prije spavanja. Uzeo je kapsulu bez oklijevanja. Naime, bio je pomalo hipohondar. Bio sam siguran da neće ostaviti neke kompromitantne dokumente ili bilješke, jer nije bio od te vrste ljudi.

Redoslijed smrti na otoku rezultat je pažljivog proučavanja. Došao sam do zaključka da su stupnjevi krivice mojih gostiju različiti. Odlučio sam da oni čija je krivica najmanja umru prvi, kako ne bi morali podnositi onu dugotrajnu napetost i strah koje sam namijenio težim krivcima.

Anthony Marston i gospoda Rogers otišli su prvi - on trenutačno, a ona u mirnom snu. Shvatio sam da je Marston jedan od onih tipova koji se rađaju bez osjećaja moralne odgovornosti koji većina nas ima. Bio je amoralan i bezbožan. Gospoda Rogers - u to nisam sumnjao bila je pod utjecajem svoga muža.

Nije potrebno pobliže objašnjavati kako je ovo dvoje napustilo ovaj svijet. Policija je to sigurno s lakoćom ustanovila. Cijankalij se lako može nabaviti za kućanstvo - za smirivanje pčela. Imao sam manju količinu uza se i nije mi bilo teško da ga ulijem u gotovo praznu čašu Anthonyja Marstona za vrijeme opće napetosti nakon puštanja gramofonske ploče.

Moram priznati da sam u toku čitanja optužnice pažljivo promatrao lica svojih gostiju i da, oslanjajući se na dugogodišnje iskustvo, nisam ni na tren posumnjao da su svi redom zaista krivi.

Za moje skorašnje napade bola preporučeno mi je specijalno sredstvo za uspavljivanje - klorov hidrat. S lakoćom sam se uzdržavao sve dok nisam uštedio smrtonosnu dozu. Kada je Rogers donio gore čašu vode za svoju ženu i stavio je na stolić, prolazeći. pokraj njega, ubacio sam otrov u čašu.

Bio je to lak pasao, jer tada još nitko nije ništa sumnjao.

Smrt generala Macarthura bila je posve bezbolna. Nije me čuo kad sam mu prišao s leda. Naravno, morao sam s najvećom opreznošću izabrati trenutak kada ću napustiti terasu, ali sve se uspješno završilo.

Kao što sam i predvidio, otok je pretražen i ustanovljeno je da nema nikoga osim nas sedmero. To je odmah stvorilo drugačiju atmosferu.

Javile su se prve sumnje. Znao sam da će mi uskoro trebati saveznik. Za tu ulogu izabrao sam dr Armstronga. Lakovjeran čovjek, poznavao me i iz viđenja, a i po čuvenju, i bilo mu je nezamislivo da bi čovjek mog položaja mogao zapravo biti ubojica! Sve njegove sumnje bile su usmjerene prema Lombardu, a ja sam se pretvarao da i sam tako mislim. Nagovijestio sam mu da sam skovao plan kako da se ubojica uhvati u zamku i sam oda.

Iako su sve sobe pretražene, nije se još pristupilo pretraživanju samih gostiju. No, i to je ubrzo došlo na red.

Rogersa sam ubio ujutro deseti kolovoza. Cijepao je drva i nije čuo da mu se približavam. U džepu je imao ključ od

blagovaonice koju je prethodne noći zaključao.

U gužvi koja je izbila kad je pronađen Rogersov leš, tajno sam ušao u Lombardovu sobu i uzeo revolver. Znao sam da će ga imati, zapravo naredio sam Morrisu da mu to predloži prilikom razgovora s njim.

Za doručkom sam neprimjetno usuo posljednju dozu klorala u kavu gospođice Brent. Ostavili smo je u blagovaonici. Malo kasnije uvukao sam se tamo; bila je već gotovo bez svijesti; nije mi bilo teško da joj ubrizgam jaku dozu cijanida. Igra sa pčelom zaista je bila djetinjasta, ali to mi je pričinilo veliko zadovoljstvo. Uživao sam u tome da ostanem što vjerniji svojoj dječjoj pjesmici.

Odmah poslije dogodilo se ono što sam predvidio, zapravo mislim da sam to čak sam predložio. Svi smo se podvrgli strogom pregledu. Prije toga sam pohranio revolver na sigurno mjesto, a klorala više nisam ni imao.

Tada sam nagovijestio Armstrongu da je došlo vrijeme za našu akciju.

Plan je bio jednostavan. Trebalo je samo da ja odigram ulogu slijedeće žrtve. To bi možda zbunilo ubojicu objasnio sam mu - a, u svakom slučaju, kao mrtvac bih se mogao šuljati po kući i uhoditi nepoznatog ubojicu.

Armstrongu se ideja svidjela. Ostvarili smo je još iste večeri. Malo crvene gline na čelo, crvena zavjesa, vuna - i predstava je mogla početi.

Svjetlo svijeća bilo je vrlo nesigurno i treperavo, a Armstrong je trebao biti jedini koji će me pregledati.

Trik je upalio i bolje nego što smo mislili. Gospodica Claythorne izbezurrlljeno je zavrištala naišavši na morsku travu koju sam smišljeno namjestio u njenoj sobi. Svi su poletjeli uza stepenice, a ja sam mirno zauzeo pozu nove žrtve.

Kad su me ugledali, efekt je bio upravo onakav kakav sam očekivao.

Armstrong je svoju ulogu odigrao gotovo posve profesionalno. Odnijeli su me uza stepenice i položili na krevet. Nitko više nije brinuo o meni, bili su isuviše prestravljeni i strašno su se bojali jedan drugog.

S Armstrongom sam ugovorio sastanak u četvrt do dva. Odveo sam ga nešto dalje od kuće, na sam rub stijene. Rekao sam mu da s tog mjesta možemo vidjeti svakog tko bi nam se pokušao približiti. Osim toga, nitko iz kuće nije nas mogao vidjeti, jer su spavaće sobe gledale na drugu stranu.

Još nije ništa sumnjao, iako je trebao biti upozoren, samo da, se sjetio narednog stiha pjesmice. »Jednog proguta crvena haringa ...I, nasjeo je na tu haringu ...

Bilo je to sasvim lako. Uzviknuo sam, nagnuo se preko ruba, i pozvao ga da pogleda nije li ono ulaz u pećinu? I sam se nagnuo. Snažno sam ga gurnuo, izgubio je ravnotežu i strmoglavio se u zapjenušano more. Vratio sam se u kuću. Ono što je Blore čuo bili su moji koraci. Nekoliko minuta kasnije, ponovno sam izašao iz Armstrongove sobe, samo ovaj put namjerno s više buke, kako bi me netko od njih čuo. Stigavši na kraj stepenica, čuo sam kako se otvaraju vrata. Vjerojatno su mi vidjeli leda dok sam izlazio iz kuće.

Prošlo je nekoliko minuta prije nego što su krenuli za mnom. Obišao sam kuću i ponovno ušao kroz prozor blagovaonice, koji sam prethodno ostavio otvoren. Zatvorio sam prozor i kasnije razbio staklo. Zatim sam se popeo uza stepenice i opet legao u krevet.

Računao sam da će ponovno pretražiti kuću, ali sam se nadao da neće izbliza pogledati nijedan od leševa, već da će samo prekontrolirati da se Armstrong nije kojim slučajem maskirao. Tako je i bilo.

Zaboravih spomenuti da sam vratio revolver u Lombardovu ladicu.

Nekoga će možda zanimati gdje je bio skriven za vrijeme pretrage. U smočnici se nalazila velika gomila konzervirane hrane. Otvorio sam najdonju limenku - mislim da su u njoj bili keksi - sakrio revolver, a onda je opet oblijepio ljepljivom vrpcom.

S pravom sam predvidio da nikome neće pasti napamet da pretrese čitavu gomilu naizgled netaknutih živežnih namirnica, pogotovu zato što su sve gornje limenke bile zalemljene.

Crvenu zavjesu smotao sam i sakrio ispod navlake jedne od stolica u blagovaonici, a vunu sam, kroz mali otvor koji sam napravio nožem, ugurao u jastuk na njenom sjedalu.

Sada je došao dugo očekivani trenutak: troje ljudi koji su se toliko bojali jedan drugog da se svašta moglo dogoditi - a jedan od njih imao je revolver. Gledao sam ih s prozora kuće. Kad se Blore sam popeo do kuće, Imao sam već pripremljen veliki mramorni blok. Blore napušta pozornicu .

...

S prozora sam vidio kako je Vera Claythorne ubila Lombarda. Odvažna i snalažljiva mlada žena - oduvijek sam smatrao da je ona prava djevojka za njega - i više od toga! Čim se to odigralo, namjestio sam scenu u njenoj sobi.

Bio je to zanimljiv psihološki eksperiment. Da li će svijest o vlastitoj krivici, udružena s nervnom napetošću izazvanom neposrednim ubojstvom i hipnotičkim djelovanjem okolice, biti dovoljna da je navede na samoubojstvo? Vjerovao sam da hoće. I, pokazalo se da sam imao pravo.

Vera Claythorne objesila se na moje oči, dok sam stajao u sjeni njenog ormara.

A sada - posljednja faza. Izašao sam iz zaklona, podigao stolicu i namjestio je uza zid. Potražio sam revolver i našao ga na vrhu stepenica, gdje ga je djevojka ispustila. Pazio sam da na njemu ostanu otisci njenih prstiju.

A što sad?

Završit ću s pisanjem. Stavit ću pismo u bocu, zapečatiti je i baciti u more.

Zašto? Da - zašto?

Moja želja bila je da izmislim zločin koji će biti tako zagonetan da ga nitko neće uspjeti odgonetnuti.

Ali sada shvaćam da se nijedan umjetnik ne može zadovoljiti samo svojom umjetnošću. Postoji prirodni nagon za priznanjem i ja ga ne mogu zatomiti.

Obuzima me, dopustite mi da to najponiznije priznam, sažaljenja vrijedna ljudska želja, želja da netko sazna, koliko sam bio pametan i vješt...

Polazio sam od pretpostavke da će tajna Nigger Islanda ostati nerasvijetljena. No, može se dogoditi da policija bude oštroumnija nego što sam to mislio. Napokon, postoje tri mogućnosti da se odgonetne tajna: Prvo, policija je potpuno svjesna činjenice da, je Edward Seton bio kriv.

Prema tome, jedan od desetero ljudi na otoku nije bio ubojica ni u kom smislu te riječi. Iz toga paradoksalno proizlazi da upravo ta osoba logički mora biti zagonetni ubojica. Drugo, rješenje leži u sedmom stihu dječje pjesmice. Armstrongova smrt asocirana je crvenom haringom koju je on zagrizao - ili, bolje rečeno, koja je njega progutala! To znači da je u toj fazi događaja naznačen neki hokus-pokus i da je Armstrong, zavaran njime, otišao u smrt. To bi mogla biti polazna točka koja mnogo obećava.

Jer, u to vrijeme, na životu su osim njega još samo četiri osobe, a od te četiri osobe ja sam očito jedini za kojeg bi se moglo pretpostaviti da je stekao njegovo povjerenje.

Treća mogućnost je simbolična - način moje smrti - biljeg na čelu - žig srama na Kainu. Mislim da, još vrlo malo treba reći.

Pošto svoju bocu i poruku u njoj predam moru, otići ću u sobu i leći na krevet. Na naočale ću pričvrstiti nešto što izgleda kao fina crna vrpca, to je zapravo elastična vrpca. Težinom svoga tijela pritisnut ću naočale. Vrpcu ću prebaciti u obliku omče preko kvake na vratima i pričvrstiti je - ne prečvrsto - za revolver. Mislim da će se dogoditi ovo: Moja ruka, zaštićena maramicom, povući će oroz; ruka će mi pasti uz tijelo, a revolver će, povučen elastičnom

vrpcom, odskočiti do vrata; udarivši o kvaku, oslobodit će se vrpce i pasti na pod; oslobođena vrpca nedužno će visjeti s naočala pritisnutih mojim tijelom. Maramica na podu neće izazvati nikakvu sumnju.

Pronaći će me lijepo položenog na krevet, prostrijeljenog čela - sasvim u skladu s bilješkama mojih žrtava. U trenutku kad leševi budu pregledavani, više se neće dovoljno precizno moći ustanoviti vrijeme smrti.

Kad sunce zađe, s kopna će stići čamci i »spasioci" će zateći na Nigger Islandu deset leševa i jedan nerasvijetljen problem.

Potpisan: LAWRENCE WARGRAVE

Napomene

[1] *Coroner's Inquest: Istruga službenog istražitelja o uzroku naprasne smrti (op. prev.)*

[2] *Unknown, engl.: nepoznat (op. prev.)*